

Tháng 11, 2023

Con Là Nợ, Vợ Là Oan Gia, Chồng là Chi?

Ta vẫn thường nghe thiên hạ ta thán mỗi khi cơm không lành canh không ngọt trong gia đình: “Con là nợ, vợ là oan gia.” Vậy chồng là gì? Sao lại chỉ nói đến vợ và con thôi? Chẳng lẽ ông chồng không lúc nào gây rối cho gia đình? Người đàn ông thường lắc đầu lẩm bẩm, “Con là nợ, vợ là oan gia.” Người làm vợ âm thầm cay đắng nhận mình là oan gia! Nhưng đó là ngày xưa. Ngày nay nam nữ bình quyền. Người vợ cũng biết lên tiếng mắng mỏ ông chồng là nghiệp báo, là cục nợ đời! Thật là bất công khi vợ và con bị rửa là oan gia, là nợ mà ông chồng thì thông dong đứng ngoài vòng thị phi! Xã hội Việt Nam ảnh hưởng văn hóa Tàu quá sâu đậm, nhất nam viết hữu, thập nữ viết vô! Nghe có lọt màng nhỉ không? Xã hội bất công cho rằng đàn ông có quyền có năm bảy lá gan, lá ở cùng vợ, lá toan cùng người. Đàn bà chính chuyên thì chỉ một chồng thôi. Đàn bà đời nay đòi bình đẳng với nam giới trên mọi phương diện nhưng không muốn bình đẳng trên phương diện này, không muốn có năm bảy lá gan như đàn ông!

Từ lâu rồi, câu “con là nợ, vợ là oan gia” vẫn ở cửa miệng mọi người mà sao thiên hạ vẫn muốn rước oan gia vào mình, vẫn muốn nhiều con, nhiều nợ! Ai lập gia đình mà muốn sinh con thì vội vàng đi cầu tự, xin con nuôi! Câu “con là nợ, vợ là oan gia” được đưa vào từ điển nữa. Từ điển giải nghĩa: Gặp cảnh vợ con không ra gì, coi vợ con là những vương bận, ràng buộc, gây khó chịu cho mình và có nhiều ông chồng muốn cởi bỏ những vương bận ấy. Còn vợ mà gặp ông chồng không ra gì thì sao, có muốn vất đi không? Cũng có bà muốn vất đi khi cảm thấy chồng mình là “gừng với vôi”:

*Chị em ơi người ta trông thấy chồng thì mừng
Sao tôi trông thấy mặt chồng thì nó như gừng với vôi
Chồng gì anh, vợ gì tôi,
Chẳng qua là cái nợ đời chi đây!*

Mà đã là cái nợ đời thì không ai tránh được nên con trai vẫn kiếm vợ và con gái vẫn kén chồng. Khi hiểu ra: *Chồng con là cái nợ nần, Thà rằng ở vậy nuôi thân béo mằm* thì đã lòi ra nhiều cục nợ rồi. Nợ càng thêm nợ nhưng phần đông cố gắng chịu đựng vì sợ sẽ gặp lại ở kiếp sau để trả nợ tiếp, cả vốn thêm lời, nên chịu khó trả nợ kiếp này cho xong, không muốn gặp lại mà khi chết cũng không muốn dính dáng chi đến cục nợ đời nữa! Tôi được biết chuyện một gia đình bàn bạc đi tìm mua đất sanh phần cho cha mẹ. Con cái chọn được chỗ đất tốt cho cha mẹ cạnh nhau thì vui lắm nhưng bà mẹ giãi bày: “Thôi thôi, cả đời mẹ sống với ông mệt mỏi lắm rồi, khi chết mẹ không muốn nằm gần một bên!” Vợ chồng là tiền duyên, con cái là nợ cũ! Không duyên không lấy, không nợ không theo! Ngày tôi học ở Mỹ, bạn Mỹ hỏi *dating* ở Việt Nam như thế nào. Khi nghe tôi nói không có chuyện *dating*, cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy thì tụi nó la lên nhưng sau khi nghe tôi nói rõ thời cha mẹ tôi trở về trước con gái chỉ đi học để biết đọc biết viết thôi vì còn phải học công dung ngôn hạnh, học làm dâu, học thờ chồng, nuôi con... Người con gái lớn lên biết rằng mình sẽ không có lựa chọn nào khác ngoài người cha mẹ chọn nên không đòi hỏi nhiều, không mơ mộng nhiều. Họ ngoan ngoãn về nhà chồng, vui với bốn phận. Mà nhờ vậy ngày trước không có chuyện ly dị. Mấy cô bạn Mỹ suy nghĩ một hồi rồi gật gù bảo nhau: “Arranged marriage” thế mà hay, không phải cực nhọc đi kiếm đối tượng mệt quá! Theo một kết quả trưng cầu ý kiến (survey) ở Mỹ thì một cô gái hôn 79 cậu trước khi kết hôn (Jan. 29, 2017).

Edgar Cayce, nhà tiên tri Mỹ của thế kỷ 20, nói rằng vợ chồng là duyên nghiệp, phải gặp nhau để trả nợ nhân quả cho nhau. Bác sĩ tâm thần Brian Wise cũng kết luận vợ chồng không phải ngẫu nhiên mà gặp. Ông nói một người có nhiều đối tượng gặp gỡ vì đã gây nhân duyên với nhiều người qua nhiều đời, nhiều kiếp cho nên ở kiếp này có thể gặp nhiều đối tượng để thương yêu, để trả nghiệp. Người nào hên nên vợ nên chồng với đối tượng số một (soulmate1) thì gia đình êm ấm, hạnh phúc trọn đời. Không may kết duyên không đúng đối tượng thì một trong hai người sẽ bứt ra đi tìm đối tượng số một. Vậy nên người đời không nên vội kết án hành vi của những người nhiều vợ, nhiều chồng, nhiều người yêu. Không ai muốn làm những chuyện xã hội chê cười, chẳng qua là họ tìm cách trả nợ cho nhau mà thôi. Không có người nào tốt quá, cũng không có người nào xấu quá, mọi người hành xử theo nghiệp dẫn. Nhưng cũng không thể đổ hết cho nghiệp. Có Trời mà cũng tại ta! Con người cũng có tự do trong việc lựa chọn của mình. Mình làm chủ trong mọi quyết định, tâm dẫn đầu, tâm tạo tác. Theo Phật giáo thì không những vợ chồng, con cái là kết quả của một mối nợ tiền kiếp mà, ở trên Cõi Ta Bà này, mối quan hệ nào -- thân tộc, bạn hữu, đồng nghiệp thân sơ... cũng đều do duyên nợ từ nhiều đời nhiều kiếp mà hình thành. Muốn giữ cho mối quan hệ được tốt đẹp thì cá nhân phải chịu khó vun xới, tô bồi chứ không phải tự nhiên mà được đối xử tốt. Quan hệ mẹ chồng nàng dâu thường không đẹp và đã có bao nhiêu ca dao tục ngữ nói đến mối quan hệ không đẹp này. Người ta ví von mẹ vợ là con khi già, mẹ chồng là con đười ươi không còn trẻ. Nhưng cũng có nàng dâu ăn ở thuận thảo được mẹ chồng thương yêu hơn con gái cho nên ca dao cũng có câu:

*Vì dù còn có kiếp sau
Mẹ xin trở lại làm dâu cho mày!*

Những nàng dâu được mẹ chồng trân quý như thế này chắc hiếm lắm! Mà thời buổi chat.com này làm gì có chuyện mẹ chồng nàng dâu nữa. Mà ngược lại, mẹ chồng nể sợ con dâu là chuyện bình thường. Ca dao tục ngữ cũng thường ca ngợi tình yêu nam nữ ở xứ ta rất thú vị:

*Đi đâu cho thiếp theo cùng,
Đói no thiếp chịu, lạnh lùng thiếp cam!*

*Thương nhau mây núi cũng trèo,
Mấy sông cũng lội, mấy đèo cũng qua!*

*Chừng nào cho sóng bỏ gành
Cù lao bỏ biển anh mới đành bỏ em.*

Nếu vì khác tôn giáo không được gần nhau thì người đời cũng cầu xin giùm cho đôi lứa:
*Amen, lạy Đức Chúa Trời
Xin cho bên đạo bên đời lạy nhau!*

Lấy được nhau rồi là đã tu bao nhiêu kiếp:
*Tu trăm năm mới đi chung thuyền,
Tu ngàn năm mới chung chăn gối*

Chung chăn chung gối rồi mới khám phá ra người kia không hẳn là người trong mộng! Người trong cuộc tưởng chừng như bị lừa và khi gặp cảnh cơm không lành, canh không ngọt thì người chồng than vãn “Con là nợ, vợ là oan gia.” Vợ thì chu chéo:

*Chồng gì anh, vợ gì tôi.
Chẳng qua là cái nợ đời chi đây!*

Thành vợ thành chồng phải vừa có duyên vừa có nợ, duyên mà không nợ, nợ mà không duyên cũng không nên vợ nên chồng được nên sự lựa chọn khôn ngoan là không lựa chọn gì cả. Hữu duyên thiên lý năng tương ngộ mà, không sai chạy vào đâu được. Cho nên nếu không may, một ngày đẹp trời cảm thấy con là nợ, vợ là oan gia, chồng là nghiệp báo thì cũng nên nương nhau mà trả món nợ đời cho trọn kiếp!

*Vỹ Dạ 19, tháng 8, 2023
Nguyễn Ngọc Hoàng Thị Quỳnh Hoa*

KỶ THỊ CHUNG TỘC Ở MỸ

Dường như kỷ thị chung tộc là tự tính, là thuộc tính của con người. Bất kỳ mình là chủng tộc nào, sinh ra và lớn lên ở đất nước nào thì mình thương nơi chôn ấu, thương những người có chung một tiếng nói, chung một môi trường sống với mình. Cũng như làm người ai cũng có ba độ: tham, sân, si; ít nhiều khác nhau thôi thì kỷ thị chung tộc cũng vậy, ở trong máu rồi. Khách quan mà nói, người Việt mình là chúa kỷ thị! Người Tàu đến Việt Nam cả hơn ngàn năm, tỵ nạn cũng có như gia đình Mạc Cửu đã khai phá Hà Tiên trước khi dâng đất cho chúa Nguyễn; tha phương cầu thực

cũng có như phần đông dân Triều Châu, không bao giờ đủ no ở quê bên Tàu nên thường cả gia đình già trẻ lớn bé phải ăn cháo qua ngày. Sau này làm ăn khá khá, người Triều Châu vẫn thích ăn cháo. Vậy mà mình tặng họ một chữ Chệt rất trịch thượng, gọi họ là khách trú. Chắc chữ trú đọc thành chú, chú Chệt. Không hiểu chữ Chệt do đâu mà ra! Người mình xem họ là khách ở trọ thôi. Còn người Ấn Độ cũng sang nước ta đã lâu lắm, chuyên buôn bán vải cũng bị người mình xem thường, gọi là Chà Và, hay anh Bảy Chà. Anh Bảy, không phải anh Hai!

Khi qua Mỹ định cư, người mình cũng kỳ thị, không muốn có dâu rề người bản xứ. Sau mấy mươi năm chung sống, thế hệ thứ hai dường như không coi trọng vấn đề này nữa. Tôi còn nhớ lúc được học bổng sang Mỹ du học, một bài trắc nghiệm trong tuần hội thảo hướng dẫn đời sống (orientation) có câu hỏi người Mỹ đối với sinh viên nước ngoài như thế nào và câu trả lời là họ không quan tâm (indifferent). Nhưng khi cả triệu người Việt sinh sống với người Mỹ thì sao?

Ai cũng thấy phần đông người Mỹ (trắng) được tiếng không phân biệt đối xử với người khác xứ vì Hoa Kỳ là một hợp chủng quốc, tức gồm sắc dân nhiều nước hợp thành. Họ kỳ thị người da đen vì người da đen bị bán đến xứ này làm nô lệ chứ không phải tự ý phiêu lưu đến xứ này lập nghiệp như dân các nước khác. Thời kỳ người da đen bị bán đến xứ này, người ta quan niệm rằng người da đen là subhuman (thấp hơn người) nên không được đối xử như người. Sau nội chiến, chế độ nô lệ được bãi bỏ thì mọi công dân, không phân biệt gốc gác, được bình đẳng trước pháp luật nhưng trong thực tế thì không hẳn vậy. Một thói quen lâu đời không dễ gì một sớm một chiều thay đổi được. Những vụ kỳ thị vẫn xảy ra. Ngày nay còn có hiện tượng kỳ thị “ngược” nghĩa là người da trắng không dám sa thải công nhân da đen dù năng xuất của người này kém vì sợ bị mang tiếng kỳ thị da đen.

Không hẹn mà tôi định cư ở Mỹ từ 1968, làm việc cho chính phủ liên bang nhưng vẫn giữ quốc tịch Việt Nam. Tôi vẫn sống đê huê với mọi người mà không hề nghĩ đến vấn đề kỳ thị cho đến sau 1975, khi làn sóng di dân ồ ạt sang đất nước này. Lần đầu tiên nhiều người Mỹ biết đến người Việt và họ ngạc nhiên thấy trẻ con học hành xuất sắc, người lớn cần cù, chịu thương chịu khó. Chỉ một thời gian ngắn nhiều gia đình đã tạo cho mình một đời sống ổn định kể cả gia đình hai người em tôi. Một năm sau, gia đình anh tôi vượt biển bình yên đến bên bờ tự do với một cháu bé chưa đầy một tuổi. Tình cờ một luật sư người Mỹ tôi gặp tại một buổi họp mặt chào đón người tỵ nạn hỏi tôi có muốn tạo công ăn việc làm cho người nhà và dĩ nhiên là tôi muốn lắm. Vậy là ông giới thiệu tôi với một người Mỹ trắng muốn bán lại cái franchise 7-11 của ông ở Georgetown, Washington DC. Tôi không biết gì về buôn bán nhưng đây là một franchise nghĩa là mình chỉ làm theo những hướng dẫn của hãng chính là được rồi. Họ thấy mình làm được họ mới nhận. Mình chỉ lo một số tiền mua lại quyền sang nhượng của người chủ trước. Anh tôi thông thạo Anh ngữ có thể coi sóc cửa hàng, hai cháu tuổi teen có thể giúp bán hàng cuối tuần, chị tôi trông coi hàng họ cho đầy đủ và tôi giúp trông coi sổ sách. Anh tôi cũng đồng ý nên tôi quyết định mua lại cái franchise này. Hồi đó tôi không biết rằng địa điểm ở Georgetown là rất tốt, ở trong vùng toàn người ăn học, rất an toàn. Khách hàng cũng khá đặc biệt, Jim Vance của đài NBC hay mua cà phê buổi sáng, vợ Henry Kissinger nhà ở gần đó dắt chó đi chơi cũng có ghé qua. Có một đêm Linda Johnson, con gái tổng thống, gọi tới nhờ tôi giữ cho bà một loại sport card mà con nít thích chơi rồi tự bà ghé lấy. Tôi không hề biết rằng nhiều người Mỹ hàng xóm nhìn tôi với cặp mắt kỳ thị. Sau gần một năm làm ăn khá khá và họ chắc biết rõ về tôi sau một bài phỏng vấn đăng trong tờ báo Franchise, một bà hàng xóm, cách cửa hàng hai căn, mời tôi ghé nhà chơi và xin lỗi đã có ý nghĩ không đẹp về tôi ngày trước. Bà nói bà tưởng tôi học nói tiếng Anh với lính Mỹ ở mấy quán bar ở Saigon! Bây giờ thì bà biết rõ rồi và bà xin lỗi. Tôi nhìn bà mà không biết nói gì, quá ngạc nhiên mà cũng thấy cảm phục bà có đủ trí và dũng để thú nhận sự sai lầm của mình và sẵn sàng nhận lỗi. Về sau bà thành bạn.

Trong những người cảnh sát hay ghé tiệm uống cà phê free có một anh da đen tên Joe. Một hôm anh kéo tôi ra đằng sau và nói nhỏ rằng anh rất hãnh diện vì tôi không phải da trắng mà làm chủ một franchise ở trong vùng người da trắng. Tôi ngạc nhiên nhưng chỉ gật gù không biết nói gì. Anh vẫn có mặc cảm với người da trắng và thấy gằn gỏi với người da vàng.

Quên thưa chuyện là chỉ sau vài tuần ngắn ngủi, anh tôi quá lo lắng không thuộc giá mặt hàng, sợ bán dưới giá mặt tiền, chỉ ice cream thôi cũng cả hơn mấy chục thứ với giá cả khác nhau! Anh lo lắng bất an nên khi gặp lại người bạn làm tàu rừ anh đi New York làm việc, anh muốn đi và tôi khuyên khích anh đi vì thấy anh lo lắng mỗi ngày rất thương. Thế là cả gia đình anh dọn đi New York. Tôi làm việc hầu như 16 giờ một ngày, coi như để học việc và biết cách cư xử với hãng chủ (franchisor) và rồi mọi chuyện cũng ổn.

Trời thương nên đưa đẩy một người Việt đã từng coi 7-11 ở Chicago đến giúp. Anh chàng này con nhà giàu ở Việt Nam, học trường Tây, tính tình phóng khoáng rất dễ thương, không coi trọng đồng tiền mà coi trọng tình nghĩa. Anh tận tình giúp nên sau một thời gian biết việc thì tôi không phải thức khuya dậy sớm như trước. Ngoài ra còn có một người bạn thiết từ quê nhà giúp coi trong ngõ ngoài nên tôi cũng không phải vất vả lắm. Nhưng thật sự đối phó với quần chúng không dễ dàng chút nào.

Một hôm nhằm ngày hàng đến mà trời mưa nên trong tiệm bừa bộn, nèn nhà dơ. Một bà Mỹ trắng bước vào, lắc đầu nói rằng người Á Đông ở dơ. Tôi nóng mặt sùng sộ với bà rằng trời mưa, chúng tôi đang nhận hàng, dù là bà cũng không thể nào giữ cửa hàng sạch sẽ hơn được! Và bà lẳng lặng đi ra. Cũng may bà không nói gì thêm! Tuy không nói ra nhưng có thể người da trắng vẫn cho họ sang hơn, sạch sẽ hơn người da vàng! Một sự việc xảy ra sau đó cho thấy người da trắng kỳ thị ngàm. Có hai người khách Mỹ trắng, đôi vợ chồng trẻ thì phải, viết cho tôi một lá thư yêu cầu tôi phải cho quét dọn sạch sẽ lề đường, không những trước cửa tiệm mà phải quét dọn luôn lề đường của cả dãy phố! Tôi giận lắm mà chưa biết phải làm gì thì có người bạn ghé thăm. Nghe tôi phàn nàn, bạn tôi biểu phải viết thư trả lời liền cho họ để họ biết không để gì bắt nạt người da vàng! Tôi cho hai người kia biết rằng tôi chỉ có trách nhiệm giữ sạch sẽ và an toàn lề đường trước cửa tiệm cho khách hàng. Nếu họ thấy lề đường của dãy phố dơ thì phải khiếu nại với chính quyền thành phố! Tôi cũng như họ, đã đóng thuế cho thành phố lo vệ sinh cho thành phố! Và từ đó không thấy mặt hai người này nữa.

Hồi đó có người bạn của cô họ tôi chuyên mua bán và sửa xe Mercedes, giới thiệu cho tôi một chiếc Benz nhỏ khá xinh (240 C). Một hôm, tôi bước tới xe đậu trước tiệm, sắp mở cửa thì một ông khách hàng quen, Mỹ trắng -- hình như ông ở đâu gần tiệm -- chặn lại và hỏi sao tôi có thể đi Mercedes! Tôi khựng lại, trở mắt nhìn ông và nói tôi mua nó với đồng tiền tôi làm ra. Ông vẫn cứ làm nhảm là dân tỵ nạn sao có thể đi xe Mercedes được. Tôi nói ông cũng là dân tỵ nạn từ Âu Châu đến thôi mà. Ông giận dữ nói tổ tiên ông sang xứ này từ thế kỷ 16. Tôi cho ông biết rằng xứ này là của dân Da Đỏ, cư dân đầu tiên của đất nước này là dân Da Đỏ. Tổ tiên ông di dân sang từ thế kỷ 16 hay chúng tôi đến đây ở thế kỷ này thì cũng là refugee thôi, kẻ trước người sau đâu có gì khác. Ông đỏ mặt giận dữ bỏ đi, chắc ông không ngờ tôi biết lịch sử nước này! Và từ đó ông tránh mặt.

Như đã đề cập ở phần dẫn nhập là làm người ai cũng có máu kỳ thị. Nhiều người tưởng mình không kỳ thị vì chưa có dịp thấy máu kỳ thị của mình trôi lên thôi. Có nhiều trường hợp kỳ thị lạ lắm, như một lần trên đường về nhà, xe tôi bị trục trặc. Tôi bước ra khỏi xe và chưa biết phải gọi ai thì có một chiếc Mercedes dừng lại, một cô Mỹ trắng bước ra đến bên tôi nói rằng mình đi xe Mercedes phải giúp nhau thôi vì người ta ganh tỵ không giúp mình đâu. Tôi thật ngỡ ngàng khi nghe cô tuyên bố vậy vì tôi không hề nghĩ rằng người ta đối xử phân biệt với những người lái xe Mercedes! Không biết có ai khác có kinh nghiệm lạ kỳ như vậy không. Chắc có nhiều chuyện kỳ

thị không phải vì chủng tộc. Gần đây với phong trào Black Lives Matter, người da màu có vẻ chiếm thế thượng phong ở ngoài đường mà người da trắng không dám lên tiếng vì sợ mang tiếng kỳ thị da đen. Cô Yeomi Park -- người con gái trốn thoát khỏi Bắc Triều Tiên đã đi một vòng kể về vụ vượt biên gian khổ của cô và mẹ -- tường trình trên TV 20/20 rằng mùa hè năm ngoái cô bị ba người đàn bà Mỹ đen đánh cướp ngoài đường. Cô chụp được người giựt ví thì người này la toáng lên là cô kỳ thị vì thấy chị là da đen mà cho chị là kẻ cắp! Những người Mỹ trắng chung quanh cũng phụ họa không được kỳ thị vì màu da làm cô chung hứng. Không biết tệ nạn này sẽ đưa nước Mỹ về đâu!

Ăn cây nào rào cây ấy, người xưa nói vậy cũng đúng lắm. Cứ nhìn cảnh người Việt ở Mỹ theo dõi những trận đấu đá tranh giải Olympic mùa hè vừa rồi ở Nhật reo hò khi Mỹ thắng và buồn rầu khi thấy Trung Cộng chiếm nhiều huy chương vàng. Ta xót xa thấy rằng người mình không còn một Việt Nam Cộng Hòa để thương yêu nên thương mến xứ này. Bà chị dâu tôi thấy Trung Cộng chiếm nhiều huy chương vàng ghét quá không muốn coi tiếp nữa cho đến khi tôi báo cáo là Mỹ vượt gần kịp rồi. Chúng tôi hồi hộp và cầu nguyện mỗi ngày! Rõ ràng là kỳ thị ở trong máu mình. Làm người ai cũng có máu tham sân si và máu kỳ thị. Mô Phật, chúng con không thể nào coi chúng sinh bình đẳng như Phật dạy được.

Lang mang nhớ lại những năm tháng phiền toái gánh vác cái franchise 7-11, phải đương đầu với đủ mọi hạng người, tôi thấy mình thật may mắn gặp được một họa sĩ lớn mời tôi ngồi cho ông họa chân dung. Xưởng vẽ của họa sĩ Samuel Bookatz ở ngay phía sau cửa tiệm 7-11. Vừa vẽ vừa kể cho tôi nghe ông đã từng họa chân dung cho Tổng Thống Roosevelt và nhiều nhân vật nổi tiếng khác. Tôi quá đổi vui mừng được một họa sĩ nổi tiếng như ông muốn họa chân dung mình! Hôm đó tôi không thể ở lâu nên hẹn sẽ đến một lần nữa và cũng cả nhiều năm sau tôi mới có dịp trở lại. Ông muốn vẽ lại vì nói nhiều năm qua rồi, nét mặt đã thay đổi nhiều rồi và lần này tôi ngồi yên cho ông vẽ xong. Ông còn giữ bức tranh cũ và tôi không thể ngờ là trên canvas hiện lên khuôn mặt một cô gái Á Đông xinh xắn! Ông ký tên và cho tôi bức họa chưa xong ấy đem về và đây là chân dung tôi ngày xưa dưới cây cọ tài tình của họa sĩ Samuel Bookatz, một kỷ niệm để đời của những năm dài ở Georgetown.

Hoàng Thị Quỳnh Hoa

GIEO

Bao nhiêu Hạt Giống Diệu Đà
Nhờ công quý Trường: nở hoa giúp người

*

Em nên Quả Ngọt vào đời
Tri ơn quý Trường, nhớ thời làm theo:
Thật lòng tiếp đãi người nghèo
Khoan dung thấu hiểu, cùng gieo nhân từ!
Ý Nga, 30.11.2023

HỎI EM?

Nếu sống không có nghị lực
Thu mình cong queo như tôm
Em phí hoài cả tuổi trẻ
Trách nhiệm chung ai ôm đồm?
Ý Nga, 30.11.2023

KHÔNG CÓ CHUYỆN TỰ NHIÊN

Nghe chị Hai kể chuyện:

*

Ngày nào cũng chạy bộ
Bao cây số ngoài trời
Mà sao lại tăng ký?
Thật là chuyện lạ ơi!

Đành phải thăm bác sĩ
(Thăm... hỏi gì, bệnh nhân?)
Hỏi quá chùng, quá đổi,
Xét nghiệm, cũng vô ngần!

Hóa ra suy tuyến giáp
Thuốc? - Phải uống suốt đời!
Mừng lại được thon thả
Giảm mỗi lo xa vời.

Ngày vượt biên thoát chết
Em cân... nhẹ bẫng hai,
Ai... nặng sáu mươi? Hoảng!
Mừng được thoát ai tai!

Chừ chỉ hơn bốn chục
Mỗi ngày giảm âm thầm.
- Truy tìm sẽ ra bệnh!
Bác sĩ gọi hỏi... thăm.
Lại hoảng hốt, lo âu!
Ý Nga, 30.11.2023

Chỉ Có Một Tấm Lòng

Tuần rồi người viết tường thuật những niềm vui của những người cao niên ở Portland qua các sinh hoạt vui nhộn của ngày sinh hoạt Mừng Lễ Thanksgiving của Nhóm Sinh Hoạt Người Việt Cao Niên ở Portland (Nhóm SHNVCN Portland) để quý vị này có được một ít phút giây ấm lòng, vui vẻ khi thấy mình được làm "movie star" trong những youtube do người viết thực hiện cho Nhóm SHNVCN Portland.

Người già thường hay tủi thân, đau buồn khi con cháu dần dần quên sự hiện diện của ông bà, cha mẹ trong đời sống hằng ngày vì ai cũng bận rộn với sinh hoạt riêng tư của mình. Đặc biệt ở Mỹ con cháu thích sống biệt lập để có đời sống tự do hơn là sống chung với cha mẹ, nên đa số những người cao niên ở Mỹ thường sống "chỉ có hai chúng mình thôi nhé" trong ngôi nhà rộng thênh thang hay sống âm thầm lặng

lễ nơi viện dưỡng lão. Nhiều người đã ví von "Xứ Mỹ là thiên đường của tuổi trẻ nhưng là địa ngục của tuổi già.", không biết có đúng không?

Người viết xin có lời mừng cho quý vị cao niên được sống chung với con cháu trong tình cảm gia đình của văn hóa Việt Nam ngày xưa. Người viết cũng là người "không còn trẻ nữa" nên cảm thông tâm tình của quý vị cao niên nên đã có ý nghĩ lập ra khu vườn **Một Cõi Thiên Nhân** trên Oregon Thời Báo để quý vị cao niên có được những ít phút giây thư giãn, an lạc tinh thần khi đọc những lời tâm tình và những câu chuyện thiên ngắn gọn do người viết, một người cùng một lứa tuổi không còn trẻ nữa " như họ đã viết như là đang nói chuyện với họ vậy đó.

Cũng thật là phúc duyên cho người viết được tâm tình với quý vị cao niên cùng một tâm cảm như mình vì người viết thật tình cũng được vui khi có người đến gặp và nói với tôi rằng: "Có phải chị là Srong Lam, tác giả viết mục **Một Cõi Thiên Nhân** hằng tuần trên Oregon Thời

Báo? Tôi đã đọc và thích những bài viết của chị vì đã giúp tôi có được một ít phút giây thư giãn tinh thần. Hôm nay được gặp chị, nhìn chị cũng còn trẻ so với tuổi của chị và chị viết những bài thơ hay lắm đấy! "

Mèn ơi! Vui quá! Tôi cũng vui luôn vì có người nói những lời từ ái này với tôi. Ai mà không thích nghe những lời nói dễ thương này, nhất là "phe kẹp tóc" như tôi, phải không bạn?

Và tôi vẫn tiếp tục viết bài vào mỗi tối thứ hai dù rất mệt cho đến ngày nay vì ít ra tôi cũng đã làm được việc theo ý nguyện của mình từ lâu bây giờ đã thực hiện được.

Smile!

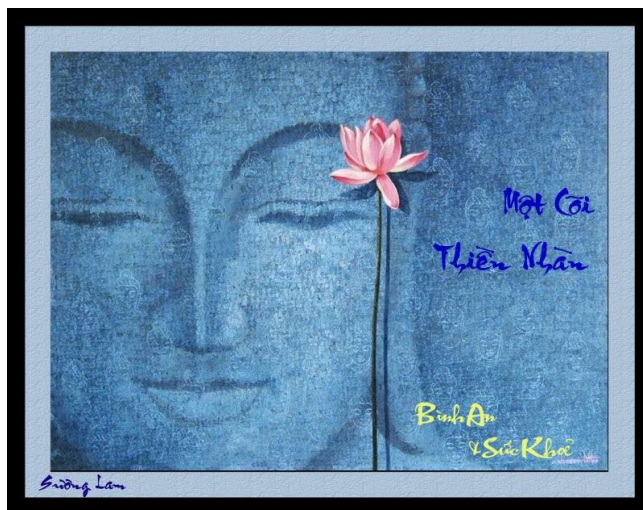
Người xưa thường nói: "Nhất âm nhất trắc giai do tiên định" người viết tạm hiểu là "Mỗi một miếng ăn miếng uống, mỗi một sự việc nào cũng đều đã được trời định sẵn trước rồi."

Tôi cũng lại nghe nói: "Tu một trăm năm mới được đi chung một chiếc thuyền. Tu một ngàn năm mới nên duyên chồng vợ."

Mèn ơi! Không biết các câu nói trên có đúng không, chứ khi xem phim kiếm hiệp Hồng Kông hay phim tình cảm xã hội Đại Hàn, bạn và tôi thường nghe những nhân vật chính trong phim khi gặp cảnh trái ngang, trắc trở thường hay nói "Xin hẹn lại kiếp lai sinh" hoặc là "Xin hẹn lại kiếp sau để chúng mình gặp lại nhau", chứ đâu cần phải chờ đến một trăm năm để được cùng đi chung một chiếc thuyền, hay một ngàn năm để được cùng làm đám cưới nên duyên chồng vợ. Lâu quá trời!

Người viết dài dòng văn tự để mở đầu câu chuyện cho vui mà thôi chứ người viết là một Phật tử nên luôn luôn tin tưởng mọi việc trên đời đều là do duyên nghiệp mà ra.

Có những thuận duyên và cũng có những nghịch duyên. Nếu gặp thuận duyên thì vui vẻ, hòa hợp, thương mến nhau. Nếu gặp nghịch duyên thì buồn phiền, chia rẽ, oán ghét nhau. Nếu chúng ta cùng gieo duyên lành thương yêu, quý mến nhau thì chúng ta sẽ được cùng nhau sống chung hoà bình vui vẻ, tâm ý hòa hợp. Nếu chúng ta lỡ tạo nghiệp xấu do tham, sân, si thì chúng ta sẽ sống trong chiến tranh thù hận, oán ghét nhau. Chúng ta ai cũng muốn yêu thương và được yêu thương cả, nhưng vì các ác nghiệp tham, sân, si, mạn, nghi, ác, kiêu kia đã dẫn dắt chúng ta làm những điều sai trái, tạo nên những ác nghiệp và những nghịch duyên làm cho ta phải sống "Khô" như nhà Phật đã dạy.

Xét lại trong thân tình gia đình cha mẹ, con cái, anh chị em, thân nhân của chúng ta, tại sao có cha mẹ may mắn có phúc có con cái hiếu đễ thương yêu giúp đỡ cha mẹ, lại cũng có cha mẹ bất hạnh vô phúc gặp con cái bất hiếu gây phiền buồn đau khổ cho mẹ cha? Có gia đình anh chị em hòa thuận nhau nhưng cũng có gia đình anh chị em ghét bỏ nhau?

Nhiều người cho rằng tiền bạc, vật chất đã tạo nên sự thương yêu hay oán ghét đó. Điều này chưa hẳn là đúng vì cũng có nhiều gia đình giàu sang, danh vọng đầy đủ nhưng vẫn sống không có hạnh phúc, vẫn oán ghét thù hận nhau. Đời sống của những gia đình thuộc hoàng gia quý tộc Anh Quốc hay của nhiều quốc gia khác trên thế giới đã cho ta thấy điều này là sự thật. Bên cạnh những giá trị của vật chất, tiền bạc, còn có giá trị của tình cảm, tâm linh, đạo đức nữa. Nhiều khi những giá trị tinh cảm, tâm linh, đạo đức này lại có ảnh hưởng nhiều, lại quyết định cả cuộc đời của bạn và tôi. Bạn có đồng ý chăng?

Riêng cá nhân người viết, nhờ có phúc lành được gieo duyên với Phật pháp, trải qua bao sóng gió của cuộc đời và theo với tuổi đời, trong hạnh phúc hay trong đau khổ, người viết chấp nhận những gì đã xảy ra trong cuộc đời của mình, cố gắng tu tập hạnh lành, tránh làm việc ác, như người viết đã tâm tình trong bài viết “Âu cũng là duyên nghiệp” trước đây của tôi.

Và cũng với tâm ý đó, người viết đã cố gắng “Do the best I can” trong việc tạo niềm vui cho mình, cho người để chúng ta sống cuộc đời an vui, tươi đẹp hơn trong cõi hồng trần.

Nhờ duyên lành, người viết đã lập được khu vườn Một Cõi Thiên Nhân để tâm tình, để chia sẻ những gì người viết biết được, đọc được, sưu tầm được qua sách vở, qua internet, qua email bạn gửi để chúng ta cùng có được một niềm vui nho nhỏ trong ngày. Dĩ nhiên sự hiểu biết về Phật pháp, về thiền định, về khoa học kỹ thuật, về văn học nghệ thuật, về nhiều vấn đề khác nữa của người viết rất giới hạn vì có những bậc cao minh thức giả khác hiện đang có mặt ở nơi đây, nhưng họ “không” hay “chưa” xuất hiện mà thôi. Chúng ta hãy chờ họ xuất hiện nhé. Mong thay!

Người viết chỉ xin làm:

“Tôi xin làm đóm lửa.

Một đóm lửa nhỏ thôi.

Sưởi ấm tình cô lữ

Nơi xứ lạ quê người

Mộng tâm thường bé nhỏ

Làm đóm lửa, vàng mây

Làm thuyền xưa, hoa nụ,

Châm phá bức tranh quê.”

(Thơ *Tôi Xin Làm* của Sương Lam)

Được tâm tình với thân hữu, với độc giả bốn phương, nhất là với quý vị cao niên ở Portland là niềm vui trong ngày mà người viết đã chọn.

May mắn thay, có những thuận duyên đã đến với người viết trong khi phụ trách mục *Một Cõi Thiên Nhân* (MCTN) này. SL xin kể cho bạn nghe nhé.

1. Thứ nhất là ban điều hành ORTB đã cho phép SL được “khẩn hoang lập ấp” trong giang sơn của ORTB, nhờ thế SL có được một khu vườn nho nhỏ MCTN trên ORTB. Quý vị này luôn luôn dành mọi sự ưu ái đặc biệt để SL được tự do canh tác khu vườn này trong suốt 14 năm qua. Xin cảm tạ lòng ưu ái của ban điều hành ORTB.

2. Thứ hai là phu quân của người viết, tuy không phải là người thuộc giới “văn thơ nghệ sĩ”, nhưng vẫn âm thầm ủng hộ và khích lệ cho nội tướng của mình đi làm những việc thiện lành, đem niềm vui nụ cười đến cho mọi người trong lúc “tuổi không còn trẻ nữa”. Nói vậy chứ tôi

phải “an việc nhà” xong rồi mới đi “lo việc thiện hạ” được để không bị ông xã “càm ràm”. Xin cảm ơn “tướng công”.

3. Thứ ba là độc giả bốn phương trên “cõi ảo internet” và quý vị nam nữ cao niên ở “cõi thật Portland” đã đón nhận và chịu khó theo dõi tâm tình của SL trên ORTB hằng tuần. Có nhiều cụ bà, nhiều cụ ông trong khi đi chợ mua sắm, ăn uống, hay đi sinh hoạt cộng đồng đã đến gặp người viết và nói lên lời ái ngữ, khích lệ tinh thần người viết. Thật rất cảm động. Thật rất vui mừng. Xin cảm ơn quý vị độc giả mục MCTN.

Xin mời xem youtube **Chỉ Có Một Tấm Lòng** do người viết thực hiện thay cho lời cảm ơn của tôi đến những người bạn đồng tâm cảm để làm kết luận cho bài tâm tình hôm nay.

Youtube **Chỉ Có Một Tấm Lòng**

<https://www.youtube.com/watch?v=F5hwCY-DTY0>

Suong Lam Portland

<https://www.pinterest.com/pin/801640802449053979/>

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân,

Suong Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 690-ORTB 112923)

EM THAN

“Em nhiều yếu kém, con khinh!”

•

Sao không học hỏi, tự mình mở mang?

Con khinh mẹ? Chuyện ngõ ngang!

Tại em không dạy, hoang đàng trách ai?

Trách em chưa hiểu mình sai

Người khôn hỏi lỗi, người ngoài ai chê?

Giấy hư chẳng giữ lấy lẽ

Đề mang tai tiếng, nhục hề tổ tiên!

Ông bà, gia tộc muộn phiền

Chồng con xấu hổ. Người điên dạy gìum?

•

Chỉ cần thành ý, chính tâm

Ngày ngày kiên nhẫn, thì thâm đố nha

Học hoài còn đốt kia mà

Trẻ con vô lễ, lệ già ai lau?

Ý Nga, 27.11.2023

CÓ BAO NHIÊU?

(Kính tặng những phụ nữ có thân nhân là LÍNH VNCH đã bị quân cường chiếm bức tử trong các trại tù mang mỹ danh “Cải Tạo”.)

Bao người phụ nữ Việt Nam

ƯƠM!

(Thương về các em Hương Đạo Sinh đã dẫn thân phụng sự xã hội.)

*

Đêm đêm thiện niệm cho đời,

Ngày ngày giúp ích: trao người thiện tâm

Trau giỏi thiện hạnh âm thầm

Mỗi năm nhân ái thơm mâm mỗi cao.

Ý Nga, 27.11.2023

MÁ CỦA CON

(Thương về Hằng, Nhung.)

*

Khi các em gắng hỏi:

- Má có nhớ chị Hai?

Thường thì Má im lặng

Nghe con cái hỏi... hoài.

*

Một ngày Má chợt nhớ:

- Nó ở Canada,

Còn thằng Tư bên Mỹ

Nghe thật “mới mẻ”, mà...

Lệ con lăn trên má!

Ý Nga, 27.11.2023

Chồng tù (chết tội: không khum lụy thù
Oai hùng gìn giữ biên khu)
Đành ôm nỗi hận thâm cừu, nuôi con?
Ý Nga, 26.11.2023

KHI TÀ TÁ TỨC NHÀ TA

Chúng ta chính nghĩa, chúng... tà
Đừng cho... tá tức trong nhà, chí nguy
Bén liêm, búa... tạ một khi
Đỏ cờ: chẳng... tà cũng đi cột đèn!

Tanh hôi hơn... tã trẻ, nghen
Cả miền Nam đã mấy phen khóc hờn
Khi tà tá tức giang sơn:
Triệu tỷ tã bản vẫn còn... thơm hơn!
Ý Nga, 26.11.2023

CHUYỆN CÁN CỘNG

Mẹ đeo dây nữ trang
Mà cư xử bất nghĩa,
Con diện toàn hàng hiệu
Miệng đánh đá, tham, gian.

Chứa bài bạc lấy râu,
Cha hành nghề dốt gái
Kết bạn phường vô lại
Hại bao người đón đau.
Ý Nga, 26.11.2023

RỪNG THU THAY LÁ

Đang ngồi ngắm mấy bông hoa sáng nay mới nở búp thật đẹp, sau thời gian bôn ba đi Walmart, Home Depot lùng ít cây về trồng, bỗng nghe phone reng. Thuận vào nhà bắt máy, đầu dây bên kia tiếng nói vui tươi trong trẻo của cháu Vũ gọi sang từ Việt Nam:

- Con đây. Dì có khỏe không?

- Ờ... ờ... Con và mẹ có khỏe không?

- Dạ khỏe hết đi. Con báo dì tin vui là đã mua được căn nhà khá thơm mát. Mấy hôm nay dọn dẹp đồ đạc, con tìm thấy hộp thư ba làm thơ về dì nhiều lắm nhưng con giấu mẹ sợ người buồn. Hi... Hi... Ai ngờ ba con có thời... thích dì ghê ha.

Nói xong cháu cười hồn nhiên; hỏi năm ba câu thêm rồi xin gác phone vì đang bận, hẹn lần sau nói chuyện nhiều hơn.

Thuận thần thờ nhìn ra vườn nhưng hình như không thấy gì trước mắt, tâm hồn chị thoáng bị giao động vì Vũ đã vô tình gọi lại giấc mơ xưa trở về thật gần như mới ngày nào...

Hồi đó Thuận đang học trường Nữ Thành Nội, lên lớp 10 (1977) thi đậu vào trường Nông Lâm Súc để được lãnh \$18 cũng như 18 ký gạo mỗi tháng trong hai năm bổ túc văn hóa. Đến lớp 12 được thi vào ngành. Trường có những khu vực đất đai, học sinh vừa làm vừa lao động lúc ra Quảng Trị, Đông Hà, lúc các vùng chung quanh ra sức trồng khoai sắn.

Thuận gặp Tú học chung lớp. Những lúc đi lao động trồng rau hay cuốc đất, Tú thường đem theo phần ăn trưa hai ổ bánh mì lo thêm phần chị. Gặp công việc nặng bạn đỡ đàn gánh gồng cho chị luôn. Dần dà hai người trở thành đôi bạn thân thiết. Thỉnh thoảng rủ nhau học bài chung với bạn khác ở tận ngã Nguyệt Biều. Thuận và Tú đạp xe lên con dốc gập ghềnh khó đi, nhiều đoạn phải xuống xe dẫn bộ. Con đường có những đoạn trông như khu rừng, cây lá um tùm, đôi bạn dừng chân ngồi nghỉ dưới bóng mát của buổi nắng hè, nhưng đến mùa thu lá đổi màu nhìn thật thơ mộng.

Tú vốn có tâm hồn thơ thần, mơ mộng của tuổi thanh niên mới lớn, có thứ tình cảm mơ hồ lâng lâng cảm giác êm đềm mỗi lúc đi bên Thuận, nên đã đặt tên con đường là “Rừng Thu Thơ Mơ” gọi trao chút ý tình nhẹ nhàng và cũng để tạo kỷ niệm khi đi trên con đường này. Lúc ấy Thuận

cũng mến bạn nhưng cả hai như “tinh trong đã ngỏ mặt ngoài còn e”.

Sau 75 cuộc sống dân miền Nam bị đảo lộn, nhà nào cũng đói rách tả tơi, buồn rầu, chán nản và lo sợ. Thuận đang tuổi dậy thì, trái tim vừa hé mở niềm tin yêu cuộc sống, thì đã bị hụt hẫng theo thời thế. Đôi bạn tựa vào nhau tìm sự an ổn phần nào về mặt tinh thần, điều tự nhiên của tuổi học trò đơm chút bông hoa tình cảm đầu đời. Đôi bạn cố gắng học hành cho đến khi tốt nghiệp lớp 12 chuẩn bị thi vào ngành.

Năm 1979, ba và các anh chị đi vượt biên được tàu Tây Đức vớt, năm sau qua Mỹ do anh đầu bảo lãnh. Gia đình bị công an đến nhà tra khảo nhiều lần. Mẹ Thuận bán lẹ nhà giá rẻ bèo cho cán bộ vì biết nếu không bán được sẽ bị tịch thu. Nửa gia đình còn lại lặng lẽ đi tàu đêm vào Sài Gòn. Thuận ngỡ ngàng chia tay bạn. Tú đến sân ga nhìn “chuyến tàu hoàng hôn” lần cuối ném nỗi buồn ly biệt.

Vào Sài Gòn còn lại mấy chị em dưới sự cấm đoán của Ba viết thư về căn dặn “không ai được lập gia đình, để chờ ba bảo lãnh”. Bóng thời gian đi qua lẹ làng. Thuận nghe ngóng tin tức bạn bè, được biết Tú bị động viên đi thanh niên xung phong bên Campuchia. Thời điểm này có buồn cũng đành giấu trong lòng nhìn thẳng cuộc sống thực tế, khi mà dòng người ồ ạt tìm cách chui tàu trốn thoát VC. Cả một miền Nam tang thương đói khổ chẳng thấy tương lai. Anh kỹ sư, ông bác sĩ, thầy giáo với đồng lương chật vật. Nhiều trường hợp cũng nhắm mắt chọn con buôn, tiệm vàng mà chẳng cần tình yêu, chỉ mong được vào làm rẻ tựa ơn mưa móc.

Năm 1984 cả nhà qua Mỹ theo diện đoàn tụ. Thuận đi học lại trường college, sau đó làm hãng điện tử. Công ăn việc làm tạm ổn định và cũng yên bề gia thất. Chị bắt đầu nghĩ về Tú, người bạn tốt đã giúp đỡ, chia sẻ rất nhiều nơi chốn học đường năm xưa trong giai đoạn khó khăn, tìm cách liên lạc nơi các bạn cũ.

Một chiều nhận thư từ Đào (cô bạn chơi chung nhóm) báo hung tin Tú đã chết, bạn kể tỉ mỉ... Sau khi đi nghĩa vụ hai năm về, Tú có việc làm ở bưu điện Quảng Nam, lập gia đình và có bé trai đầu lòng một tuổi. Năm sau, Tú được chuyển về bưu điện Huế, chuyến cuối cùng anh nhắn vợ vào thăm, đi chơi lần cuối trước khi ra Huế. Chuyến xe chạy trên đèo Hải Vân, trên đường trở về thì tai nạn đau thương xảy ra, xe bị lao xuống vực thẳm. Tú chết tại chỗ, vợ bị chấn xương nặng, riêng cháu bé được thoát chết nhờ văng ra mắc kẹt trên nhánh cây.

Thuận sưng sờ, bao nhiêu ngày đêm khó ngủ. Nhờ Đào tìm cách liên lạc với vợ Tú để biết thêm tin tức.

Cuối cùng Thuận liên lạc được với Loan (vợ Tú), đã bị liệt cả người nằm một chỗ, đang ở nhà ngoại trên vùng Nam Giao. Giai đoạn này Thuận đã sinh được hai cháu trai, cuộc sống cũng âu lo đủ điều, nhưng hai tấm ảnh Loan gửi qua đã làm xao động tâm tư Thuận quá nhiều. Một tấm hình hai vợ chồng lúc mới cưới xứng đôi đẹp lứa. Một tấm hình cháu trai khoảng ba, bốn tuổi ngồi kề đầu giường mẹ với cái bánh sinh nhật, do bác (anh của Tú) cho. Loan nằm ngoảnh mặt nhìn con cười. Thuận không ngờ, nhìn Loan khi bị bệnh, già gấp đôi số tuổi và nhan sắc xinh đẹp cũng biến đi đâu mất, chẳng tìm thấy lại nét như tấm hình kia. Thuận bị ám ảnh về lẽ vô thường theo thuyết nhà Phật, cuộc đời có đó rồi chia lìa, hạnh phúc rồi khổ đau. Sao mà quá ngỡ ngàng...

Tú ra đi nhưng còn để lại người vợ thật thương đau, Thuận cảm thấy choáng ngợp và tim bị đè nặng khi đối diện với sự thật...

Mảnh ký ức lãng đãng đi về từ góc kín trong tâm hồn, từ trái tim có lẽ đã bị bụi thời gian phủ mấy lớp, nay được vén nhẹ bức màn cho thấy hình ảnh sân trường, những buổi trong lớp học, những giờ đi lao động, người thanh niên tên Tú cao ốm, nét mặt thanh tú hiền hoà. Những buổi cả nhóm đi học chung, những buổi vào mùa thu đập xe ngắt lá vàng. Tú thường nói “lá thu thì đổi sắc nhưng hồn thu muôn đời vẫn dạt dào trong tim Tú”. Người thanh niên thích đàn hát và mê thơ văn, giờ đây đã an giấc nghìn thu....

Một tuần trôi qua... Thuận mất ngủ vì suy nghĩ quá nhiều. Chị chia sẻ câu chuyện này với chồng và chị em mình, mọi người càng sưng sờ cảm xúc dâng nghẹn. Quang (chồng Thuận) thúc giục vợ giúp đỡ thực tế, các anh chị cũng đồng góp chung, chị thực hiện ngay công việc gởi về số tiền lớn. Thuận đọc được câu danh ngôn của Robert Southey “No distance of place or lapse of time can lessen the friendship of those who are thoroughly persuaded of each other ‘s worth (không sự cách biệt về không gian hay thời gian nào có thể làm yếu đi tình bạn của những người thực tâm bị thuyết phục bởi giá trị của nhau).

Nghĩ đến Loan hoàn cảnh nằm một chỗ, tuổi còn trẻ giống như mình, hạnh phúc đến quá nhanh rồi đi, nỗi thương tâm ám ảnh hoài, Thuận cần phải cố gắng giúp đỡ hơn nữa. Xứ Mỹ ai mới qua rất dễ bị xa hoa vật chất mê hoặc, vợ chồng Thuận chẳng ham muốn điều gì. Chồng chị xuất thân từ dưới làng quê thuộc con nhà nghèo học giỏi. Thi vào đại học tổng hợp có điểm cao miệt mài bốn năm, nhưng khi tốt nghiệp khó kiếm việc, được anh chị Cả lo cho vượt biên. Tới đảo làm thông dịch viên và dạy Anh văn. Qua Mỹ học nghề Car Repair and Check Mock. Quang chỉ muốn cơm cá kho kiểu đồng quê chẳng hề biết hàng quán, Thuận sống giản dị không đua đòi với ai. Chị tận dụng coupon sale cắt từ báo quảng cáo thực phẩm, chưa hề đi xe mới vì chồng biết sửa xe. Đời sống giản tiện hết sức nhưng chồng chị luôn cố động giúp hoàn cảnh của Loan, nên chị vẫn đều đặn thực hiện. Dần dà các anh chị em của Thuận cũng quen luôn với Loan, anh này gởi xe lãn, anh kia về VN xây mô mã đều ghé thăm Loan. Trở về Mỹ kể lại cuộc sống của Loan thật xót thương, càng làm Thuận tiết kiệm hơn trong cuộc sống để tiếp viện thêm.

Khi các con lên tám lên mười, trong buổi cơm nghe chuyện ba mẹ kể về di Loan, các con nói hót:

- Tội di Loan mẹ ơi, mẹ gởi thêm tiền nữa đi.

Thuận nghe con nói rất xúc động, nhưng cố làm bộ mặt tinh bơ:

- Gởi thêm nữa thì bớt phần gạo, các con phải ăn cơm ít lại có được không?

- Được chứ mẹ, con bớt lại một chén.

Cả hai con cùng nhao nhao nói làm chị phải phì cười khi nhìn nét mặt ngây thơ hồn nhiên, biết thương người thật đáng yêu.

Hơn hai mươi năm Thuận vẫn giữ tình bạn thân thiết với Loan, bòn nhặt chia sẻ tiền bạc, cũng như cố động tinh thần bạn vững lên. Dần dà Loan đã ngồi được xe lãn, được đẩy ra ánh sáng nghe chim hót, phơi nắng hồng, nhìn thấy bông hoa, cây cỏ xanh mướt trong khu nhà vườn thoáng rộng. Bé Vũ học rất giỏi, đó là nguồn an ủi động viên lớn nhất đối với Loan. Thuận cố gắng thêm để cháu Vũ đi nốt con đường học vấn, hầu sau này cháu có nghề nghiệp vững chắc bảo bọc cho mẹ. Ông trời vẫn còn một góc tình thương dành cho những cảnh đời bất hạnh, nay cháu Vũ đã thành giáo sư đại học dạy môn Anh văn trường sư phạm.

Lúc Minh (con đầu của chị) tốt nghiệp trung học vào trường UC San Diego học ngành Biology and Chemistry, Minh rất nhanh nhẹn, từ từ quen giờ giấc học hành và sinh hoạt chung quanh. Mấy tháng hè cháu không về nhà, thường gọi phone hỏi mẹ

- Mẹ còn giúp di Loan không? Nên giúp đi mẹ. Ở đây con đủ trả tiền nhà, tiền ăn, mẹ đừng gởi thêm cho con nữa. À mẹ ơi! Nho nơi đây bán \$4.99/1lb có đắt không mẹ?

Chị thấy con có máu hà tiện giống mình cũng bật cười nhưng khuyên con:

- Cứ ăn đi con, mắc cũng mua ăn cho đủ chất trong người, khi đó mới lấy sức học được.

Cháu lại khoe tiếp:

- Mẹ ơi, con xin được các việc lặt vặt kiếm tiền. Mùa tới mẹ không cần lo, con đủ khả năng trả tiền nhà (hùn chung đám bạn), và tiền ăn.

Thuận không yên tâm hỏi gặng con:

- Con lo dồn tâm trí học, làm việc gì kể mẹ nghe xem.

- Con làm bốn job lãn: tiệm sinh tố ba tiếng buổi trưa, một tiếng job dẫn chó đi ra ngoài, một tiếng

đọc truyện cho cụ già Mỹ, cuối tuần giữ một cháu trai.

- Trời ơi con làm vậy thì giờ đâu học nữa. Mẹ đủ sức lo cho con tiền ăn ở mà.

- Không sao đâu mẹ, con học được mà. Mẹ dư tiền thì giúp dì Loan tiếp nhé.

Nghe con nói, Thuận muốn ứa nước mắt. Nhớ lúc các con ở với mình, vợ chồng thay phiên nhau chở con học trường Việt ngữ Văn Lang trên San Jose; các con học giỏi được phần thưởng cuối mùa, trường lại thiếu giáo viên nhờ các con dạy tiếp. Khuôn mặt Minh và Việt non choẹt mới mười sáu, mười tám tuổi mà các em nhỏ gọi “Thầy” thật mắc cười. Các con tự học, Thuận chỉ biết chăm lo bồi dưỡng; mỗi tối gõ cửa phòng đem sữa, trái cây gọt sẵn, nói vài câu ngọt ngào khuyến khích. Thế rồi Minh chuyển qua University of Michigan, Ann Arbor, mượn tiền trường học, nay đã tốt nghiệp bằng dược sĩ làm trên San Francisco. Việt (con trai thứ nhì) vào trường UC Berkeley học ngành Public Health. Ngày ra trường cháu tự động tìm tòi lá cờ Việt Nam Cộng Hòa thân yêu dán lên mũ đội. Làm việc vài năm Việt nhảy qua New York theo công việc Solutions Architect (build software).

Thỉnh thoảng các con gọi phone nói chuyện đều hỏi câu:

- Dì Loan nay sao rồi mẹ? Có cần con cho tiền để mẹ gọi không?

- Không cần con, mẹ có tiền mà. Bây giờ con trai dì Loan dạy học có lương cao, bảo đảm lo đầy đủ cho dì Loan rồi. Không sao đâu con.

Đến nay các con của chị đều có công ăn việc làm ổn định, cháu Vũ (con của Loan) cũng đã mua nhà thay đổi chỗ ở cho mẹ Loan thoải mái hơn. Nghĩ đến các con và cháu Vũ, chị thấy lòng nhẹ nhõm, niềm vui lâng lâng tràn ngập. Bao nhiêu mùa thu đi qua, bao nhiêu lần thay lá nở hoa tiếp nhận xuân hạ, nhưng hồn thu vẫn còn đó, vẫn ghi hình ảnh ngày nào có đôi bạn đạp xe trên con dốc cao ngắm lá vàng rơi, dấu rặng rừng thu đã thay lá bao nhiêu lần theo thời gian...

Minh Thúy Thành Nội

NGƯỜI CHỒNG LÝ TƯỞNG

Thủy Tiên dứt con gà tây ướp sẵn mua ở chợ Lucky vào trong lò nướng cho kịp giờ dinner chiều nay để cả nhà quây quần đoàn tụ ăn mừng lễ tạ ơn trên nước Mỹ. “Nhập gia tùy tục nhập sông tùy khúc”, quen rồi! Năm nào không làm thấy nhớ nhớ làm sao. Những tháng ngày đầu tiên đặt chân lên đất Mỹ, đầu tắt mặt tối vừa đi học vừa lo sinh kế, vợ chồng nàng không chú ý lắm đến thời gian lễ lạc, miễn sao có đủ tiền hàng tháng trả “everything” là được rồi. Lâu dần, khi đã hội nhập được vào với cuộc sống mới, mọi việc tương đối ổn định thì ai sao ta vậy. Nhất là mấy đứa nhỏ, sinh ra và lớn lên ở Mỹ nên quen rồi, không có là không được.

Mùi gà sắp chín bay thơm phức, Thủy Tiên vừa trải khăn bàn, vừa dọn dẹp linh tinh, vừa mỉm cười sung sướng tự mãn khi nghĩ đến Sơn chồng nàng và cái hạnh phúc mình đang có. Sơn quả đúng là một mẫu người chồng lý tưởng, một người cha gương mẫu. Nhớ lại thưở thanh xuân lúc hai người mới quen nhau, bạn bè nàng đã phản đối quá chừng khi thấy nàng chính thức cặp bồ với Sơn. Họ lấy làm tiếc cho nàng, một người con gái đẹp, con nhà danh giá, học giỏi lại đi lấy một anh chàng về môn đăng hộ đối thì thôi cũng tạm chấp nhận được đi. Sơn lúc ấy đang là sinh viên y khoa năm chót, nhưng lùn xùn, lại không đẹp trai, đứng chỉ đến lổ tai nàng. Bạn bè còn “hù” nàng: “Nhất lé nhì lùn mày ơi! Chắc chắn là “ẹ” lắm!” Họ không nói rõ ràng là “ẹ” làm sao? Nhưng câu này Thủy Tiên cũng đã từng nghe qua. Nàng mặc kệ, con tim có lý lẽ riêng của nó, hướng chỉ đâu phải lỗi tại Sơn, tại nàng cao đến 1 mét 65 mà Sơn chỉ 1 mét 60 nên bị cho là lùn là phải. Mà có lẽ Sơn “không được cao” thật, con gái bây giờ cao gần 1 thước 70 không hà. Thủy Tiên không hề lấy đó làm buồn và Sơn cũng không hề mặc cảm. Sau này lấy nhau rồi họ rất hạnh phúc. Sơn

qua là một người chồng tuyệt vời về đủ mọi mặt, luôn luôn biết đón trước ý vợ và rất dí dỏm hài hước đem lại nụ cười cho vợ, Thủy Tiên thích nhất ở điểm này. Nàng thấy từ ngày lấy Sơn hình như chưa bao giờ nàng bị buồn, căn nhà luôn luôn rộn vang tiếng cười của “đôi trẻ”. Bạn bè đến chơi lâu dần thấy Sơn ăn nói có duyên thì lại nghĩ hèn gì như vậy mới quyến rũ được Thủy Tiên. Rồi họ lại “hù” nàng nữa:

- Mày coi chừng cái đức ông chồng của mày, cứ mồm mép thế kia không khéo lại dẫu “mụ” nào ở bên ngoài cũng nên.

Nàng hãnh diện tuyên bố:

- Tao thách đũa nào tách rời được Sơn ra khỏi tao đó.

Cho đến khi sang Mỹ, mặc dù bây giờ con cái đã lớn, nàng vẫn tự hào với câu nói đó bởi Sơn “perfect” quá mà. Hồi mới qua Mỹ, Sơn vừa học lại bác sĩ vừa đi làm kiếm tiền nuôi vợ con với sự trợ giúp của Thủy Tiên, nàng cũng vừa đi làm “part time” vừa chăm sóc con cái và việc nhà. Đến khi Sơn chính thức là một bác sĩ chuyên khoa về tim mạch thì Thủy Tiên không còn đi làm nữa bởi nàng lại có thêm đũa con thứ nhì. Hai mươi mấy năm qua, con cái nàng nay đã lớn khôn, thằng lớn cũng sắp sửa nối nghiệp bố về khoa Tim Mạch, thằng thứ nhì cũng học Nha khoa. Nói tóm lại, gia đình con cái nàng sau này cũng sẽ là giòng họ “sĩ” cả, nàng không phải lo lắng gì cho chúng nữa. Còn tình vợ chồng giữa nàng và Sơn thật nàng không biết phải diễn tả thế nào bởi nói quá thì giống như mình khoe khoang. Thôi thì đèn nhà ai nấy rạng, chỉ có đám bạn bè thân thì nàng mới tự hào tuyên bố câu nói trên mỗi khi có người nào tỏ vẻ “lo lắng” cho hạnh phúc của nàng, khi thấy Sơn quá mồm mép một cách lôi cuốn chứ không phải ba hoa chích chòe “nổ” bậy.

Còn đang miên man suy nghĩ và sung sướng với cái hạnh phúc mình đang có trong tay thì chuông điện thoại reo vang, ngó thấy số “cell phonne” của Sơn hiện lên trên mặt “calling ID” của điện thoại. Thủy Tiên ngừng tay với lấy cái ống nghe rồi nghiêng một bên đầu kẹp nó vào lỗ tai, vừa nói chuyện vừa dọn dẹp tiếp:

- A lô!

Giọng Sơn từ bên kia đầu giây ngập ngừng:

- Em... đang làm cái gì đó?

Thủy Tiên lú lo:

- Em đang rửa dọn và bày bàn ăn, gà sắp được rồi, chừng nào anh về?

Giọng Sơn nhỏ xuống:

- Xin lỗi em nghe, chắc anh về không được rồi.

Thủy Tiên hỏi tới:

- Tại sao vậy? Có chuyện gì?

Sơn ngập ngừng:

- Ở nhà thương có một ca mổ đặc biệt anh không thể vắng mặt được. Các con đã về đầy đủ chưa?

Giọng Thủy Tiên không được vui:

- Chưa! Nhưng chúng có điện thoại nói rằng sắp về tới với một lô bạn của chúng. Năm nay nhà mình chắc là vui lắm vì đông và náo nhiệt. Anh mổ đến bao giờ mới xong? Cố gắng về sớm được không? Em và các con sẽ chờ.

Sơn hấp tấp:

- Không cần chờ anh, em và các con cứ vui và ăn trước, anh không biết sẽ về lúc nào, nhưng anh hứa khi nào xong việc sẽ cố gắng về ngay.

Thủy Tiên xiù nói như muốn khóc:

- Không có anh làm sao mà vui được.

Sơn thở dài an ủi:

- Biết làm sao bây giờ, “luong y như từ mẫu” mà, cứu người là trên hết, thôi anh phải làm việc

đây! Chúc em và các con vui vẻ và ngon miệng nhé!

Nói rồi Sơn cúp máy ngay làm như chàng đang rất là bận, Thủy Tiên thần thờ gác ống điện thoại lòng buồn rười rượi. Đây là lần đầu tiên nàng cảm thấy bất an khi không có Sơn bên cạnh. Bao nhiêu năm rồi, dù bận thế mấy đi chăng nữa, Sơn cũng cố gắng thu xếp, có bao giờ chàng vắng mặt vào ngày “Thanksgiving” đâu, sao năm nay lại ngoại lệ vậy? Nàng buồn rầu, cắt hứng tắt lò nướng, con gà đã chín không cần để độ nữa, chỉ cần giữ cho nóng thôi, để lát nữa các con nàng về dọn ra ăn là vừa.

Hai đứa con trai của nàng ừa vào nhà mang theo một lô bạn vừa trai vừa gái, căn nhà náo nhiệt hẳn lên. Chúng líu lo hàn huyên ôm lầy nàng an ủi khi biết Sơn không thể về nhà tối nay khiến nàng cũng bớt tủi thân phần nào. Nàng dọn cho con và bạn bè chúng ăn nhưng không thấy hứng thú nên chỉ ăn qua loa rồi lên tiếng:

- Các con cứ tự nhiên ăn thoải mái nhé! Tất cả đồ ăn mẹ đã sắp sẵn, có cần gì các con cứ lục tủ lạnh. Mẹ làm cả ngày nên mệt rồi, mẹ lên lầu nghỉ một lát đây, có chuyện gì cần thì gọi mẹ.

Đứa con trai lớn cười trêu mẹ:

- Mẹ nhớ bố rồi phải không? Mẹ phải tập thích nghi với những chuyện như vậy. Mai một con cũng sẽ giống bố thôi, lương tâm nghề nghiệp mà mẹ, đôi lúc cũng gặp phải trường hợp ngoại lệ chứ! Nếu mẹ buồn, ngày mai bố về mình sẽ “phạt” bố, bắt bố phải hát tặng mẹ bài “Nếu vắng anh”, mẹ chịu không?

Nàng cười mắng yêu con:

- “Chó mày”! Chỉ được cái leo mép giống hệt bố.

“Tính tòng! Tính tòng! Tính tòng!

Mọi người im bật, ai mà nhân chuông liên tục một cách vội vã như vậy? Thủy Tiên mừng rỡ vừa chạy ra mở cửa vừa nhìn các con nói:

- Hay là bố về?

Cửa mở ra. Bích Huyền em gái của Thủy Tiên hấp tấp kéo Thủy Tiên ra xa một chút hỏi nhỏ vào lỗ tai Thủy Tiên:

- Em hỏi chị có phải số xe của anh Sơn là XXXXXX không?

Thủy Tiên ngạc nhiên:

- Phải, em hỏi để làm gì?

Bích Huyền hấp tấp:

- Anh Sơn có nhà không?

Thủy Tiên lắc đầu:

- Anh ấy đang mổ trong nhà thương.

Bích Huyền kéo Thủy Tiên:

- Chị đi với em, chị bị gạt rồi.

Thủy Tiên đứng lại từ tốn:

- Có chuyện gì? Sao bỗng dưng lại kéo chị đi đâu vội vã vậy? Mấy đứa nhỏ mới về còn đang ăn vui vẻ ở trong kia...

Không để cho Thủy Tiên nói hết câu, Bích Huyền vừa nhăn nhó vừa nói nhỏ vào lỗ tai nàng:

- Khổ quá! Chuyện gấp lắm! Sợ mấy đứa con của chị nghe được nên em mới kéo chị ra ngoài này, em chờ chị đi gặp anh Sơn.

Thủy Tiên trợn mắt:

- Thật không đó? Đừng có giỡn mặt à nghe? Anh Sơn không bao giờ lừa dối chị.

Bích Huyền bực mình:

- Bà đừng có khăng định như vậy, mắt chồng hồi nào không hay đó! Thôi bà không tin thì thôi em

đi về.

Nói xong Bích Huyền hồn dỗi ngoe nguẩy bước lại mở cửa xe mình, Thủy Tiên vẫn đứng ỳ hoang mang trong lòng. Con nhỏ này hồi nào đến giờ tính tình rất điềm đạm ít nói, nó mà đã đặt thành “vấn đề” thì chắc chắn không phải chuyện giỡn chơi rồi. Nghĩ đến câu mình hay thách thức “Tao thách đũa nào tách rời được anh Sơn ra khỏi tao đó!” mà lòng lo sợ, người ta bảo “70 chưa khoe mình lành” mà! Chẳng lẽ thấy mình tuyên bố “láo lếu” quá nên trời phạt? Nghĩ thế nên Thủy Tiên vội lên tiếng:

- Khoan đã, phải cho chị biết chuyện gì đã chứ?

Bích Huyền quay lại:

- Chị lên xe đi rồi chúng ta vừa đi vừa nói chuyện.

Thủy Tiên ngập ngừng:

- Đề chị thay bộ quần áo khác...

Bích Huyền nhăn nhó:

- Đi bắt ghen chứ bộ đi dự tiệc sao mà thay đồ đẹp.

Thủy Tiên cũng bực tức phát cáu:

- Cô cứ nói chẳng đầu chẳng đuôi gì cả khiến chị cũng bực mình không hiểu chuyện gì xảy ra? Ít nhất cũng phải đề chị vào nhà nói với mấy đứa nhỏ một tiếng chứ.

Bích Huyền xua tay:

- Được rồi! Được rồi! Chị vào nhanh lên em chờ.

Thủy Tiên quay vào nói với mấy đứa con:

- Di Bích Huyền có chuyện, mẹ phải đi với đi chút xíu, tụi con cứ chơi tự nhiên nhé?

Hai đứa con trai hỏi với theo:

- Mẹ có cần chúng con giúp gì không?

Thủy Tiên lắc đầu:

- Tụi con cứ chơi thoải mái, nếu có gì thì mẹ sẽ điện thoại về.

Hai đứa con đứng lên đi theo nàng ra cửa:

- Happy “Thanksgiving” dì Huyền, chúng hôn nàng và nói: “Mẹ đi vui về.”

Bích Huyền vừa lái xe vừa nói huyền thoại:

- Chị biết không? Em đâu có thì giờ ở nhà nướng gà như chị, nên em đặt người ta nướng sẵn cho nó gọn. Hồi nãy em đi “pick up” gà nhìn thấy xe anh Sơn ở đằng trước. Em ngạc nhiên khi thấy ở băng sau có một cái “car seat” của con nít lú lên. Em không muốn sang “lane” để xem người đàn bà ngồi phía trước là ai sợ anh Sơn nhìn thấy, nên em âm thầm lái theo sau xe anh. Em hồi hộp và ngạc nhiên vô cùng khi thấy anh lái xe vào con đường về nhà chị, em thật không ngờ, chỉ cách nhau có hai “block” đường mà thôi! Em nhìn thấy ảnh đỡ một người đàn bà bụng bự xuống xe, có lẽ cũng gần ngày sanh rồi, và băng sau là một đứa con gái cỡ độ 3, 4 tuổi, trông cứ như là một gia đình rất ư là hạnh phúc. Căn nhà của họ đẹp lắm! Kia! Kia! Bích Huyền chỉ tay ra phía trước một căn nhà, nơi có chiếc xe của Sơn đang đậu rồi nói: Để em tìm chỗ đậu xe cái đã.

Thủy Tiên vẫn ngồi yên trên xe suy nghĩ về những lời em gái vừa nói, nàng “chưa” thấy ghen chứ không phải là không biết ghen, mặc dù đã nghe Bích Huyền kể rõ ràng câu chuyện nhưng nàng vẫn không tin là Sơn “dám” phản bội mình, biết đâu chỉ là một sự “giúp đỡ” nào đó mà Sơn chưa kịp nói cho nàng nghe?

Bích Huyền tắt máy dục:

- Bây giờ mình xuống xe, chị vào một mình hay em dẫn chị vào?

Thủy Tiên do dự:

- Sao chị sợ rùi chỉ là chuyện giúp đỡ thường tình thì... kỳ lắm!

Bích Huyền gất lên:

- Chị sao “khờ” quá! Chị xem bây giờ là mấy tiếng đồng hồ rồi? Nếu chỉ là giúp người thì ảnh phải về nhà lâu rồi chứ tại sao lại nói đôi với chị là có ca mô ở nhà thương?

Nói xong Bích Huyền nóng nảy mở cửa xe kéo Thủy Tiên xuống nói:

- Đi! Em dắt chị vào hỏi cho rõ ràng. Giờ này theo lẽ phải ở nhà đoàn tụ với vợ con, có sao ảnh lại ngồi ở chỗ này?

Thủy Tiên bối rối bước theo em nhưng miệng vẫn cố vớt vát:

- Hay để khi nào ảnh về nhà rồi mình hỏi.

Bích Huyền đưa tay bấm chuông cửa, trả lời Thủy Tiên:

- Tại sao không hỏi ngay bây giờ?

Hình như có tiếng trẻ con ré khóc. Cửa mở ra, quả đúng là Sơn “lùn xùn” đứng như trời trồng.

Tiếng trẻ con khóc lớn hơn ở trong phòng ăn:

- Bố ơi! Bố ơi!

Rồi tiếng mẹ dỗ con:

- Bố ra mở cửa cho khách rồi vào ngay mà con hư quá! Nín ngay rồi bố vào.

Đứa nhỏ gào lên:

- Con muốn bố! Con muốn bố! Hu... Hu...

Có tiếng ghé xe dịch, người đàn bà khệ nệ với cái bụng bầu đủ ngày đủ tháng, tay dắt đứa con gái nhỏ đi ra. Đứa nhỏ chạy a lại níu lấy chân Sơn:

- Bố đừng về! Bố đừng về!

Không gian như đứng lại, tứ bề im lặng, yên lặng đến nỗi mọi người có cảm tưởng như ai cũng nghe rõ tiếng tim đập hỗn loạn của đôi phương. Người đàn bà bụng bầu thụt lui vào bếp dựa lưng vào tường, đưa hai tay chận lấy ngực. Sơn đứng như “Tù Hải”, chỉ có Bích Huyền là vẫn còn đủ bình tĩnh đưa tay đỡ lấy chị mình đang từ từ ngã xuống khi Thủy Tiên chợt nhận ra “tình địch” của mình không ai khác hơn là con bạn chí thân ngày xưa thời trung học đã tuyên bố câu “Nhất lé nhì lùn... “ẹ” lắm mày ơi!”

Tôn Nữ Mặc Giao

HOA NHÀ

Đóa sen trong trắng tỏa hương
Ai mang bùn “lạ” nhiều nhường Ao Nhà?
Cái gì của giặc tràn qua
Cũng toàn độc hại! Bao hoa héo tàn!
Ý Nga, 23.11.2023

XUÂN?

Không lật nhào cộng sản
Chẳng thể nào có Xuân
Ta thán, chờ... tống táng
Cầu khẩn gì tiền nhân?
*
Ý thương gửi thi tứ
Tấm lòng xót cùng dân
Bôn ba thân viễn xứ
Nhìn Nước, hận Việt gian!
Ý Nga, 23.11.2023

Đã trôi sinh ra giữa đất Trời
Lòng hay tỵ như Tạ Ôn đời
Tình Cha dạy dỗ luôn ghi dạ
Nghĩa Mẹ can ngăn vẫn nhớ lời
Bạn nhắc tâm trau vàng nguyệt tỏ
Thầy khuyên trí tuệ ánh sao ngôi
Hăm Ba Mười Một Hoa Kỳ đôn
Lễ trọng hăm ơn kẻ giúp người

TỶ NẠN GÌ?

Không chịu giày xéo nên người phân ly:
Trẻ con bơ vợ, người già bi thảm
Vượt cảnh tối tăm, triệu người ra đi
Tìm ánh mặt trời, lênh đênh thuyền bám.
*
Được hưởng tự do, sống đời tươi sáng
Sao không gìn giữ chính nghĩa, Cờ Vàng;
Tết nào cũng về hành dân, nghênh ngang

NIỀM VUI MÙA THANKSGIVING

Trong mối quan hệ bạn bè, hình như tôi có duyên với số 4. Hồi ở trại tỵ nạn Thailand tôi sống chung trong nhóm 4 cô gái, còn trước đó ở bên Việt Nam, từ trường Sư Phạm cho đến khi ra trường cũng là nhóm 4 nàng.

Ra trường đi dạy 4 trường khác nhau, nhưng chúng tôi vẫn gặp nhau thường xuyên vui vầy, rồi theo dòng đời cũng rã đám. Một nàng bị bệnh hoang tưởng bên Việt Nam (tôi đã viết về nàng trong bài *Tháng Mười Hai Nhớ Bạn*), một nàng có cuộc sống êm ấm với ông chồng già bên Việt Nam (tôi cũng đã viết về nàng này trong bài *Người Thứ Ba*), còn tôi và chị Mộng Nguyên, kẻ đi Canada người qua Mỹ, thư đi thư lại vài lần, rồi mất liên lạc đúng một phần tư thế kỷ, là 25 năm.

Tôi vẫn cố gắng tìm kiếm, dò la tin tức của Nguyên, rồi mới đây bà chị bên Texas giới thiệu, quảng cáo mục *Tìm Thân Nhân* của youtube *Hồng Loan-Bảo Lộc*. Bà chị lạc quan bảo đảm rằng, có nhiều trường hợp đã tìm ra người quen. Nói đâu xa, chính chị cũng đã nhờ chương trình này tìm ra vợ chồng người bạn. Ngày xưa người chồng đi “cải tạo” chung với chồng chị nên hai bà vợ đi thăm nuôi gặp nhau, kết thân. Chị bảo, chị vừa đăng tin là ngày hôm sau có người gọi tới báo tin tìm được người chị đang tìm.

Tôi nghe lời chị, sốt sắng gửi tin nhắn “Tìm Bạn Thân” cho kênh *Hồng Loan-Bảo Lộc*. Một tuần trôi qua kể từ tin nhắn của tôi xuất hiện trên kênh *Hồng Loan-Bảo Lộc*, bà chị nôn nóng:

- Có ai gọi chưa?

Tôi rầu rầu:

- Chẳng có người nào gọi. Sao chị bảo *Hồng Loan-Bảo Lộc* mau lẹ lắm mà?

- Thì ráng chờ thêm xem sao, đâu phải ai cũng như ai, lâu mau là do hên xui may rủi.

Cỡ một tháng sau, tôi gọi bà chị:

- Có tin vui, có tin vui, Mộng Nguyên đã nhắn tin muốn liên lạc Kim Loan rồi kìa.

- Chị đã bảo thì chớ có sai, kênh *Hồng Loan-Bảo Lộc* rất mát tay, nổi tiếng toàn vùng California và các tiểu bang nước Mỹ, đã giúp cho biết bao nhiêu người tìm được người thân thất lạc, bạn cũ, và cả... người xưa!

- Ôi giã, đừng có tưởng bở, chị chưa nghe hết câu đã sung sướng kết luận... tầm phào. Báo cho chị biết nè, Mộng Nguyên tìm được Loan vì nàng ấy tình cờ đọc báo *Trẻ* ở Atlanta, thấy bài viết và hình ảnh Kim Loan, nên nàng ấy mừng như bắt được vàng, liền email cho Ban Biên Tập Trẻ nhờ liên lạc với em.

Bà chị ... quê xệ, cụt hứng:

- À ra thế, thôi thì dù tìm được ở đâu cũng là vui rồi.

- Hóa ra, niềm vui viết bài đăng báo đôi khi cũng có ích lợi bất ngờ.

- Vậy hai đứa đã nói chuyện với nhau nhiều chưa?

- Chỉ mới hôm qua tụi em đã nhắn tin qua lại trên phone, và hẹn cuối tuần này gọi facetime để “xem dung nhan ấy bây chừ ra sao”.

- Ủa, khi nào xong xuôi nhớ kể lại cho chị nghe. Cho chị gửi lời thăm Nguyên, chị vẫn nhớ nụ cười của Nguyên đấy.

Ngày hẹn facetime, suốt buổi chiều, tôi nôn nóng, xúc động, nhớ lại khoảng thời gian trước khi tôi lên đường đi vượt biên, ngày nào tôi cũng đến nhà Mộng Nguyên, căn nhà xinh đẹp

trong con hẻm lớn đường Trương Quốc Dung, Phú Nhuận. Hai chị em tí tê tâm sự mọi nỗi buồn vui (Nguyên lớn hơn tôi 3 tuổi). Chúng tôi, ai cũng có những nỗi niềm riêng tư, chuyện gia đình, chuyện tình cảm, nói hoài nói mãi vẫn chẳng hết, cho đến bữa cơm chiều, gia đình Nguyên mời tôi ở lại dùng cơm cho vui. Tôi hơi ngần ngại vì gia đình Nguyên có 8 anh chị em cộng thêm ba má là chẵn một chục, nhưng bác gái vui vẻ:

- Ngại gì chứ, chỉ thêm chiếc ghế, thêm đũa thêm bát thôi mà.

Nghe vậy, tôi mạnh dạn ở lại ăn cơm với gia đình Nguyên. Thấy tôi còn giữ kẽ, ăn chậm chạp, bác trai khuyến khích: “Tự nhiên đi con, ăn nhiều vào.” Tôi lại tiếp tục... mạnh dạn thoải mái “ăn nhiều vào” cho bác vui lòng. Ôi một thời kỳ niệm thân thương biết bao.

Cuốn phim ký ức lại quay về những tháng ngày vui nhộn dưới mái trường Sư Phạm. Trong bốn nàng, tôi và một nàng (đang bệnh hoang tưởng bên Việt Nam) thuộc loại nói tía lia không lành da non, còn Mộng Nguyên và nàng còn lại ít nói hơn, nhưng chính Nguyên là người đã khơi dậy chút “máu điên” tiềm ẩn trong con người tôi bằng những câu đùa phá, hoặc những trò nghịch ngợm quậy phá bạn bè, thầy cô vẫn còn in hằn trong trí nhớ của tôi.

Đến giờ hẹn facetime, tìm tôi rộn ràng hồi hộp theo từng tiếng chuông reo, và rồi kìa, hai nàng nhìn nhau qua màn hình, không nói nên lời, đúng hơn là không biết nói gì, bắt đầu từ đâu, chỉ nhìn nhau cười, ước gì được ôm nhau. Cuối cùng, vẫn là tôi chủ động y như hồi còn học chung:

- Nguyên ơi, 25 năm, biết bao nhiêu điều để hỏi, để nói. Thôi bây giờ em sẽ là người nói trước, đặt câu hỏi, Nguyên chỉ việc trả lời thôi nhé. Sau khi em nói xong, sẽ đến lượt Nguyên nha.

- Ok, Loan hỏi trước đi.

Tôi đặt câu hỏi tới tấp, biết được toàn bộ những gì của thời gian qua. Gia đình Nguyên, tất cả 8 anh chị em đều may mắn qua Mỹ định cư, không còn ai kẹt lại Việt Nam, vợ chồng Nguyên và con trai vẫn ổn định trong cuộc sống, sức khỏe cũng như việc làm. Tôi vui sướng:

- Nguyên giỏi quá, đưa được cả nhà sang Mỹ luôn á.

- Chị nhớ thuở đó khi nhà Loan có hai ông anh vượt biên tới đảo, nhà chị cũng cố vài lần cho mấy đứa em trai đi, nhưng không thành công, đành an phận ở lại Việt Nam. May mắn sao, sau này chị và Ngân (em gái kế) được đi theo gia đình chồng qua đây, tuy muộn màng so với nhiều người, nhưng tại chị cương quyết, kiên trì, cho nên 6 anh chị em còn lại (cùng vợ chồng con cái) cũng đã lần lượt qua Mỹ. Cũng chỉ mới 5-6 năm nay thôi, mọi người đang bắt đầu gầy dựng cuộc sống mới, dần dà đã quen và yêu mến xứ sở này, chỉ tiếc ...

- Tiếc gì hả chị?

- Ba chị lúc ấy bệnh nhiều nên nhất định không chịu đi, má chị thì khao khát qua Mỹ nhưng phải ở lại với ba. Hồi mùa dịch Covid, Ba không qua khỏi, ngay sau đó má cũng lên đường qua Mỹ với các con cháu, và lại tiếc nữa em ơi...

- Tiếc gì nữa chị?

- Tiếc là má chị chỉ được hưởng không khí tự do dân chủ Mỹ Quốc được vài năm, sức khỏe yếu dần do bệnh từ trước, và cũng ra đi theo Ba đầu năm nay.

- Em xin chia buồn cùng chị và gia đình.

- Nhưng dù sao cũng an ủi là má đã được đến Mỹ và ra đi an lành trong vòng tay các con, các cháu.

Rồi tôi hỏi qua bạn bè, mấy đứa em họ của Nguyên mà hồi đó tôi cũng thường gặp gỡ khi đến nhà. Nguyên hơn hờ:

- Cậu Hai vẫn nhắc Loan hoài, nhớ cậu không, ở sát nhà Nguyên đó. Mà các anh chị và ba của Loan lúc này sao rồi, tất cả đang ở Texas hay tiểu bang nào khác nữa, mọi người vẫn khỏe chứ?

Rồi chợt nhớ ra “giao ước” Nguyên khựng lại, hỏi:

- Xí! Xí! ... Loan ơi, chị được phép nói chưa? Tới lượt chị hỏi chưa?

Tôi bật cười:

- Ủa thì em hỏi cũng gần xong, chị cứ hỏi đi, làm gì mà “xin” với chả “phép” như trong lớp học vậy, nhớ nghề hả ?

Nguyên cũng cười vang:

- Tại chị biết tính Loan từ ngày xưa, hễ ra “nguyên tắc” nào, mà ai sai phạm thì Loan nổi sùng, giận liền á!

- Chị làm em nhớ lúc mới qua Canada liên lạc được thằng bạn thân lớp 12 còn ở Việt Nam (cũng là cây si của em hồi đó). Lúc đó chưa có facetime, iphone, nên em email cho hắn thiệt dài, kể chuyện, sợ hắn ngán nên em chia ra các mục 1, 2, 3... rồi gạch đầu dòng, và luôn cả phụ đề a,b,c... Hắn email lại, trời ơi cô giáo ơi, email cho bạn mà cứ như làm hồ sơ báo cáo tổng kết. Em bảo, ừ, tui dzậy đó, chịu thì chịu hông chịu thì... ráng chịu.

- Thiệt tình, tao thấy hắn góp ý cũng đúng. Email cho “người xưa” gì mà khô như ngói, chẳng hiểu hắn “si” mà chỗ nào?

- Úi, không phải hắn si năm lớp 12 đâu nhé, mà si từ hồi học lớp Chín. Nghĩ cũng lạ, hắn là bác sĩ bận rộn là thế mà email cho em rất mượt mà êm ái, còn em là cô giáo thì email toàn là chữ số và gạch đầu dòng, trái ngược nhau quá chừng. Tụi em mà lấy nhau thì bổ sung cho nhau “trên cả tuyệt vời” luôn chị nhỉ?

- Mà chị thấy Loan viết văn trên báo cũng... ngọt ngào lắm cơ mà?

- Chuyện nào ra chuyện đó chị ơi, mà em còn chả hiểu nổi em nữa là... hahaha! Ủa, mà tụi mình đang nói tới đâu rồi Nguyên?

- Thì đó, ai chơi với Loan cũng phải... “ráng chịu” mà, nên bây giờ chị mới hỏi, chị được phép nói chưa nà?

- Chèn đéc ui, đó là “em của ngày hôm qua” thôi nha, còn bây giờ em đã khác nhiều rồi, em hiện khô à, dạ mời chị nói.

Thế là Nguyên bắt đầu hỏi, tôi trả lời mọi sự, và chúng tôi cứ như thế đến nửa đêm. Rồi trước khi chia tay, tôi xin được phỏng vấn Nguyên một câu (thói quen “nghề nghiệp”, làm MC cộng đồng nhiều năm nên tôi gặp ai cũng đòi... phỏng vấn):

- Nhân dịp Thanksgiving sắp tới, Nguyên nghĩ sao về nước Mỹ nè, có hài lòng với cuộc sống hiện tại không? Em hỏi vậy vì em biết nhiều người qua đến đây thì chê ông chê eo, chê Mỹ chê Canada thẳng thừng, nghe mà... đau lòng.

- Không có chị à ghen! Cuộc sống hiện tại còn hơn cả mong đợi em ơi. Biết bao nhiêu người phải trải qua hiểm nguy vượt biên trên biển cả, sau này thì người ta tốn tiền tốn của để được qua Mỹ, còn gia đình chị, nhờ ơn Trên, qua đây bằng máy bay, đầy đủ không tốn một xu nào, chả phải là một điều để Tạ Ôn sao? Ba chị vì bệnh hoạn đành qua đời bên Việt Nam nhưng má chị cũng kịp đoàn tụ con cháu, hoàn thành giấc mơ Mỹ Quốc mà má chị ấp ủ từ sau ngày Sài Gòn bị đổi tên. Còn Loan thì sao, năm nay ăn Thanksgiving thế nào, bên đó có ăn gà Tây như bên Mỹ không?

- Có đầy đủ y chang chị ơi. Có turkey, mashed potato, stuffing, cranberry sauce, pumpkin pie, có điều Thanksgiving Canada đã xong từ tháng 10. Cũng giống như chị và nhiều người Việt hải ngoại khác, mỗi mùa Tạ Ôn vẫn là niềm tri ân đất nước tự do đã giang tay đón chào và cho chúng ta cơ hội mới, tốt đẹp hơn so với khi còn ở lại với chế độ Cộng Sản Việt Nam.

Cúp phone xong, tôi vào phòng ngủ, còn lảng lảng cảm xúc buổi “gặp gỡ” bạn xưa, và chợt nhớ ra, năm nay tôi cũng có điều để tạ ơn nước Mỹ đây. Số là mới hai tuần trước, có thằng bạn cùng trường khác lớp hồi học cấp ba, nhà ở xóm bên cạnh xóm tôi bên Việt Nam, bỗng nhắn

tôi qua facebook messenger. Lúc đầu tôi chưa nhận ra hẳn, bèn e dè ca bài ca “xin hỏi anh là ai?”
Hẳn phải kể lẽ mãi tôi mới nhớ ra. Hiện hẳn ở Florida.

Hẳn bảo:

- Tui với mấy thằng bạn lớp tui thường xuyên liên lạc với nhau, tui tui hay đọc báo *Trẻ, Việt Báo*, nhìn hình bà thì tui tui ngỡ ngỡ vì cũng đã gần 40 năm rồi còn gì, nhưng đọc các bài bà viết, đôi khi viết kiểu “tào lao tung tung” thì tui tui dám chắc đó là “phong cách” của bà vì hồi đó bà trong ban báo chí. Cả đám tui tui hì hục tìm bà trên facebook, nhưng cái tên Kim Loan nhiều quá, kiếm hoài không ra Kim Loan Gò Vấp, học trường Nguyễn Trung Trực. Tui tui bèn chạy qua Google vì tưởng bà “nổi tiếng” lắm chứ, ai dè... hông phải vậy, hahaha!

- Quý sứ! Nói cho ông nghe nè, tên tui rất là... đại trà bao la. Hồi đó đi thi đại học, cả phòng mấy chục đứa con gái đều tên Thị Kim Loan chỉ khác last name thôi đó, mấy ông cứ rà rà kiểu đó tới kiếp sau chưa chắc tìm ra.

- Bởi vậy mấy thằng kia giao cho tui nhiệm vụ quan trọng phải tìm ra bà đó. Tôi phải truy lùng mấy người xóm cũ, dây mơ rễ má, rốt cuộc cũng tóm được bà. Đúng là trái đất tròn, bạn xưa bạn cũ dần dà tìm được nhau.

- Ừa, tìm được nhau thì đừng để mất nhau nữa. Cho tui gửi lời thăm mấy “thằng bạn” của ông mà bảo đảm tôi chẳng nhớ rõ mặt mũi họ tròn méo ra sao, nhưng dù sao cũng là tình đồng hương đồng trường khác lớp mà giờ đây thân thương quá chừng. Và đặc biệt cảm ơn ông và nhóm bạn đã theo dõi tui trên báo *Trẻ, Việt Báo* và... rình rập tui trên facebook.

Tôi tin rằng tất cả chúng ta phải cảm ơn thời đại khoa học kỹ thuật phát triển. Trái đất này bỗng nhiên nhỏ bé, người ta gần nhau hơn. Dù ở bất cứ nơi nào vẫn có thể “gặp” nhau, nói chuyện với nhau, điều mà cách đây hơn 30 năm, khi xuống tàu đi vượt biên, tôi không dám mơ ước. Thế là Mùa Thanksgiving năm nay tôi tìm được hai người bạn bên Mỹ, vui quá đi chứ!

KIMLOAN

Edmonton, Tháng 11/2023

CẢM ƠN MAI

Tôi đã chuẩn bị mọi thứ để ngày mai chiên chả giò tham dự tiệc lễ Tạ Ôn với lớp ESL do cô giáo Linda tổ chức. Lớp học ESL gần 20 người, một nhóm người Lào thì hùn tiền nhau order món gà tây nướng lò bán trong chợ, còn lại kẻ thì mang giấy napkin, mang nước ngọt, trái cây, bánh kẹo. Tôi và Mai sẽ mang món chả giò, tôi chiên chả giò cho cả hai đứa luôn.

Buổi chiều Mai đến nhà tôi, tưởng nàng hỏi thăm về món chả giò nhưng nàng hỏi:

- Ngày mai bà tính mặc đồ gì?

Tôi hớn hờ khoe:

- Như mọi hôm khi đi học, tôi có rất nhiều váy áo.

Mai kêu lên:

- Tôi biết ngay mà, lúc nào bà cũng mặc đồ nhà thờ, mấy cái váy cổ lỗ sĩ dài thậm thụt tới chân, thời trang từ thời khai phá ra nước Mỹ.

Tôi mặc cỡ bào chữa:

- Cổ... điển chứ không phải cổ lỗ sĩ nha. Cổ điển cũng... có giá trị của nó.

Những ngày đầu mới đến Mỹ tôi được người ta hướng dẫn đến các nhà thờ xin quần áo cũ và tôi đã chọn ôm về một đồng, tha hồ mặc, khỏi tốn tiền mua.

Mai tiếc rẻ:

- Mà đồ cũ có đủ loại sao bà không chọn vài kiểu mới mẻ, toàn chọn váy bà già.

Rồi Mai trịnh trọng:

- Lễ Tạ Ôn là lễ lớn của người Mỹ. Ngày mai thế nào cả lớp ai cũng diện đẹp mà bà mặc đồ thường là quê lắm đó.

Sao cái gì Mai cũng biết cũng khôn hơn tôi dù nàng đến Mỹ sớm hơn tôi chỉ vài ba tháng, nhỏ tuổi hơn tôi nhưng Mai luôn “ngang hàng” gọi tôi bằng “bà” xưng “tôi”.

- Vậy thì tôi sẽ lục mớ đồ cũ xem có bộ nào đẹp nhất thì mặc.

- Khỏi cần, tôi có mang cho bà bộ váy nè, bảo đảm bà sẽ mặc vừa.

Mai lôi ra trong chiếc túi giấy mang theo một bộ váy màu xanh còn mới và khoe:

- Tôi mua và mặc hồi mới đến Mỹ, không thèm xin đồ cũ như bà đâu.

Nàng bắt tôi phải thay đồ và thử chiếc váy ngay tại chỗ cho nàng ngắm. Mai khen rồi rít:

- Đẹp lắm, bà với tôi cùng size mà, tôi tặng bà chiếc váy này luôn đó.

Tôi giật mình ngạc nhiên trước món quà bất ngờ vì ngắm trong gương tôi đã thích chiếc váy này rồi.

- Cho tôi váy này, thế Mai mặc gì?

- Dĩ nhiên là tôi có váy khác, cũng màu xanh. Ngày mai hai đứa mình cùng diện váy đồng màu luôn.

Tôi cảm động:

- Cám ơn Mai, tôi sẽ giữ gìn cái váy này và xài tới khi nào rách thì thôi.

Mai chững chạc như chị hai tôi:

- Bà đang cao hứng nói thế thôi, mặc vài lần bà sẽ chán và mai này bà có dịp mua sắm quần áo thì bộ váy này nghĩa lý gì.

Tôi đến Mỹ định cư được vài tháng thì đến thành phố này. Trong thời gian còn đang hưởng trợ cấp tôi tiếp tục học lớp ESL và quen Mai ở đây.

Mai ra về hiểu biết chỉ dẫn tôi đủ thứ. Phố nhỏ, chợ búa và cư dân người Việt ở xa khoảng 1 giờ xe. Mai mới đậu bằng lái xe mà đã chở tôi đi chợ Việt nam để mua những thực phẩm cần thiết của người Việt như gạo, nước mắm, tôm khô, v.v. Rồi Mai chỉ tôi cách làm giá từ đậu xanh hột, một bịch đậu xanh có mấy chục xu mà làm ra mấy rổ giá sống. Tôi muốn nấu canh chua than thờ không có bạc hà thì Mai chỉ tôi theo cách của nhà hàng dùng cần tây thay thế cũng ngon. Mai giúp tôi nhiều lắm.

Trưa thứ năm tôi chiên chả giò xong lo tắm rửa và mặc chiếc váy màu xanh của Mai, nàng đến đón, chở tôi đến lớp. Tôi vừa vui vừa hồi hộp vì đây là buổi tiệc Tạ Ôn đầu tiên của tôi ở Mỹ, Mai cũng thế nhưng nàng hơn hờ và tự tin hơn tôi. Đúng như Mai nói từ cô giáo Linda đến các học trò của lớp ESL này ai cũng mặc đồ đẹp để chinh tề.

Vào tiệc mọi người vừa ăn uống vừa trò chuyện, trình độ tiếng Anh như nhau nên nói qua nói lại ai cũng hiểu nhau, cùng vui vẻ. Tôi không biết ăn gà tây nhưng cũng lấy một ít vào đĩa rỗng ăn cho hòa đồng với người ta, chủ yếu tôi toàn... ăn chả giò của tôi và uống nước ngọt, nhưng tôi vui nhiều vì đang mặc chiếc váy đẹp.

Lớp học ESL nằm trong building của trường Vocational - Technical School. Sau khóa ESL Mai rủ tôi ghi danh học lớp Nursing Assistant trong trường Vo. Tech này, khóa học ngắn hạn, nghề dễ tìm việc làm tại các bệnh viện, viện dưỡng lão...

Hai đứa lại chăm chỉ đi học như khi còn ở bên lớp ESL.

Sau mấy tuần học, thi cái test cuối cùng là mãn khóa và nghỉ chờ thi license. Ngày mãn khóa cô giáo mời cả lớp đi ăn nhà hàng Golden Corral. Nhà hàng cách trường chừng 5 phút xe, ngày nào đi học tôi cũng đi qua nhà hàng Golden Corral nên thuộc tên luôn. Mọi người rồi rít thu dọn sách vở, vui vì xong kỳ học được thành thoi, họ ra xe đến nhà hàng. Mai chở tôi đi, hai đứa cùng hí hửng.

Lần đầu tiên chúng tôi biết nhà hàng buffet Mỹ là gì, biết thịt bò nướng có các kiểu rare, medium và well done. Mai và tôi cùng chọn món thịt bò steak nướng chín kỹ rồi đi lấy rau và các thức ăn phụ khác. Hai đứa vừa ăn vừa khen cô giáo người Mỹ tử tế rộng rãi cho mọi người đi ăn nhà hàng và thầm cảm ơn cô.

Ăn xong, tôi ngạc nhiên khi thấy cô bạn Mỹ bên cạnh lấy tiền ra trả. Tôi nói nhỏ với Mai:

- Sao họ tự trả tiền? Cô giáo bao mình mà..

Mai cũng... ngơ ngác nhìn quanh khắp lượt thấy ai cũng trả tiền cho phần ăn của mình. Nàng liền bình tĩnh:

- Thì ra cô giáo “mời” đi ăn nhưng ai ăn người nấy trả. Bây giờ tôi mới biết điều này như bà.

Tôi vẫn... lấm lét:

- Nhưng... tôi không mang tiền theo!

- Tôi có tiền đây. Bà cất bộ mặt... ngó của bà đi, tươi cười lên đi, đừng để các bạn biết chúng ta đang bị ”sốc” nặng vì tưởng bở nhé.

Tôi mừng rỡ vì có Mai cứu bồ và cảm phục thái độ của nàng, vụ này Mai cũng không biết nhưng nàng biết ứng xử. Bài học đầu tiên của tôi và Mai ở Mỹ là người Mỹ “mời” mình đi ăn là phần ai nấy trả, không có cảnh “bao” nhau hay tranh giành nhau trả tiền như người Việt mình.

Tôi và Mai xin làm trong một nursing home, làm cùng ca nên tình bạn càng thêm gần gũi. Có lần hai chúng tôi chăm sóc một bà già, hai đứa vừa làm vừa nói chuyện bằng tiếng Việt Nam, bà già Mỹ tuổi gần đất xa trời thê mà còn tò mò thều thào hỏi:

- Hai đứa mày... nói tiếng gì... tao không hiểu?

Biết là sai, là bất lịch sự khi có người thứ ba mà hai người nói chuyện với nhau bằng một ngôn ngữ khác. Từ đó tôi và Mai không nói chuyện bằng tiếng Việt khi có mặt người Mỹ nữa.

Cuối năm đó gia đình tôi dọn đi tiểu bang khác. Mai buồn buồn khi tôi chia tay còn tôi thì thôn thức hứa rằng tôi sẽ giữ mãi chiếc váy Mai cho để mỗi lần mặc tôi sẽ nhớ đến Mai.

Vài năm sau tại nơi ở mới, bận rộn với cuộc sống mới, với bạn bè mới tôi đã lãng quên chiếc váy màu xanh Mai tặng, tôi đã xếp xó và nó thất lạc nơi nào tôi không biết. Tôi thành kẻ... hứa lèo, hứa cuội. Xin lỗi Mai.

Nhưng Mai ơi, chút tình bạn ngắn ngủi của tôi với Mai, tôi sẽ không bao giờ quên dù giờ đây chúng ta đã mất liên lạc với nhau. Cảm ơn Mai đã là người bạn tốt, cho tôi những kỷ niệm vui và đẹp của những ngày đầu chúng ta mới đến Mỹ.

Nguyễn Thị Thanh Dương

THANKSGIVING DAY CÓ GÌ LẠ KHÔNG EM

Ngày xưa nhà thơ Nguyễn Sa viết bài thơ *Paris Có Gì Là Không Em?* được nhạc sĩ Ngô Thụy Miên phổ nhạc hay tuyệt vời. Bây giờ, người viết lại bắt chước hai vị thi sĩ, nhạc sĩ này đặt câu hỏi "Portland Có Gì Là Không Em? Đặc biệt trong mùa Thanksgiving năm nay.

Người viết xin trả lời: "Có chứ" vì tôi đã tham dự buổi họp mừng Lễ Tạ Ôn do Nhóm Sinh Hoạt Người Việt Cao Niên thuộc Trung Tâm Y Tế và Dịch Vụ Châu Á (AHSC) tổ chức vào ngày thứ Năm 16 tháng 11 năm 2023 vừa qua.

Nhóm Sinh Hoạt Người Việt sinh hoạt hằng tuần vào ngày Thứ Năm theo chương trình dưới đây:

Từ 9:30 – 10:00 AM: Tập thể dục

Từ 10:00 – 11:30 AM: Trình bày giáo dục các vấn đề liên quan đến sức khỏe, an sinh xã hội, chơi trò chơi vui, v.v.

Từ 11:30AM – 12:00 PM: Com trưa miễn phí (com hộp đem về nhà)

Các nhân viên Việt Nam phụ trách các chương trình sinh hoạt với nhóm người Việt này có trình độ kiến thức cao, rất dễ thương, và sốt sắng giúp đỡ, thông dịch cho các hội viên khi cần thiết trong các vấn đề liên quan đến sức khỏe, an sinh xã hội, v.v.. Nhờ những sinh hoạt thiết thực hữu ích này nên số hội viên tham gia ngày một đông .

Nếu muốn biết thêm chi tiết, xin vui lòng gọi 503- 872- 8822 (Cang Lê - Ext 209, Nga Nguyễn - EXT 836).

Vì dịch Covid-19 nên Nhóm Sinh Hoạt Người Việt Cao Niên này phải tạm ngừng sinh hoạt một thời gian và bây giờ bắt đầu sinh hoạt trở lại từ tháng 10-2023.

Nhân dịp Lễ Tạ Ôn (Thanksgiving Day) người viết đã đến tham dự buổi sinh hoạt Mừng Lễ Tạ Ôn tổ chức vào ngày Thứ Năm 11-16-23 tại trung tâm AHSC để các vị cao niên có cơ hội chung vui với nhau qua các tiết mục làm vòng hoa Mùa Thu, chơi các trò chơi vận động thân thể, trí nhớ, và khéo tay, v.v.

Có đến đây Bạn sẽ thấy quý vị "không còn trẻ nữa này" được sống lại những giây phút "tuổi học trò" học làm thủ công, nhảy nhót, đùa vui như những học sinh tuổi trẻ ngày xưa.

Thật là vui và hữu ích khi có những sinh hoạt như thế giúp cho quý vị cao niên sống vui sống khỏe

Người viết thích làm phóng sự để giới thiệu những sinh hoạt hữu ích này đến quý vị cao niên ở Portland nên đã thực hiện 3 youtube dưới đây ghi lại các sinh hoạt vui vẻ này.

Mời Bạn cùng vui với quý vị cao niên của Nhóm Sinh Hoạt Người Việt Cao Niên trong ngày mừng Lễ Thanksgiving nhé.

1. Làm Vòng Hoa Mùa Thu

<https://youtu.be/Ckvb5HMkXec>

2. Trò chơi Thi lắc rớt hết banh xuống nhanh. (có tôi tham gia trò chơi. Smile!)

<https://www.youtube.com/watch?v=AIJQoMztfGE>

3. Trò chơi Thi chuyền trứng không rớt và thi gấp kẹo nhanh

<https://www.youtube.com/watch?v=hW68u5TEaGA&t=8s>

Xin cảm ơn Trung Tâm Y tế và Dịch Vụ Châu Á (AHSC), cô Cang Lê, cô Nga Nguyễn, nhân viên thư viện Portland, các thiện nguyện viên đã đem niềm vui đến với những người "tuổi không còn trẻ nữa, trong đó có tôi. Smile!

Cũng nhờ đi sinh hoạt với Nhóm Sinh Hoạt Người Việt này mà người viết biết thêm nhiều điều hay lạ có ích lợi cho sức khỏe, cho kiến thức, cho tinh thần của mình.

Chúng ta tuổi "không còn trẻ nữa" nên cần có một cách sống và cách suy nghĩ thế nào để an hưởng tuổi già khỏe mạnh và thành công.

Trong buổi họp tuần qua, người viết học được rằng: "Muốn có một tuổi già khỏe mạnh, thành công thì người cao niên cần phải khỏe mạnh về thể chất lẫn tinh thần.

1. Về thể chất cần phải chịu khó tập thể dục mỗi ngày 30 phút. Các bác sĩ thường khuyên chúng ta nên tập thể dục vì những lợi ích cho sức khỏe như giảm huyết áp, giúp ngăn ngừa các bệnh tim (đột quỵ, tai biến mạch máu não), làm chậm tiến trình lão hóa, giảm rủi ro mất thăng bằng, xung khớp, v.v.

2. Về tinh thần cần phải năng động hoạt động xã hội, giao tế với bạn bè, tránh ưu sầu, phiền não để khỏi bị trầm cảm.

Trong những buổi họp với thân hữu hay trong giao tế xã hội, người viết thường nghe quý bà than thở, tâm sự rằng: "Ông nhà tôi bây giờ khó tính, cáu gắt, ưa cự nự hơn ngày xưa nhiều" hoặc là "người gì khó chịu quá, không có galant như ngày xưa, ưa bắt lỗi bắt phải những chuyện không đâu, v.v.". Quý ông cũng thổ lộ: "Mấy bà bây giờ sao khó ưa quá, không còn dịu dàng như hồi mới cưới nữa, v.v."

Nói thật lòng, cuộc sống trong cõi nhân gian này là một dòng biến dịch không ngừng. Con người sinh ra và lớn lên, thay đổi về thể chất lẫn tinh thần từ tuổi thơ cho đến tuổi già theo quy luật sinh, lão, bệnh, tử như nhà Phật thường dạy.

Có những thay đổi tốt và có những thay đổi xấu mà chính chúng ta đôi khi không nhận ra mà chỉ thấy những thay đổi của đối phương mà thôi.

Khi gây gò, tranh cãi nhau, chúng ta chỉ thấy khuyết điểm của phe địch mà quên đi họ cũng có những ưu điểm đấy. Nhất là quý ông thì tự ái to như cái nia, lúc nào cũng không chịu nhận lỗi

của mình. Khi quý ông nổi nóng lên thì thường hay quát tháo um sùm, phát ngôn bừa bãi, nhiều khi còn xỏ tiếng nhỏ, tiếng Đức đối với bạn bè, và ngay cả với vợ con nữa!

Quý bà khi giận chồng, giận con thì chỉ biết cằn nhằn cảm râm, hoặc âm thầm roi lệ, hoặc đi tâm sự với bạn bè mà thôi.

Thường thì người đàn bà giỏi chịu đựng, nhẫn nhịn hơn so với quý ông, một phần vì sự giáo dục của văn hoá Á Đông, một phần vì là bản tính phụ nữ, nhất là quý bà ở thế hệ cũ. Xin lỗi quý ông nhé vì đó là một sự thật không chối cãi được theo sự cảm nhận của người viết chứ người viết không dám mộ phạm đến ai cả. Cảm ơn quý vị nhiều.

Đa số đàn ông Việt Nam của thế hệ xưa cũ vẫn còn có thái độ chồng chúa vợ tôi “xưa quá đi Diễm” này, trong khi quý ông “bị” đi học tập cải tạo về thì lại thương vợ thương con và “giỏi” hơn ngày xưa nhiều. Một thay đổi đáng khen! Thích nhé!

Thôi thì, chúng ta nên tập nhớ, tập nhìn những ưu điểm của người khác để mà sống vui sống khỏe nhé. “Smile!”

Sống trong cõi đời này ai ai cũng mong cầu được hạnh phúc. Người viết xin mời quý bạn tìm hiểu những quan niệm sống của hai phe quý ông và quý bà về hạnh phúc ta sao nhé? Tài liệu sưu tầm được thì dài lòng thòng nên người viết xin phép được tóm tắt những ý chính dưới đây mà thôi nhé:

Một cuộc sống hạnh phúc là cuộc sống mà mọi thứ đều đi theo đúng quỹ đạo của nó. Bạn không phải lo âu về tình hình sức khỏe, tiền bạc, tình cảm... và còn hàng hà sa số những phiền muộn khác. Để đạt được điều đó, hãy tập cho mình quen dần với những quan niệm sống qua 10 cách để sống hạnh phúc của quý ông:

1. Biết sông lạc quan
2. Biết chọn đúng người bạn tri âm
3. Biết nhìn xa trông rộng
4. Biết cảm ơn
5. Biết hưởng thụ cuộc sống
6. Biết tự chăm sóc tốt cho cơ thể
7. Biết thay đổi những thói quen có hại cho cuộc sống
8. Biết hòa đồng cùng những người xung quanh
9. Biết mơ mộng
10. Biết tha thứ

(Nguồn: Theo Men's Health)

Những Bí Mật Của Người Phụ Nữ Hạnh Phúc

Mỗi người có cách riêng để được hạnh phúc. Khi cuộc sống trở nên bận rộn và căng thẳng, đừng quên tạo ra cho mình những niềm vui nho nhỏ.

Dưới đây là chia sẻ về 6 điều có thể giúp chị em hạnh phúc, khỏe khoắn và hài lòng với cuộc sống hơn, theo Sheknows:

- 1- Tập thể dục
- 2- Tận hưởng thú vui cá nhân mà không thấy tội lỗi
- 3- Tập trung vào chính mình
- 4- Nhập vào một thế giới tưởng tượng
- 5- Gần bó với gia đình
- 6- Nghe nhạc khi tắc đường

(Nguồn: Theo Kiến thức)

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Happy Thanksgiving Day

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi MCTN 689- ORTB 1118-112223)

THỔ DÂN MỸ

Sắp đến lễ Thanksgiving. TL luôn mang ơn quê hương thứ hai này. Xin gửi quý anh chị bài sưu tầm & dịch vài chi tiết về người Thổ Dân Da Đỏ.

Dưới đây là hình vẽ của thầy Michel Michaut, người thầy dạy Sử Địa của TL lúc xưa.

Xin chúc gia đình quý anh chị mùa lễ tạ ơn thật đầm ấm bên người thân bạn bè

Thân kính,

Thái Nữ Lan (TL)

Đây là hình vẽ của thầy Michel Michaut, người thầy dạy Sử Địa của Thái Lan lúc xưa.
Thầy Cô đang sống tại Paris. Cô ngày xưa dạy Việt Văn tại trường Yersin. Thầy Cô rất thích người da đỏ.

1/- THỔ DÂN MỸ

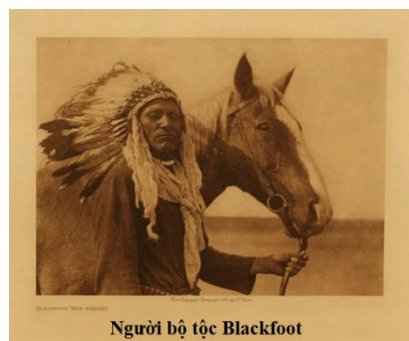
(nguồn: wikipedia - ảnh: Edward S. Curtis)

Cuộc sống quý trọng thiên nhiên của người da đỏ cho ta thấy cách sống mà con người thời hiện đại đáng phải học tập.

Vào năm 1906, nhiếp ảnh gia người Mỹ - Edward S. Curtis đã thực hiện một bộ ảnh về các bộ tộc người da đỏ của nước Mỹ và văn hóa của họ. Kết thúc chuyến hành trình của mình, ông đã cho ra đời một bộ tác phẩm gồm 20 tập với hơn 1500 bức ảnh và tài liệu ghi lại lịch sử, cuộc sống, phong tục tập quán của các bộ tộc người da đỏ trên khắp nước Mỹ.

Người da đỏ là cộng đồng người dân bản địa sống tại Hoa Kỳ từ hàng nghìn, thậm chí hàng triệu năm trước. Họ là những người dân mục được cho là đến từ châu Á khoảng hơn 12000 năm trước đây, thông qua “cầu nối” là vùng đất Alaska hiện nay. Theo thống kê vào đầu thế kỷ XX, có khoảng gần 80 bộ tộc người da đỏ khác nhau sinh sống trên khắp nước Mỹ.

Trên thực tế, nhiều học giả ước tính rằng, vào thời điểm mà những nhà thám hiểm châu Âu tìm ra lục địa châu Mỹ, tại đây đã có trên 50 triệu người bản địa sinh sống. Trong số đó, khoảng 10 triệu người sống tại vùng đất sau này được đặt tên là Hoa Kỳ. Đó chính là những bộ tộc người da đỏ đầu tiên.

Người bộ tộc Blackfoot

Sau hàng thế kỷ sinh sống thành các bộ tộc nhỏ, những người da đỏ đã hình thành cộng đồng riêng, họ sống bằng nghề săn bắt hái lượm và sống hòa hợp với thiên nhiên.

Tuy sau này đều được gọi bằng cái tên chung là “người da đỏ” nhưng từng bộ tộc lại có các nét văn hóa, phong tục tập quán, ngôn ngữ và trang phục khác nhau. Bên cạnh những điểm khác biệt, các bộ tộc này cũng chia sẻ một số đặc điểm chung như cấu trúc xã hội và nét văn hóa đặc trưng.

Văn hóa của những người Mỹ bản địa có lịch sử đến hàng trăm năm và được phát triển cùng với thiên

hiên. Mọi yếu tố trong cuộc sống người dân da đỏ đều dựa trên sự phát triển của trái đất.

Các bộ tộc người da đỏ tôn thờ linh hồn của các loài động vật như những vị thần. Tuy nhiên họ vẫn giết thịt chúng để làm thực phẩm và quần áo. Họ sẽ không bao giờ bỏ phí bất cứ phần nào của các loài động vật; họ ăn thịt, dùng lông làm áo, sử dụng da làm trống và xương để chế tạo nên các công cụ, vũ khí. Những người da đỏ tin rằng, linh hồn các loài động vật sẽ sống mãi cùng linh hồn bộ lạc. Họ chạm khắc những "totem" hình mặt thú trên khúc gỗ để biểu trưng cho linh hồn người thân trong gia đình hay nhân vật quan trọng trong bộ tộc. Trong nền văn hóa của người Mỹ bản địa, người ta tin rằng mỗi người đều mang linh hồn của một loài động vật nhất định. Khi họ chết đi, linh hồn của họ sẽ sống trong con vật đó.

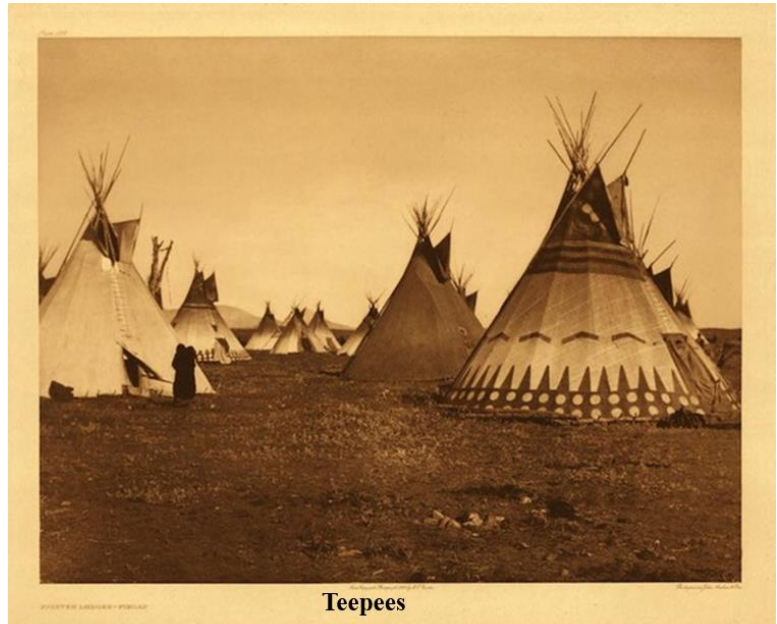

Totem

Sống bằng săn bắt và hái lượm đơn thuần, những người dân da đỏ rất tôn trọng tự nhiên. Họ coi thiên nhiên là một món quà của thượng đế và luôn quan niệm rằng, cần phải tôn kính và quý trọng thiên nhiên. Cuộc sống của họ thường xoay quanh gia đình. Họ sống một cuộc sống

Người bộ tộc Oglala

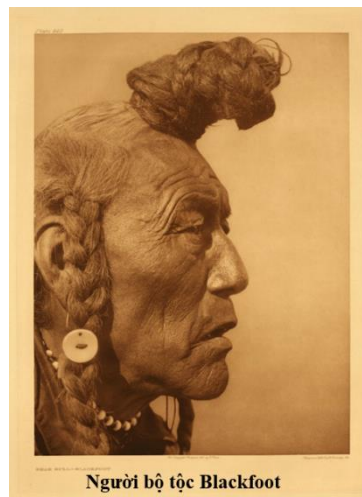

Teepees

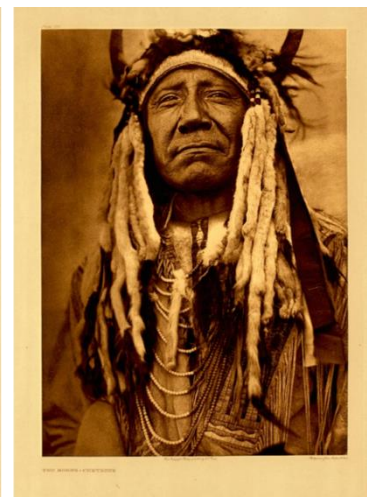
hài hòa, yên bình cẩn thận, hạn chế tối đa việc đổ chất thải ra môi trường. Cuộc sống yên bình của những người da đỏ kết thúc khi các nhà thám hiểm châu Âu đi đầu là Columbus phát hiện ra “vùng đất mới” này. Những “nhà thám hiểm” này đuổi những người bản địa ra khỏi nơi ở của họ và chiếm đất để xây nhiều khu đô thị mới.

Nhiều cuộc chiến đẫm máu đã xảy ra nhưng kết quả là diện tích sống của các bộ tộc người da đỏ ngày càng bị thu hẹp, nhiều bộ tộc thậm chí đã biến mất.

Sau nhiều năm đấu tranh, cuối cùng chính phủ Mỹ cũng nhận ra tầm quan trọng của những bộ tộc người da đỏ. Nhiều bảo tàng được dựng lên và hệ thống giáo dục cũng đưa lịch sử về các bộ tộc người Mỹ bản địa vào giảng dạy như một cách để bày tỏ sự tôn trọng đến những người dân bản địa này.

Người bộ tộc Blackfoot

Ngày nay, một số bộ tộc người da đỏ vẫn còn sinh sống ở một số vùng nhất định của Mỹ. Dù số lượng không nhiều nhưng những người dân da đỏ vẫn mang trên mình niềm tự hào về nguồn gốc và sức sống của bộ tộc mình.

2/- NGƯỜI THỔ DÂN MỸ: VÀI NÉT VỀ VĂN HÓA VÀ TRUYỀN THỐNG CỦA HỌ

(nguồn: <https://www.studysmarter.fr/resumes/histoire/amerindiens/> -- TL dịch)

Lịch sử của các thổ dân Mỹ luôn hấp dẫn. Dù là huyền thoại hay không, các thổ dân Mỹ vẫn có thể truyền lại từ thế hệ này sang thế hệ khác một di sản vĩ đại của tổ tiên. Ngày nay mọi người đều tôn trọng giá trị của nền văn hóa, truyền thống, nghi lễ và ngay cả biểu tượng của các thổ dân Mỹ.

Thổ dân Mỹ - lịch sử hơn 40.000 năm

Lịch sử kể rằng người Mỹ da đỏ là những cư dân đầu tiên của lục địa này. Trước thời đại của chúng ta và của tổ tiên chúng ta, các thổ dân Mỹ có lối sống và niềm tin khác mà ngày nay chúng ta coi là mê tín dị đoan. Tuy nhiên, giá trị được truyền qua nhiều thế hệ vẫn rất mạnh mẽ. Từ khởi thủy, tất cả người Mỹ da đỏ đều đến từ khu vực xung quanh Trung Quốc và phía đông Siberia, đến Mỹ để trốn lạnh. Những dân tộc này có sự thống nhất về văn hóa rất sâu sắc. Trong thời kỳ sông băng, mực nước biển thậm chí còn thấp hơn ngày nay. Điều này đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc đi qua eo biển Bering. Kể từ thời kỳ này, việc di chuyển dân cư trong lục địa Mỹ đã dễ dàng hơn nhiều. Một số nhà sử học cho rằng dân số người thổ dân Mỹ sau đó bị chia cắt và nhiều bộ lạc được hình thành. Vì vậy, một cây cầu băng đã nối Siberia với Alaska. Các nhóm thợ săn du mục ngẫu nhiên đến châu Mỹ từ châu Á để theo đuổi voi ma mút. Như vậy, trải qua nhiều thiên niên kỷ, các bộ lạc thổ dân Mỹ đã định cư khắp nước Mỹ, từ Bắc vào Nam.

Nhảy múa với các thần linh

Người thổ dân Mỹ sống hòa hợp với thiên nhiên. Họ tôn trọng trái đất và cả thiên nhiên. Họ tin vào sức mạnh siêu nhiên của một số yếu tố có trong tự nhiên. Theo thời gian, họ phát hiện ra sự tồn tại của những mối liên kết gắn kết con người, động vật và thực vật. Và lại, nhiều nghi lễ của người thổ dân Mỹ giải thích đó là việc nhảy múa với các thần linh.

Thần linh thực sự có mặt trong tự nhiên. Vì thế người thổ dân tin vào sự tồn tại của thần linh trong thực vật, cây cối và hoa lá. Cuộc sống ở những vùng thổ dân Mỹ thường được ấn định tùy thuộc vào các lễ hội tôn giáo.

Khi khiêu vũ cùng các linh hồn, mặt nạ được coi là yếu tố chính. Vì vậy, khi người vũ công đeo mặt nạ, anh ta có thể quên mất con người thực sự của mình trong một thời gian và tập trung vào linh hồn đang xâm nhập trong mình. Các nghi lễ và điệu múa của những bộ lạc da đỏ này không chỉ thể hiện sự tôn trọng cội nguồn của họ mà còn thể hiện sự liên kết giữa họ với môi trường. Họ quan tâm đến các khía cạnh lịch sử, thời gian và không gian. Họ tôn vinh nơi chứng kiến sự ra đời của bộ tộc hoặc nơi cho phép bộ tộc tồn tại trọn vẹn.

Biểu tượng tín ngưỡng của người thổ dân Mỹ

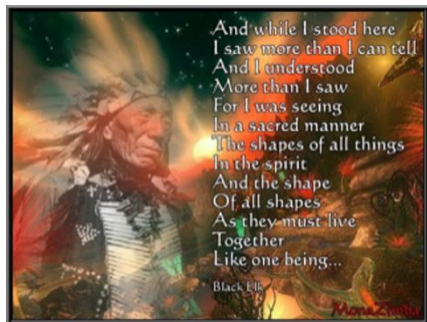
Các biểu tượng của thổ dân Mỹ giải thích sự đa dạng về văn hóa và tinh thần của họ. Có rất nhiều biểu tượng như vậy nhưng chúng tôi sẽ chỉ đề cập đến những biểu tượng quan trọng nhất.

Những Gò Đất: Trái đất là một trong những biểu tượng tinh thần đối với thổ dân Mỹ, bởi vì nó có tính nuôi dưỡng. Chưa hết, người da đỏ còn thực hành chôn cất bằng cách trang trí cho người chết của họ những đồ vật linh thiêng như đồ trang sức, đồ gốm và vũ khí. Họ còn xây dựng các Gò Đất làm mộ tập thể mô phỏng hình dạng bụng của người phụ nữ đang mang thai.

ông xâm chiếm Pháo đài Rice mới được xây dựng, ngày nay được gọi là Bắc Dakota. Kỹ năng và sự dũng cảm của ông như một chiến binh đã giúp ông trở thành thủ lĩnh vào năm 1868.

Khi vàng được phát hiện trên các ngọn đồi, các cuộc đối đầu với chính quyền Hoa Kỳ đã leo thang. Vùng đất nơi vàng được phát hiện là khu vực linh thiêng của người da đỏ. Sitting Bull và người dân của mình quyết định bảo vệ vùng đất và các nhà chức trách đã tuyên chiến. Ông đã đánh bại những người lính Mỹ trong trận Rosebud và trận chiến ở Little Bighorn. Khi quân đội Hoa Kỳ tăng quy mô, Sitting Bull cùng với người của mình chạy sang Canada. Ông trở lại Dakota năm 1881, và bị cảnh sát Lakota bắn chết năm 1890.

Black Elk: Người tù trưởng thánh của bộ tộc Oglala: Heháka Sápa, thường được gọi là Black Elk (tên thánh: Nicholas, 1863 -1950), là một wícháša wakháŋ ("thầy thuốc, thánh nhân")

Black Elk

và heyoka của người Oglala Lakota. Anh ta là anh họ thứ hai của thủ lĩnh chiến tranh Crazy Horse và đã chiến đấu với anh ta trong trận chiến Little Bighorn. Ông sống sót sau vụ thảm sát đầu gối bị thương vào năm 1890. Ông đã đi lưu diễn và biểu diễn ở châu Âu với tư cách là một phần của miền tây hoang dã của Buffalo Bill.

Black Elk sinh ra trong bộ tộc Oglala Sioux gần sông Little Powder ở Wyoming vào năm 1863. Khi mới 9 tuổi, anh đã nhận được một linh ảnh tuyệt vời. Hình ảnh này miêu

tả những người tượng trưng cho các thế lực Bắc, Nam, Đông và Tây, ông tổ tiên, các quyền lực của thế giới; mỗi người trao cho Black Elk một món quà và một năng lực đặc biệt.

Theo cuốn sách *Black Elk Speaks* - của John Neihardt, tổ tiên đã nói với Black Elk: "Đây là một quốc gia. Nó là của anh." Và một giọng nói vang lên: "Này, họ đã trao cho anh trung tâm vòng đai của quốc gia để nó có thể tồn tại." Với những món quà nhận được, Black Elk đã được trao cho vị trí trung tâm của vòng đai quốc gia.

Black Elk nói: "Tôi đang đứng trên ngọn núi cao nhất, và xung quanh, bên dưới tôi là toàn bộ thế giới. Và khi tôi đứng đó, tôi đã nhìn thấy nhiều hơn những gì tôi có thể nói và tôi đã hiểu nhiều hơn những gì tôi đã thấy." Trong tầm nhìn này, anh ta đã được cho thấy một vòng tròn thiêng liêng của các dân tộc — tất cả các dân tộc cùng chung sống với nhau bên dưới trái đất cùng cha mẹ, tức là nền hòa bình chung — và Black Elk đã được giao gánh nặng để biến tầm nhìn này "ra ngoài".

(nguồn: <https://www.studysmarter.fr/resumes/histoire/amerindiens/> -- TL dịch)

LỤT! LỤT! LỤT

(Nguyễn Ngọc Hoàng Thị Quỳnh Hoa -- Vũ Dạ, mùa lũ lụt năm 2023)

Vừa thức giấc thì nghe em tôi la: “Lụt! Lụt!” Tôi vội vàng vùng dậy ra khỏi phòng thấy nước lênh láng đây sên rồi. Xuống nhà bếp thấy cô cháu đang vo gạo. Cháu bảo: “Con nấu nồi cơm trước khi cúp điện.” Tôi cũng vội vàng tìm cái nồi nấu cháo oatmeal cho buổi sáng. Cơm, cháo mới sôi thì điện vụt tắt! Cháu biết mỗi khi bão lụt là không có điện. Bây giờ là hơn 6 giờ sáng ở Huế. Nhà nhà đã dậy bắt đầu sinh hoạt cho một ngày mới từ lúc 5 giờ, mặt trời chưa lên. Cháu phải chuyển gạo qua nồi thường để ra nhà sau nấu với bếp gas.

Nước lên rất mau trong nỗi lo sợ của mọi người. Em tôi vội gọi điện nhờ ba người đàn ông trong xóm đến bê máy móc ở phòng xét nghiệm lên chỗ cao, rồi họ bê gạch nâng hai chiếc xe hơi lên kéo sợ nước vô máy. Hai việc quan trọng này xong thì cũng tạm bớt được một mối lo. Cậu em tôi và con trai đo mực nước và sợ hãi thấy chỉ còn mấy phân là tràn vào nhà. Nước đã xấp xỉ liếm bậc thềm vào phòng khám và phòng đợi của dãy phòng xét nghiệm! Và thôi rồi! nước đã tràn vào rồi, may mà những dụng cụ quan trọng đã được đưa lên cao. Nước vẫn tiếp tục vào nhà. Nghe đâu có xả lũ nên lụt nhanh bất ngờ. Nước vẫn tiếp tục dâng cao, chỉ còn ba ly là vào phòng khách, cậu em báo cáo. Nước vào phòng khách tức là sẽ xâm phạm hai phòng ngủ thì sẽ rất “khô hồi”! Em nói chưa bao giờ nước vào đến đây kể từ sau trận lụt năm 1999.

May tôi có cây đèn pin em Phương, GL ở VA gửi tặng khi tôi về Huế. Cây đèn tròn nhỏ xinh xắn mà sáng lắm. Cô em cứ nhắc hoài: “Cám ơn cô học trò của chị.” Cám ơn em Phương. Đây là lần thứ hai cây đèn nhỏ thật hữu dụng. Lần đầu là bị cúp điện vài giờ vào tháng trước. Tôi gọi hỏi thăm Bình Phú xem nhà bạn có bị lụt không thì người nhà bảo nước ngập đường thôi và chị Cam, cư dân VA về Huế được hai năm, cũng ở trên đường Lý Thường Kiệt cho biết nước chỉ đến thềm nhà. Chị nói đây là cơn lụt lớn đầu tiên chị chứng kiến từ khi về Huế, trận lụt sau cùng mà chị biết là năm 1953. Khi trận lụt lớn năm 1999 xảy ra thì chị xa Huế rồi và trận lụt 2020 cũng làm Huế khôn khổ thì chị chưa về.

Bữa cơm lụt gồm cơm nguội (cơm nấu từ 6 giờ sáng), trứng tráng (gà nhà đẻ), cá hộp, muối sả chay vậy mà thằng cháu nội xít xa khen: “Cơm ngon quá.” Thường ngày hẳn rất kén ăn. Bữa ăn nào, mẹ hẳn cũng năn nỉ hẳn mỗi miệng!

Thấy mưa đã ngớt, ai cũng mừng chắc nước sẽ rút nhưng mực nước vẫn lên dù rất chậm làm mọi người hồi hộp cho đến chiều tối. Mưa thì chỉ từng cơn và rất may là không có gió nên không sợ cây đổ kéo theo giằng điện. Đến chiều tối, tuy cơn mưa đã dứt mà nước vẫn không rút. Cậu em bàn với con trai là hai cha con ngủ ở phòng khách canh mực nước. Rất may đến 12:30 thì nước bắt đầu rút nên hai cha con không cần thức canh nước nữa. Tôi thì lên giường lúc 7:30 vì 5:30 là ăn cơm chiều rồi! 12:30 thức giấc mới biết hai cha con vừa được đi ngủ.

5:30 sáng nghe lao xao bên ngoài. Hai vợ chồng cô em và con trai đang quét bùn ra khỏi phòng khám bệnh, lùa bùn ra khỏi sân. Cô cháu dâu lo làm đồ ăn sáng ngoài bếp sau, chỉ mình tôi được ngủ no mắt! Ăn sáng xong, hai vợ chồng cháu vội lội bộ về nhà ngoại giúp dọn lụt! Nhà ngoại cháu ở nơi thấp, đường còn ngập nước nên không đi xe được. Hai cháu mặc quần ngắn lội bộ về giúp ngoại. Để thương chưa! Nhà đèn vừa báo cho biết chưa có điện lúc 10 a.m. như dự báo mà

hẹn đến 6 giờ chiều. Vậy là cậu em tôi chở thằng cháu nội lên nhà thờ charge phone vì trên đó vừa có điện.

Sáng nay vừa quét bùn ra khỏi sân, em tôi nói sẽ có một trận mưa xối bùn nên chỉ cần dọn sạch sân nhà thôi mà không cần lo cho con đường nhỏ dẫn ra đường cái. Em nói ông bà ta nói gì cũng đúng. Sau cơn lụt, thế nào cũng có trận mưa xối bùn làm sạch sẽ đường phố chứ có ai dọn dẹp đường phố đâu! Tôi ngạc nhiên thấy em tin chắc nịch như vậy. Và lạ thay trời đang nắng, sáng bỗng âm u rồi mưa nhỏ giọt và hạt mưa lớn dần. Em cười bảo: “Chị thấy chưa! Ông bà mình nói chi cũng đúng cả!” Tôi cũng cảm thấy vui và lòng dạ lòng sẽ viết về trận lụt này cho bà con ở bên kia, cho các em Gia Long -- có em chưa từng về Huế -- biết đôi nét về xứ Huế của tôi.

Mưa chỉ vài phút, không đủ quét sạch bùn ra khỏi ngõ. Cậu em nói thế nào cũng còn mưa nữa, cho đến khi hết bùn ở trên các đường phố! Dân ở Huế tuy sợ lụt nhưng cũng mong có lụt vì họ biết rằng sau cơn lụt, đất đai màu mỡ hơn, cây cối tốt tươi hơn. Ông bạn đồng khóa có mấy cây măng cụt ở vườn nhà cho biết năm nào không lụt là mất mùa măng cụt. Nước đọng một hai ngày làm chết côn trùng sống dưới đất như rắn, rít, những con kiến cánh, con mối, v.v. Có năm không lụt, mối trời lên gặm nhấm rườn nhà, hư hại nhà cửa nếu không khám phá kịp thời. Cầu trời cho lụt nhỏ thôi cho dân Huế được nhờ. Sự thật thì ngày nay Huế không còn bị hành cơn lụt mỗi năm như Phạm Duy tả trong bài *Tiếng Sông Hương* nhưng mỗi lần lụt đến cũng “khiến đau thương thấm tràn ngập Thuận An...” Rất nhiều văn thơ thương xót miền Trung “mùa Đông thiếu áo, mùa Hè thiếu ăn”, lại bị mưa lụt hành hạ. Tôi mời quý bạn thưởng thức bài thơ *Thiên Tai* của tác giả Hằng Nhỏ tôi lược từ trên mạng, diễn tả được cảnh đời cơ cực của dân Huế vào mùa lũ lụt:

*Cảnh mưa gió màn trời chiếu đất
Thương miền trung cửa mắt nhà tan
Dân trong bối cảnh hoang mang
Cứ nom nớp sợ lang thang suốt đời
Mong vật đổi sao dời một bước
Để dân ta có phước trời ban
Thôi đành chấp nhận không than
Xin trời thấu hiểu lời van dân lành
Đất đã khóc mong nhanh nước rút
Đan miền trung tim buốt, dạ đau
Xin trời hãy bớt mưa mau
Dân lành thoát cảnh lao đao không nhà
Cho xã lũ sẽ là thảm cảnh
Nước đà dâng kiêu hãnh Thủy Tinh
Nghìn năm say ngủ Sơn Tinh
Hãy mau mà dậy dân sinh... kêu trời!*

Em tôi mới cho xem cảnh lụt lội ở vài đường phố nước ngập cao, người ta phải dùng thuyền cứu hộ. Một con thuyền trên đường Bà Triệu bênh bồng tưởng chừng như đang ngược dòng trên con sông có sóng! Nghe đâu có nơi thuyền chở một gia đình tám người bị lật và bà mẹ đã không được cứu kịp. Ở vùng này khá cao nên chúng tôi không thấy cảnh dùng thuyền cứu lụt, không biết bao nhiêu gia đình phải khổ đốn.

Sau khi nước rút hết, cậu em cho xe dạo một vòng thấy nhà nhà còn quét dọn, nhiều khu phố vắng vẻ, không có hàng rong. Quán ăn bên đường đóng cửa, người đi thưa thớt. Một vài chị bán hàng bày tôm cá trên vỉa hè vì chưa họp chợ được. Những lúc trời hành cơn mưa lụt, người nghèo nghèo hơn, người buôn gánh bán bưng cực khổ hơn, thương lắm! Câu mong đây là trận lụt cuối cùng của năm Quý Mão.

Vừa viết xong thì được đọc bài thơ *Huế Trong Mưa Lụt* của nhà thơ, nhà văn Nguyễn Thị Thanh Dương mới tức cảnh thành thơ! Chắc chị có ở Huế mới biết nhiều ngõ ngách của Huế như ri, biết cả chuyện người ta đem xe hơi lên ty nạn trên cầu Đông Ba! Xin phép Thanh Dương cho tôi chép lại bài thơ ở đây để bà con được biết tấm lòng của chị.

HUẾ TRONG MƯA LỤT

Không hẹn, chẳng chờ gió mưa vẫn đến,
Như bao lần làm khổ Huế tang thương,
Mưa xuống từ trời, gió thổi muôn phương,
Dòng sông ngập và dâng đầy nước lũ.

Trời mây xám, đâu sông Hương núi Ngự?
Đâu con thuyền thơ thân một đêm trăng?
Cầu Tràng Tiền ướt át lạnh mưa giăng,
Đưa ai kịp về trong ngày mưa gió?

Sông Hương cuộn nước, chôn thành phố Huế,
Điện Thái Hòa hoang lạnh đứng bơ vơ,
Ngập Chi Lăng, đường Bà Triệu, Nguyễn Du,
Ngập Ngã Sáu và trung tâm thành phố.

Nhà dân sát gần nhau mà cách trở,
Nước tràn sông lai láng chằng bên bờ,
Cây ngã nghiêng, cành lá tạt phát phơ,
Như vậy gọi để tìm người quen biết.

Phố cổ Bạch Đằng, phố mênh mông nước,
Phố cổ Bao Vinh cũng ngập nước rồi,
Chợ Bao Vinh thuyền ai đậu chờ ai?
Nghệt cầu sắt Đông Ba xe tránh lũ.

Chuyến xe lửa nằm ụ sân ga Huế,

Sân ga vắng người, chờ nước rút đi,
Hành khách nằm đây với nỗi nhớ nhà,
Bên ngoài lạnh, lạnh tâm hồn phố lạ.

Đường rầy ngập nước, đất đường xẹp lỏ,
Nước xoáy tròn như thác lũ đổ về,
Ở đường rầy xã Hương Chũ, Hương Trà.
Đường sắt Huế đã tạm thời tê liệt.

Sông Hương hỡi, xin thôi đừng lũ lụt,
Nước sông An Cựu đừng ngập nhà dân,
Đập Đá đừng nước chảy xiết lạnh lòng,
Trong cơn lụt bao người dân đau khổ.

Mong ngày nắng mau lại về thành phố,
Để o nghèo tắt tả gánh hàng rong,
Để chuyến tàu ghé ga Huế sẽ đông,
Nếp sống Huế lại bình thường êm ả.
Nguyễn Thị Thanh Dương

Nhà thơ Minh Thúy Thành Nội cũng thương nơi chốn mình lớn khôn nay chìm trong biển nước
đã gởi về mấy vần thơ ngẫu hứng. Xin chép ra đây để bà con cùng thưởng thức:

LŨ LỤT XỨ HUẾ

(Độc Vận)

Hôm rày gió bão cuộn nhiều mưa
Nước lụt toàn nơi giập mấy vựa
Trước ngõ giàn hoa dìm ngập ứa
Trong nhà gạo củi chất chồng thừa
Hằng năm chú cậu thường ôm mựa
Lắm đợt người dân vẫn chịu thừa
Đói khổ miền Trung mong chốn dựa
Cầu trời nhắm mắt số... liều đưa

Minh Thúy Thành Nội

Tháng 11/17/2023

THƯƠNG HUẾ

Hương Giang nước đục phá thêm buồn
Xứ Huế mưa chừ giống lệ tuôn
Vỹ Dạ con đường hoang vắng tủi
Đông Ba chợ quán lạnh im hờn
Nơi thành lối cũ cây nghiêng loạn
Chốn cửa nhà xưa gió đảo cuồng
Diệu Đế chuông chùa ngưng tiếng vọng
Đìu hiu phố xá cảnh u buồn.

Minh Thúy Thành Nội

BÃO LỤT MIỀN TRUNG

Lũ lụt miền Trung cảnh thảm buồn
Dân mình chịu khổ lệ đầy tuôn
Đau lòng lúc thấy người bồng trẻ
Xót dạ khi trông kẻ kéo xuồng
Mái ngập cơn mưa nào tạnh dứt
Sông tràn mực nước chẳng lùi buông
Tim nồng gởi hạt từ bi giúp
Xóa dịu cơn đau trận bão cuồng.

Minh Thúy Thành Nội

THIÊN TAI MIỀN TRUNG

Hiểm họa quê hương quá khổ rồi
Tiêu điều nước lũ ghen ngào ôi
Thê lương cảnh ấy nhìn rơi lệ
Mẹ mất con bầy chịu phận cô.

Mái nóc ngôi nhà giống mặt sông

Mưa mù trắng xoá ngó rầu không
Thiên tai giáng xuống trần gian đọa
Phá hoại nương dâu với ruộng đồng.

Vẫn vậy, mỗi năm vẫn khổ trường
Từng mùa diễn tiếp cứ đeo vương
Màn trời chiếu đất người đau đón
Bão gió quay cuồng mịt khói sương.

Trông toàn mực nước ngập mông mênh
Sức đuối tàn hơi thấm lạnh mềm
Trẻ đói, già đau, người bệnh hoạn
Ghe thuyền cứu vớt kéo bè lên.

Thương buồn sáu tỉnh xứ Trung kia
Năm gạo tô mì nhớ sẻ chia
Chú bác, cô dì về cứu trợ
Trời xa vẫn nhớ, ruột không lia.

Minh Thúy Thành Nội

ĐÚNG LÀ DƯ... MUỐI!

Tâm trạng rơi vào luyến chấp
Hai năm thử thách với đời
Lệ hành nghề không giấy phép
Cứ lúc nào muốn là rơi.

Đuổi hoài không chịu ra cửa
Đành để nước mắt hả hê!
Đi đó đây cho khuây khỏa
Cười cùng em út, như... hê.

*

Xin mạch nha tiếp nghị lực
Rong chơi vui vẻ yêu đời
Cản chi hao tâm, tổn sức?
Hết muối tự động ngừng thôi!

Á Nghi, 22.11.2023

ĐỪNG!

Sau mưa nồm độc đầy rừng
Anh cao tay ấn nhớ đừng hái ăn
Cam, hồng, đỏ đỏ tà gian
Nàng nào cũng “cán” dã man, bạo tàn.

*

Vườn quen vẫn mọc nấm vàng
Đừng ham nấm lạ giữa đàng, chết mau!
Á Nghi, 22.11.2023

XIN CHI ÍT VẬY?

Anh say đắm nhiều năm, tình sâu đậm
Hãy cho anh xin... một chাম trong tim
Dù cho em kiêu diễm chẳng gọi thăm
Đời vẫn âm được quan tâm nồng thắm.
Á Nghi, 22.11.2023

CHỚ!

Nhổ hoài cỏ dại vẫn lên
Anh... khôn thì chớ chệnh vênh tựa vào
Mấy cô đo đỏ ngọt ngào
Mật ong tâm độc, uống: trào máu tươi!
Á Nghi, 10.11.2023

ĐỜI CHỈ CÒN... THƠ

Cả ngày cứ sống với... thơ
Thảo nào bạn trách mơ mơ màng màng
Còn may thơ chữa bỏ nằng
Nếu không chắc chết! Nhớ chàng, làm chi?
Á Nghi, 16.11.2023

THUYỀN TRÔI TRONG ĐÊM

Khi em khóc, không còn anh đến dỗ
Lúc em buồn, anh chẳng đến hỏi thăm
Trôi đâu hỏi con thuyền không bến đỗ
Đêm tối đen chờ mãi chữa thây rằm?

Ăn Hồng Cần Lưu Ý- Xấu và Tốt

Đứng trong nhà nhìn ra vườn sau, người viết cảm thấy vui vui trong lòng một ít khi nhìn những trái hồng bắt đầu đổi sang màu vàng cam rất đẹp trên cành. Những cây hồng vườn nhà tôi đã “lão” rồi giống như chủ của chúng vì đã được trồng từ năm 1988 khi chúng tôi mới dọn về đây. Các cây hồng này quá cao nên phu quân của tôi phải đốn thấp đi để cho dễ hái trái và có trái mới to hơn trên những nhánh mới. Mấy năm sau này, tôi thu hoạch ít trái hồng hơn. Tuy nhiên tôi vẫn có thể hái được một ít trái hồng vườn nhà để cúng Phật và để tặng bạn bè, thân nhân một vài trái hồng gọi là ăn lấy thảo cho vui.

Sẵn dịp mùa hồng, người viết xin chia sẻ một vài điều về trái hồng với các bạn nhé. Trái hồng có hai loại: loại hồng mềm và loại hồng giòn

1) Hồng mềm, còn được gọi là hồng Mông (Hachiya) trái to hình bầu dục, lớn như trái xoài cát. Khi còn sống, mặc dầu có vỏ màu cam bên ngoài rất đẹp nhưng nếu ăn vào lúc này thì rất chát vì nhựa trái hồng làm cho quíu lưỡi và làm cho mắc nghẹn ở cổ họng, nên chưa ăn được.

Hồng mềm phải đợi thật chín, cái vỏ ngoài thật mềm mới ăn được và mới thưởng thức được cái vị ngon ngọt nó “tao” trong miệng. Quý vị dân gốc Bắc và quý vị “lão trượng” thích ăn hồng mềm này. Ngoài chợ ít bán loại hồng mềm vì “kén” khách thưởng thức. Trong vườn cũng ít người trồng vì trái hồng mềm bị rụng nhiều hơn là trái hồng giòn.

2) Hồng giòn (Fuyu) trái tròn và hơi dẹp, nhỏ như trái cam. Khi còn sống cái vỏ màu xanh, sẽ đổi thành màu cam đỏ khi hồng chín. Hồng giòn phải ăn lúc vừa mới chín tới, ăn vừa giòn “sực sực”, vừa ngọt ngọt. Nếu để chín mềm quá, chất thịt bên trong ăn không ngon như ăn hồng mềm đã chín. Đa số quý bà thích ăn hồng giòn và ngoài chợ bán nhiều hồng giòn. Tháng 11 là mùa hồng chín. Nếu thấy “nửa hồng thương đau” của bạn rình nguyên thùng hồng giòn về nhà để trước cúng sau ăn thì xin bạn đừng lấy gì làm ngạc nhiên nhé!

Lũ chim chóc cũng khôn lắm, bạn ạ. Chúng chỉ ăn những trái hồng đã chín ngọt lịm mà thôi chứ không ăn khi hồng chưa chín vì còn chát. Khi một trái hồng mềm đã bị chim mổ rồi thì kể như trái đó bị vứt đi vì nếu tiếc của, hái vào nhà, vài ngày sau trái hồng mềm này sẽ chảy nước chèm nhẹp rồi cũng phải vứt đi mà thôi. Hồng mềm rất khó tính, chỉ một vết nhỏ chim ăn hay một vết cắn của con sóc (squirrel) cũng đủ làm tiêu tủng trái hồng này rồi. Hơn nữa hồng mềm lại rụng nhiều hơn là hồng giòn nên số thu hoạch rất ít và giá cả mắc hơn hồng giòn nên ít người trồng hơn hồng giòn.

Mời xem youtube chim đến ăn hồng vườn nhà Sương Lam:
<https://www.youtube.com/watch?v=Sm82DXZQOLY>

Hồng giòn trồng ở Portland vì mưa nhiều nên ít ngọt hơn hồng giòn trồng ở Cali. Đa số hồng giòn bán ở các chợ Việt Nam là được trồng ở Cali mang lên. Tới mùa hồng chín là chúng tôi lại bận rộn hái hồng đem kính biếu bạn bè và hàng xóm ăn lấy thảo. Nhìn những nụ cười của bạn bè khi nhận quà biếu “cây nhà lá vườn” của chúng tôi, người viết cũng thấy vui trong lòng một ít. Smile! Người viết còn nhớ một câu chuyện vui vui vì “bé cái lâm” về cây hồng đã làm người viết mừng hụt và nhớ mãi đến nay, xin kể cho bạn đọc cho vui nhé.

Năm 2010, Cộng đồng Việt Nam Oregon tại Portland tổ chức hội chợ mừng Xuân có mời người viết làm giám khảo cuộc thi mâm ngũ quả. Dĩ nhiên tên tuổi, điện thoại của tôi được in trên tờ quảng cáo Hội Tết này để cho mọi người biết mà ghi danh dự thi mâm ngũ quả. Gần tới ngày Hội Tết mà chưa thấy ai ghi tên dự thi cả, tôi cũng hơi lo.

Một buổi tối, tôi nhận được một cú điện thoại hỏi thăm có phải tôi là Sương Lam, giám khảo mục thi mâm ngũ quả không? Tôi mừng hóm vì có người ghi danh dự thi. Nhưng... chính chữ “nhưng” này làm tôi nhớ mãi vì người gọi điện thoại đến tôi thay vì ghi danh dự thi mâm ngũ quả lại hỏi tôi chỉ cách trồng hồng thế nào để không bị rụng quả nhiều vì cây hồng nhà ông bị rụng trái nhiều quá! Tôi rất ngạc nhiên hỏi tại sao ông hỏi tôi câu hỏi này. Vị khách quý này trả lời: “Tôi thấy hình cây hồng rất sai trái và bài viết về cây hồng của bà đăng trên báo Oregon Thời Báo trước đây. Hôm nay tôi mới biết được điện thoại của bà, mừng quá nên tôi mạn phép hỏi thăm bà về cách trồng hồng như thế nào mà đạt được kết quả tốt như thế”.

Trời đất ơi! Lại mừng hụt rồi! Mâm ngũ quả thi khó quá nên ít người dự thi chẳng? Rồi đây nếu biết được số điện thoại của tôi thì sẽ có người hỏi tôi nhiều việc khác nữa chẳng? Kể từ đây, tôi không dám cho ai biết số điện thoại của tôi nữa, trừ những bạn bè thân hoặc thân nhân trong gia đình mà thôi, để khỏi bị mừng hụt như vụ trái hồng này nữa.

Lại có bạn còn chỉ cho người viết mẹo vặt muốn hồng mau chín thì để hồng bên cạnh trái táo Mỹ (apple). Việc này người viết không có làm vì người viết hái trái hồng xong thì đem đi cúng chùa và kính biếu bạn bè ráo trọi chỉ chừa lại một vài trái hồng chờ chín ăn dần dần mà thôi. Bạn thử làm xem sao?

Quý bạn nào muốn tìm hiểu thêm về cây hồng và trái hồng xin vào website dưới đây:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Persimmon>

http://vi.wikipedia.org/wiki/H%E1%BB%93ng_%28qu%E1%BA%A3%29

Trái hồng rất ngon ngọt nên nhiều người thích ăn hồng nhưng chúng ta cần lưu ý như sau:

Thường chúng ta thích ăn trái tươi, trái hồng ngon ngọt và có vài chất bổ thật, nhưng phải chú ý những điều sau đây:

1) Không nên ăn khi bụng đói.

Lý do là nó có chất “tannin” (hoặc có thể gọi là “mủ”, một chất trong vỏ trái cây) và chất “pectin” (hóa chất trong trái cây), hai chất này tác hợp với axit dạ dày (gastric acid) sẽ kết hợp lại rồi tạo ra những cục (lumps) lớn nhỏ, cuối cùng được gọi là “sạn trái hồng trong dạ dày” (gastric persimmon stone). Khó mà tống xuất tự nhiên sạn này và phải đi giải phẫu. Triệu chứng sẽ là đau bụng, ói và có thể ói ra máu, và có thể có các triệu chứng khó chịu khác.

2) Không nên ăn luôn vỏ vì lớp vỏ trái này quy tụ rất nhiều “tannin” (mủ), gây tác hại nói trên.

3) Không ăn tráng miệng trái hồng (dessert) sau khi ăn cua, tôm, cá hoặc thực phẩm có high protein. Theo Đông y, trái hồng và cua (hải sản) thuộc hàn (âm khí, “lạnh bụng”).

4) Tiểu đường, phải tránh ăn trái hồng. Độ đường trái này cao 10.8% mà là loại đường “ăn hại” (sucrose, fructose, glucose, tuy rằng glucose (đường) vẫn rất cần thiết cho tế bào), sẽ bị tăng đường trong máu (Hyperglycemia).

5) Chất tannin (tannic acid) của trái hồng khi gặp và hợp chung với Calcium, Zinc, Magnesium và vài khoáng chất khác, nó sẽ trở thành một hợp chất (compound) mà cơ thể ta không tiêu hóa

được. Không tiêu hóa các khoáng chất thì cơ thể bị thiếu khoáng chất. Chung quy là không nên ăn quá 200 grams trái hồng mỗi ngày.

6) Nhớ đánh răng súc miệng sau khi ăn hồng. Lý do cũng là “tannic acid” nơi các mảnh hồng nhỏ còn kẹt lại giữa kẽ răng sẽ làm sâu răng (tooth decay).

Nhiều nhà bạn VN vườn sau thích có một cây hồng dòn, nhớ phổ biến tin này cho nhau nhé.

7) Hồng sẽ làm táo bón khủng khiếp.

(Trích email của sư cô Huệ Hương chùa Bửu Hưng gửi tới. Xin cảm ơn sư cô Huệ Hương)

Tuy nhiên, người viết cũng sưu tầm được một tài liệu nói rằng ăn hồng cũng rất tốt cho sức khỏe. Người viết không biết có đúng không nhưng cũng xin chia sẻ để quý bạn cùng rõ 5 tác dụng trị bệnh của quả hồng:

Trái hồng là một loại quả có tác dụng bảo vệ sức khỏe rất tốt cho những người mắc chứng bệnh viêm phế quản mãn tính, huyết áp cao, xơ cứng động mạch và bệnh trĩ.

Y học truyền thống Trung Quốc cho rằng quả hồng có vị ngọt, chát, tính hàn. Quả hồng vị ngọt chát, tính hàn, vô độc; cuống hồng vị chát, tính bình, thông kinh mạch phổi, tỳ (lá lách), thận, đại tràng; có tác dụng thanh nhiệt khử táo, nhuận phế tiêu đờm, nhuận kiên, chỉ khát sinh tân, kiện tỳ, trị lý, chỉ huyết v.v. có thể giúp giảm táo bón, đau nhức do bệnh trĩ hoặc các chứng bệnh như là xuất huyết, ho khan, đau họng, huyết áp cao v.v.

Cho nên trái hồng là một loại quả có tác dụng bảo vệ sức khỏe rất tốt cho những người mắc chứng bệnh viêm phế quản mãn tính, huyết áp cao, xơ cứng động mạch và các bệnh nhân trĩ nội trĩ ngoại. Nếu như dùng lá hồng sắc uống hoặc hãm uống thay trà cũng có tác dụng như: thúc đẩy quá trình tạo mới cho các tế bào, hạ huyết áp, tăng cường lưu lượng máu cho các động mạch và trị ho tiêu đờm.

Dưới đây là 5 tác dụng trị bệnh của quả hồng:

1) Trị chứng tiêu chảy: dùng 2 trái hồng để lên trên cơm hấp chín ăn.

2) Trị cao huyết áp, ho khan do viêm phế quản mãn tính, đau họng: 3 trái hồng (bỏ cuống), rửa sạch ráo nước và cho lượng đường phèn thích hợp, hấp cách thủy cho đến khi mềm là có thể sử dụng được.

3) Trị ho khan thổ huyết, lị lâu ngày ra máu, tiểu tiện ra máu: 3 trái hồng bỏ cuống cắt từng miếng nhỏ khoảng 100gam/miếng, nấu cùng với cháo, thêm đường trắng hoặc đường phèn cho vừa khẩu vị ăn.

4) Trị sưng phù tại tuyến giáp trạng: Trái hồng xanh 1000 gam, rửa sạch cắt cuống, giã nát, dùng tấm vải thô chất lấy nước cho vào nồi, đun to lửa cho đến khi đặc sền sệt, cho thêm vào 2 phần mật ong tiếp tục nấu đến đặc sệt lần nữa, có thể đọi nguội đóng vào chai dùng dần. Mỗi ngày 2 lần, mỗi lần 1 thìa, pha nước nóng uống.

5) Trị viêm đường tiết niệu, xuất huyết đường niệu: 2 trái hồng, 6gam cỏ bắc đèn, nấu thành canh, cho thêm đường trắng vừa với khẩu vị, uống mỗi ngày 2 lần.

(Nguồn: Theo afamily.vn)

Theo thiên ý, bất cứ trái cây hay thức ăn nào chúng ta cũng cần thưởng thức một ít cho vui chứ đừng ăn quá nhiều thì sẽ có hại cho sức khỏe. Bất cập cũng như thái quá đều không tốt, bạn nhỉ? Mời xem youtube *Hồng Chín Mùa Thu* vườn nhà Sương Lam năm 2013

<https://www.youtube.com/watch?v=gre7fwXXNk8>

<https://www.pinterest.com/pin/801640802448775614/>

Bây giờ tôi phải kêu người đến "trim" bớt các cây hồng, cây lê vì lá rụng nhiều, không quét lá nổi nữa, nên phải kêu thợ đến hót lá, trả tiền trim cây và hót lá tốn tiền quá. Cũng đành thôi! Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 688-ORTB 1117- 111523)

NGƯỜI MỸ “KHỜ”

Chị Bông mãi cắm cúi và sục sùi bên computer. Tội nghiệp quá, tin trên Yahoo đăng một người làm 350 ngàn một năm hiện sống chật vật mỗi kỳ lương, là cột trụ gia đình (không nói đến con cái) vẫn còn nợ student loan 88 ngàn, nợ xe 170 ngàn (2 xe) và hàng tháng trả tiền mortgage 4,500 đồng. Hỏi tôi có cần lời khuyên từ chuyên gia tài chính không?

Chị biết Yahoo hay sáng tác đặt những tiêu đề giật gân để người ta chú ý nhằm quảng cáo. Chắc vụ này muốn quảng cáo cho ông bà chuyên gia tài chính nào đó. Người kiếm tiền 350 ngàn một năm là trình độ giỏi giang chẳng lẽ không biết cách chi tiêu tiền đến nỗi phải sống vào từng paycheck? Chị nửa tin nửa ngờ. Ở đời điều gì cũng có thể xảy ra, chị đã thấy đã nghe có những người Mỹ làm ra tiền mà vẫn quanh năm túng thiếu, mua cái gì cũng phải trả góp, từ cái ti vi, tủ lạnh, tấm nệm giường; trong khi nhiều người Việt Nam mua nhà mua xe nhiều trả tiền mặt luôn.

Cụ thể ngay trước mắt, người không biết xài tiền là bà y tá người Mỹ đang thuê nhà của chị, độc thân một mình mà thuê nhà 3 phòng rộng rãi trong khi gia đình chị Bông 3 người hồi mới đến Mỹ thuê căn apartment chỉ một phòng. Bà y tá này tiền thuê nhà tháng nào cũng trễ lên trễ xuống, thân mình chưa lo xong mà bà ta còn nuôi mấy chó mấy mèo; thỉnh thoảng lại bé bông chúng đi bác sĩ thú y, lúc chích ngừa, lúc khám bệnh, lúc cho chúng diet vì béo phì... cứ làm như một đàn con mọn. Tóm lại chị Bông thấy nhiều người Mỹ... khờ không biết cách xài tiền.

Anh Bông đã từng phản hồi ý nghĩ của chị:

- Bà Bông khờ thì có. Mỗi người mỗi sở thích, mỗi cách xài tiền khác nhau. Bà y tá sống độc thân nuôi chó mèo là niềm vui, là tình yêu thương súc vật. Bà ấy có học, bằng y tá RN 4 năm đang hoàng, khờ khạo gì chứ..

Ôi giới, cách xài tiền để dành tiền thì chẳng cần tốt nghiệp cử nhân tiến sĩ làm gì, cứ... ra chợ Việt Nam hỏi bất cứ bà già bà trẻ nào, dù là một bà quê “chữ nghĩa chưa đầy lá mít” mới chân ướt chân ráo đến Mỹ cũng sẽ được chỉ dẫn hiệu quả đâu ra đấy. Câu tục ngữ “khéo ăn thì no khéo co thì ấm” và “liệu cơm gắp mắm” ông bà mình nói rất đúng. Ở Mỹ nhiều bà Việt Nam chỉ ăn “tiền già”, tiền bệnh hay tiền hưu ít ỏi cũng ,chắt chiu dành dụm được tiền giúp đỡ người khác.

Kiểu sống không lo ngày mai, nhiều người Mỹ làm ra bao nhiêu xài hết bấy nhiêu, khi mua nhà chỉ down tối thiểu, vay nợ tối đa, trả nợ dài hạn nuôi đời nuôi lãi ngân hàng. Đùng một cái thất nghiệp thì mất nhà mất xe mất cả vợ chồng luôn. Phần nhiều người Việt Nam mình đi làm bị lay off thì nhà cửa xe cộ chẳng sút mẻ gì, hưởng tiền thất nghiệp và xin việc khác ngay, họ luôn khiêm tốn và chịu khó, mặc ai chê mặc ai coi thường, sẵn sàng làm những công việc vất vả, tầm thường, miễn là lương thiện để kiếm tiền. Chẳng riêng gì ngành nghề lao động, nghề trí thức cũng vậy, mấy ông bà bác sĩ Việt Nam tuổi trung niên mới qua Mỹ chật vật học lại được cái

bằng bác sĩ là may lắm rồi, tiếng Anh không lưu loát thường xin vào làm cho chính phủ trong các trại tù hay các cơ quan VA (Veterans Affairs) cho yên thân. Những nơi này khó tuyển bác sĩ nên họ được trọng dụng. Nói tóm lại người Việt biết người biết ta trăm trận trăm thắng, hoàn cảnh nào cũng làm ra tiền của dư của để.

Người Mỹ bình thường không biết cách xài tiền mà ngay cả đám nhà giàu tỷ phú... cũng không biết cách xài tiền luôn, rủng mỡ hiến tặng hàng núi tiền của cho xã hội, cho bá tánh, có ông tỷ phú còn tuyên bố để lại toàn bộ tài sản cho xã hội. Hừm, nếu chị Bông là tỷ phú thì biếu tặng xã hội phần nào thôi cũng đủ lưu danh cho đời rồi, khối tài sản kèch xù ấy để lại cho con cháu xài 3 đời không hết và phân phát cho họ hàng gần xa, một giọt máu đào hơn ao nước lã.

Anh Bông đã từng châm chọc:

- Những nhà tỷ phú họ có tinh thần xã hội, nhìn xa những lợi ích cho nhân loại, đâu như bà Bông chỉ nghĩ quanh quẩn cho con cháu họ hàng. Bởi vậy bà không bao giờ là triệu phú tỷ phú đâu, đừng có mua vé số cho ổng công.

Chị Bông thừa hiểu điều ấy nhưng vẫn xót xa tiếc của giùm mấy ngài tỷ phú tiêu xài... hoang phí. Còn cái khờ nữa là khi xin con nuôi. Thường thì người ta tìm kiếm lựa chọn đứa bé xinh đẹp khỏe mạnh về nuôi, vậy mà nhiều người Mỹ đã gặp những nước chủ nhà thuộc khối Cộng Sản vừa nghèo vừa chảnh, làm khó dễ đủ điều, thủ tục nhiều khê, lại rước về đứa bé mang bệnh hiểm nghèo dị tật lạ lùng tốn bao tiền bạc, công lao chữa trị và nuôi chúng lớn khôn. Dù người Mỹ xin con nuôi thường là lòng nhân ái, những đứa trẻ bất hạnh càng cần được giúp đỡ, cần được yêu thương. Đó là lý do người Mỹ hay xin con nuôi ở các nước nghèo khổ châu Phi, châu Á hay những nước Cộng Sản, nhưng lòng nhân ái nhiều quá hóa... điên rồ! Chuyện nào ra chuyện đó, ai cần giúp đỡ thì cho họ tiền bạc, xin con nuôi thì chọn đứa bé xinh đẹp dễ thương và bình thường khỏe mạnh cho đáng công đáng của và mai sau còn nhờ cậy nó.

Còn vụ này người Mỹ là đại khờ, nợ công của Mỹ hiện nay là 33 ngàn tỷ mà Mỹ vẫn hào phóng tiền bạc viện trợ cho nhiều quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam, họ hưởng tiền của của Mỹ mà vẫn ra rả chửi Mỹ. Các tổng thống Mỹ đến Việt Nam thì dân chúng lên cơn sốt nồng nhiệt đón chào tổng thống Mỹ nhưng cấp cao đảng vẫn ra vẻ lạnh lùng chảnh chọe, làm như Mỹ cần họ. Người Mỹ biết thừa những mảnh khốc, những suy nghĩ của nhà nước Việt Nam. Nhưng họ vẫn cao thượng, vẫn đối xử tử tế đúng tư cách bề trên, đàn anh số một thế giới. Bao nhiêu du học sinh Việt Nam đến Mỹ, có cả con ông cháu cha từ trên xuống dưới của đảng nhà nước Việt Nam cũng sang Mỹ du học hay định cư đã nói lên tất cả.

Chị Bông hả hê điều này lắm nhưng vẫn ám ức mỗi khi đọc báo Việt Nam trên mạng họ loan tin xấu, tin giả, xuyên tạc nhằm làm giảm đi những hình ảnh tốt đẹp của nước Mỹ trong lòng dân chúng.

Tiếng anh Bông réo gọi làm chị trở về thực tế:

- Nãy giờ bà cầm cú đọc tin gì mà có vẻ trầm tư thế.?

- Thì vẫn là những chạnh lòng về cách tiêu tiền của người Mỹ... khờ.

Anh Bông gạt phăng:

- Để tôi chứng minh cho bà xem người Mỹ có khờ không nè. Tôi không có thì giờ kể lể các mặt thành công khác, chỉ việc này thôi: năm 2022 Mỹ phóng thành công tàu vũ trụ mặt trăng của NASA.

Chị Bông reo lên:

- Chúc mừng nước Mỹ. Tin vui thế mà em không đọc không biết nhỉ.

- Ngày nào bà cũng vào net đọc tin, chỉ toàn ba chuyện tào lao chế độ cộng sản Việt Nam bôi bác nước Mỹ mà không để ý đến những tin khác.

Anh Bông chứng minh tiếp:

- Cũng như xa xưa khi mình còn ở Việt Nam đã ngưỡng mộ người Mỹ với Apollo 11 vào năm 1969 cùng người đầu tiên đáp xuống mặt trăng. Các phi hành gia đã mang về trái đất 47.5 pound đá mặt trăng. Hỏi nào tới giờ bà chỉ nhìn một vài cá nhân, một vài khía cạnh nào đó mà than thở người Mỹ... khờ. Hỏi bà có “thằng khờ” nào trên thế giới đã làm được những điều vĩ đại này chưa?

Chị Bông quên ngay những chuyện vặt vira đọc trên yahoo làm chị bần khoản, mỉm cười thoải mái:

- Vụ này thì em biết và nhớ đến giờ, hồi đó trung tâm văn hóa Mỹ ở đường Lê Quý Đôn đã trưng bày một mẫu đá nhỏ mặt trăng ấy do chính phủ Mỹ tặng chính phủ Việt Nam Cộng Hòa. Người Mỹ thật thông minh tài giỏi anh ơi.

Nguyễn Thị Thanh Dương

CHƯA HẾT MÙA THU.

(Mùa thu từ Sept. 21 đến Dec. 20)

Giữa tháng mười một đất trời nên thơ,
Hàng cây lá khô rụng đầy dưới gốc,
Mùa thu vẫn còn, mùa thu chưa chết,
Lá chưa rơi đến chiếc lá cuối cùng.

Bao nhiêu lá đã theo gió về rừng?
Bao nhiêu lá rơi trên đường trên phố?
Chào hàng triệu những lá vàng lá đỏ,
Rực rỡ trên cây và rụng xuống đời.

Bước trên lá khô chân tôi ngậm ngùi,
Từng chiếc lá, từng mảnh tình thu vỡ,
Mùa thu ơi cho tôi xin lỗi nhé,
Nếu vô tình tôi bước chạm hồn đau.

Tôi biết mà, chưa hết mùa thu đâu,
Cây rụng lá vẫn còn cây khoe lá,
Như bao dòng sông trôi về biển cả,
Vẫn còn dòng sông ra biển muôn màng.

Vẫn còn đây những lá đỏ lá vàng,
Đợi tình ai mà thẹn thùng chín muộn?
Mong manh lắm mà sao tôi vẫn muốn,
Ở lại với tôi lâu nhé tình ơi.

Vẫn còn kia cây Bạch Quả lâu đời,
Bạch Quả chín rụng rơi nằm với lá,
Mùa thu ngon và mùa thu tình quá,
Đong đưa cuối mùa cuối nẻo đường tình.

Tôi đang đi trên lá khô một mình,
Lá cũng biết tìm về nhau chia sẻ,
Hàng triệu lá khô triệu lời tâm sự,
Ai chia giùm tôi chút gió lạnh này?

Cám ơn mùa thu dù đang tàn phai,
Nhưng phai tàn vẫn là hình ảnh đẹp,
Vài chiếc lá còn trên cành xơ xác,
Cũng đủ cho tôi đêm về nằm mơ.
Nguyễn Thị Thanh Dương

QUÉT LÁ MÙA THU

Xương

Tháng mười, mười một thật lu bù
Lá đỏ quét hoài một bó bu
Vẫn biết bốn mùa như thoát chốc
Mà sao ba tháng tựa thiên thu
Ngoài vườn bao ụn chưa thanh toán
Trên ngọn hàng đàn vẫn đánh đu
Trước cửa, sau nhà, ùn đống đống
Phen này đống cửa bỏ đi tu!

ThủyM

Nov. 12, 2023

ĐỪNG TRÁCH...

Họa

Trời đất như ri chẳng... chim bù
Trồng cây quét lá đúng mà bu
Xuân về hoa nở chờ sang hạ
Hè đến trái oản đợi tiết thu
Trẻ đón giao thừa tra pháo nổ
Già nghe Tết đến tựa lên đu
Cuộc đời đầu tránh sanh rồi từ
Hãy sống hiền lương đầu phải tu.

Kiều Mộng Hà

Nov12nd2023

RẮNG TU!

Họa

Vất và liên miên tóc rối bù
Chà cần sơn phấn - mẹ thẳng bu
Tuyết tan đôi khi nhanh vào hạ
Nắng rực thay màu sớm tới thu
Lá úa trùn sần, cảnh động đậy
Lòng rầu dựa cửa, trí đong đu
Thời xuân đã vội rời xa mãi
Đến cuối đời người phải rắng tu!

PThuy

Nov. 12, 2023

ĐUỐI THU

Họa

Tháng hạ rong chơi hiện việc bù
Mùa này dọn rác tiếp quanh bu
Nguyên tuần môi cỏ khom trời nắng
Cả buổi như người hốt lá thu
Lũ kiến trên thành bò bám đuôi
Đàn ruồi xó cửa nhảy theo đu
Strong lửa khói mộng nào rung cảm
Chỉ muốn lên chùa xuống tóc tu.

Minh Thủy Thành Nội

Tháng 11/12/2023

THU... CÔI CÚT NHỚ

Nhìn những chiếc lá vàng đỏ của mùa thu rớt rơi trong không trung vì một cơn gió thoáng, đậu nhẹ xuống chiếc ghế đá ven đường; từng cô cậu học sinh với hai mái đầu chụm vào nhau, tay trong tay ôm cặp sách, tình tứ trong ánh mắt nụ cười, không cách xa nơi tôi ngồi, làm dậy lên trong tôi một câu chuyện cách đây 20 năm:

Ngày ấy tôi mới vượt biên đến Thái Lan, rồi được phái đoàn cao ủy Liên Hiệp Quốc cho định cư sớm tại tiểu bang Oklahoma, Mỹ vì tôi khai rành nghề làm điện. Nghỉ được một tuần sau ngày đến thành phố mới, tôi nhanh chóng tìm một công việc phù hợp với khả năng trong ngành điện tử vì ở Việt Nam tôi đã làm việc cho ngành điện sau khi ra trường.

Lúc ấy tôi vừa 30 tuổi, năng nổ và tràn đầy sức lực, tôi nghĩ sẽ đi làm một thời gian, để dành tiền và đi học lại trong ngành điện để có cái bằng mưu sinh và gởi tiền về giúp đỡ gia đình còn kẹt ở quê nhà.

Oklahoma là miền đất trù phú, đất rộng, người thưa, việc làm không khó kiếm, lương hậu hĩnh, tôi đi làm toàn thời gian, cả ngày thứ bảy và chủ nhật cũng không rời tay, nên sau hai năm miệt mài tôi tích lũy một số tiền kha khá; mua một căn hộ nhỏ hai phòng ngủ, đơn sơ và xinh xắn, trả góp và bắt đầu ghi tên học ngành điện ban đêm.

Ngày đầu tiên vừa bước vào lớp học, tôi vào trễ vì đi tìm trường lớp còn lạ lẫm đường xá... Chỉ còn một chiếc bàn cuối lớp, mà bên cạnh là một cô bé rất trẻ, cặp mắt to đen láy cùng mái tóc dài ngang lưng đang chống cằm chăm chú hướng lên bục giảng.

Thấy tôi ngồi xuống bên cạnh, nàng quay sang nhìn sơ rồi lại ngược mắt về phía thầy giảng bài. Từ hai năm đến Oklahoma, tôi lo bù đầu làm việc kiếm tiền, quên hẳn phải quen một người bạn gái mà gia đình tôi không ngớt nhắc nhở, phải tìm một phụ nữ để sau này lập gia thất để đỡ đần cô đơn bơ vơ khi về già vì bố mẹ chỉ có mình tôi là con trai duy nhất!

Tôi lén nhìn sang quyển tập ghi note của nàng, hai chữ Khánh Tiên hiện ra ngoài tập bìa.

Không hiểu sao, trong lòng tôi dâng lên một tình thú tình cảm lạ kỳ, con tim nhảy múa trong lồng ngực, đôi mắt không rời lén ngắm nàng. Tôi cảm thấy đây là người con gái tôi phải cưới làm vợ!

Buổi học đầu tiên tôi chẳng nghe, chẳng hiểu và không biết ông thầy đã giảng điều gì, mà chỉ biết hồi hộp với trống ngực đập liên hồi mỗi khi nàng nhìn ngang qua tôi.

Vài ngày sau đó, khi bớt đi sự hồi hộp trong lòng, bớt đi cái lắp bắp khi tôi tập đứng trước gương mở miệng làm quen nàng, tôi đã thu hết can đảm đến gặp nàng ngoài hành lang.

Vẫn cái dáng cao mảnh khảnh, mái tóc mượt dài quay lưng lại phía tôi, đôi mắt nàng hướng về bên dưới lầu nhìn vẫn vợ chờ giờ vào lớp, lúc ấy nàng đến sớm khoảng nửa tiếng cũng như tôi.

Lấy hết can đảm tôi tiến lại:

- Chào... cô...

Nàng quay lại nhìn tôi, cặp mắt to mở lớn trong như hồ nước. Tôi say đắm bị thu hút vào chiếc hồ ngập nước ấy. Ngạc nhiên một chút, nàng nhỏ nhẹ:

- Dạ chào... anh...

- Hôm trước tôi vào lớp trễ... tôi... chưa ghi hết note, có thể cho tôi mượn tập của cô... chép lại được không?

Ngần ngừ vài giây, nàng nhoẻn cười:

- Dạ... em hay viết tắt chỉ mình em hiểu thôi, sợ anh đọc không ra, hay là... để em viết giùm cho...

Tôi sung sướng hạnh phúc nhìn đôi môi hồng đào của nàng mỉm cười với tôi, chiếc răng khểnh duyên dáng hiện ra nơi khóe miệng, làm tôi mê mẩn:

- Được... được chứ! Sợ mất thì giờ cô không?

- Không sao đâu ạ, em ở nhà không làm gì cũng buồn, để em viết cho anh!

Tôi được dịp nói chuyện, hỏi luôn:

- Cô ở đâu? Xa trường không? Học tối thế này... về nhà có vất vả không?

- Em... ở cũng khá xa đây, nhưng phải đi học để có cái bằng...

- Con gái mà học điện?! sao không tìm những nghề như may mặc, làm nail, nấu ăn...

- Em vẫn mê làm điện từ xưa đến nay... Ở nhà có gì hỏng là bố mẹ cứ gọi em sửa điện thôi, nên em muốn học vừa để đi làm vừa làm cho gia đình mình nữa.

Tối hôm ấy tôi nói mãi mới được nàng cho phép tôi chờ nàng về. Nhà nàng khá xa trường học nên nàng đã tâm sự với tôi khá nhiều.

Nàng là con thứ ba trong một gia đình năm chị em gồm 2 gái, 3 trai. Nàng được một người bảo lãnh diện chồng hờ, sang Mỹ phải đi làm trả 30 ngàn cho người ấy, rồi sau đó sẽ ly dị. Người chồng hờ ấy hơn nàng mười lăm tuổi, nàng mới chỉ 20.

Ngày tháng trôi qua, mỗi tối chúng tôi đều gặp nhau kể đủ mọi thứ chuyện, chúng tôi hợp nhau về mọi mặt, nên mới vài tuần lễ đã quen thân và đặc biệt trái tim tôi đã in hình bóng của nàng từ ngày mới gặp, không thể nào quên nổi.

Thấy nàng cực nhọc đi làm bồi bàn cho tiệm phở trong ngày, cuối tuần đi trông em, tôi đề nghị nuôi nàng ăn học trong vòng ba năm, nàng sẽ đến ở nhà tôi. Rồi khi nàng học xong, thì sẽ đi làm kiếm tiền đến lượt tôi đi học.

Nghe đề nghị của tôi, lúc đầu nàng ngúng nguẩy không chịu vì sợ làm tôi thiệt thòi, nàng đan những ngón tay thon dài trong làn tóc mềm của tôi:

- Nếu sau này... ở bên anh... em có làm gì sai trái, có làm gì không phải, anh đừng giận em, hãy tha lỗi cho em nhe.

- Sao em nói vậy? Anh yêu em bằng tất cả trái tim, anh sẵn sàng bỏ qua tất cả mọi lỗi lầm của em... Mà em có lỗi gì chứ?

- Em sợ... sau này lỡ... Hãy hứa với em tha lỗi cho em nhe.

Tôi ôm lấy nàng, hôn lên đôi môi nàng để cho nàng biết tôi yêu nàng và sẵn sàng bỏ qua mọi tội lỗi của nàng.

Tôi đã năn nỉ và giải thích thì nàng đã bằng lòng dọn đến ở chung với tôi. Tôi lấy ngay 30 ngàn trả cho người đã bảo lãnh nàng và chờ ngày họ ly dị.

Ngày nàng dọn vào ở chung, tình yêu như tăng bội phần trong tôi. Tôi coi nàng như người vợ tương lai, cưng chiều nàng như viên ngọc quý. Tôi nguyện với lòng sẽ đi làm với tất cả sức lực để hoàn thành ý nguyện cho nàng ra trường, rồi sẽ đến lượt tôi sau. Tôi mơ ước sẽ có một gia đình thật hạnh phúc, sẽ có những đứa con ngoan, tiếng cười của các con lúc nào cũng vang khắp căn nhà khi chúng đón tôi từ việc làm về.

Không hạnh phúc nào hơn mỗi lần tôi đi về thấy nàng trong bếp nấu đồ ăn. Nàng thật khéo nên những món từ bàn tay nàng làm ra đều thật ngon. Tôi tặng ký và nụ cười không bao giờ tắt trên môi chúng tôi từ khi nàng về làm “vợ”.

Tôi cảm thấy mình là người có phước nhất trên đời được một nàng con gái thật trẻ, đẹp yêu thương săn sóc, tự hứa với lòng sẽ sống hết mình vì gia đình này.

Một năm trôi qua, đang lúc ngủ tôi chợt nghe tiếng cười khúc khích thật nhỏ ở phòng bên cạnh, tôi quay người qua thì không thấy nàng bên cạnh, ngồi dậy, lê đôi dép đi theo tiếng nói phát ra, miệng vừa gọi nàng:

- Em yêu, tối rồi... em đang nói chuyện với ai thế?

Nàng giật mình đánh thót, khuôn mặt nũng nịu nhìn tôi:

- Em... em đang nói chuyện với một người bạn học.

- Bạn học thì sáng mai nói, nói gì giờ này?

- Euh! Ngày mai... bạn em sẽ đi xa nên mới nói chuyện với em giờ này đó!

Nàng vội vàng cúp phone rồi đánh lạc hướng:

- Sáng sớm mai anh đi làm rồi, cứ ngủ đi, mặc kệ em, em phải thức khuya làm bài cho xong ngày mai đó!

Tôi tin lời nàng nói, hôn lên má nàng và vào phòng ngủ tiếp.

Thỉnh thoảng chuyện này vẫn cứ lặp đi lặp lại, nhưng tôi chẳng hề để ý nữa, vì nghĩ nàng phải trao đổi với bạn bè trong lớp học, rồi phải nói chuyện viễn liên với gia đình vì múi giờ khác nhau. Nàng vẫn nấu ăn ngon cho tôi, vẫn dọn dẹp nhà cửa, nhưng mối quan hệ giữa chúng tôi ngày càng nhạt vì nàng thoải mái là một và hôm sau phải dậy sớm học thi. Chúng tôi tâm sự với nhau ngày càng ít đi!

Bỗng một ngày trời nổi cơn giông tố vào giữa trưa, toàn tiểu bang bị cắt điện, cả sở được về sớm. Tôi nôn nóng nghĩ đến nàng, không biết ở nhà có điện hay không mà tôi phone mãi không được, sợ có chuyện gì vì trời trở gió mạnh như thế này.

Khi mở cửa nhà ra, cả nhà tối om không một bóng người, tôi gọi to:

- Khánh Tiên! Khánh Tiên... em có ở nhà không?

Vẫn không tiếng đáp trả!

Bếp nguội lạnh, không giống ngày thường, nàng có đi học về trễ cũng ráng làm đồ ăn để phần cho tôi. Nàng có bị gì không đây? Tôi lo lắng, phone vào máy của nàng mấy lần, cũng không thấy ai trả lời.

Bất chợt, tiếng chìa khóa tra vào ổ ở trước cửa, tôi vội chạy ra.

Nàng bước vào, trong tranh tối tranh sáng, nét mặt mệt mỏi bơ phờ, đầu tóc rối tung, áo quần xộc xệch, mấy quyển sách trong cặp hồ hững hờ nhón, cặp mắt uể oải, nàng giật mình khi thấy tôi đứng ở giữa nhà chờ nàng!

- Anh... anh về hồi nào vậy? Sao...

- Em đi đâu mới về?

Nàng tránh cặp mắt nhìn tôi, nói trong sự thờ ơ:

- Em đi học! Sao... cái gì anh cũng hỏi vậy! Hãy mặc kệ em! Để cho tôi yên có được không!

Tôi ngạc nhiên và bất ngờ vì những lời nói vô tình ấy:

- Em có sao không? Anh thấy em lạ quá...

Nàng không thèm trả lời tôi, vào thẳng bếp khuấy nồi, gõ chén, ồn ào trong bếp, tỏ vẻ không hài lòng; vừa làm bếp trong ánh sáng mờ của cây đèn cây, vừa bực tức. Bữa đó nàng không ăn cơm mà chỉ mình tôi vừa ăn, tự vẫn an.

Tôi chưa bao giờ thấy thái độ này của nàng từ hai năm chung sống. Nàng là hình ảnh của nàng tiên trong tôi, là con búp bê nhỏ bé mà tôi chấp nhận hy sinh cung phụng; nhưng nay trái ngược hoàn toàn với hình ảnh ban đầu ấy. Tôi thất vọng vô đầu, bứt tai, rơi phịch xuống chiếc ghế cạnh đấy suy nghĩ không biết mình đã làm nên chuyện gì có lỗi với nàng!

Chúng tôi vẫn tiếp tục chung sống bên nhau, tôi cố nhường nhịn chịu đựng bao nhiêu, nàng lại cứ lấn tới. Lạ một điều là tình yêu trong tôi đối với nàng vẫn như ban đầu, tôi không hề chút mảy may nào bớt yêu nàng. Nàng ngày càng đẹp vì được tôi yêu quý chiều chuộng, tôi mua những bộ quần áo đẹp nhất, sang nhất cho nàng mặc. Tôi để thêm tên nàng vào cùng một ngân khoản với tôi, để thẻ rút tiền cho nàng dùng, đi chợ, trả tiền bill mỗi tháng... Nhưng độ này không hiểu sao bao nhiêu tiền vẫn cứ như có lỗ thủng vậy, không bao giờ đủ!

Tôi đã giúp nàng trả xong món nợ 30 ngàn cho người chồng hờ. Nàng chỉ còn vài tháng nữa là đủ ba năm học sẽ ra trường ngành điện, chả lẽ vì thế nàng muốn lên mặt với tôi? Nàng muốn mượn tôi làm chiếc cầu qua sông rồi chặt bỏ? Bao nhiêu câu hỏi ngổn ngang trong đầu khi mở cửa bước vào nhà sau một buổi làm việc overtime mệt nhoài.

Bên ngoài trời tối đen như mực, mùa thu đã đến, trời Oklahoma gió lạnh nhiều về đêm. Tôi bước đến vén tấm màn cửa nhìn ra ngoài, mưa nhỏ và gió rít, nàng đi đâu sau buổi học mà giờ này vẫn chưa về nhà!

Tôi vào phòng học của nàng xem thời khóa biểu hôm nay nàng có giờ học trễ không. Quyên lịch mọi khi nàng để trên bàn với những giờ giấc ghi rõ môn học mà sao không thấy trên bàn, tôi vội vàng mở ngăn kéo ra xem. Tôi bàng hoàng khi thấy một xấp thư trao đổi qua email được in ra giấy. Tò mò tôi cầm lên vài trang đọc với lời lẽ thề thốt yêu nhau của nàng và một người đàn ông tên Thoại, hẳn là một người bạn trai từ nhỏ ở Việt Nam cùng làng với nàng và hiện tại học cùng lớp và trạc bằng tuổi nàng! Thì ra họ đã tìm gặp lại nhau sau khi nàng vượt biên và trở thành người vợ bất đắc dĩ của tôi! Nàng đã lừa dối tôi trong hơn hai năm chung sống!

Càng đọc, tôi không thể nào tin vào đôi mắt mình, tôi phải tựa cả người vào bức tường sau lưng mới đứng vững! Nàng thật sự muốn bỏ tôi! Nàng muốn có hạnh phúc bên người đàn ông khác! Nàng không hề yêu tôi! Hèn gì nàng đã có thái độ hằn hoi với tôi mà chỉ tôi ngu dốt u mê đã không nhận ra!

Tôi suy sụp, đau khổ. Tất cả như cuốn phim từ từ quay chậm trong trí nhớ. Chính tôi đã thuyết phục nàng về ở với tôi, chính tôi đã tự nguyện cho tiền nàng để trả cho người chồng hờ kia, cũng chính tôi muốn hy sinh cho nàng đi học trước! Chứ nàng có xin xỏ gì tôi đâu! Lỗi tại tôi!

Bất chợt, nàng hiện ra ngay trước cửa phòng, đôi mắt mở to ngạc nhiên khi thấy trên tay tôi những lá thư tình, bằng chứng hiển nhiên của nàng. Nàng chôn chân tại chỗ, mặt tái ngắt sợ hãi. Tôi vô lên như con thú xô chuồng, nhìn thẳng vào mặt nàng với cặp mắt đỏ quau:

- Em... trả ơn tôi bằng những bức thư oan nghiệt này đây à? Em... đã lừa dối tôi. Đúng không? Vậy những lời em nói với tôi bao lâu nay là gì? Là gì hả? Đồ vô ơn xảo trá!

Nàng quỳ xuống dưới chân tôi, nước mắt ràn rụa, hai tay chấp lại một cách tội nghiệp:

- Em biết lỗi, xin anh tha thứ! Hãy tha thứ cho em... Em không thể nói hết tất cả cho anh nghe vào buổi ban đầu khi mới gặp vì...

- Vì em muốn lợi dụng tôi, em muốn rút hết tiền bạc cũng như tài sản của tôi cho thằng khác...

- Không đâu! Em chỉ muốn mượn tiền anh, chỉ muốn trả xong tất cả rồi em sẽ đi làm trả lại cho anh, chứ em không muốn lừa dối anh đâu! Anh chính là người ơn của em...

Trong cơn tức giận, tôi vung tay tát mạnh lên khuôn mặt đầy nước mắt của nàng, nàng té nhào xuống đất, tay ôm lấy mặt, miệng van nài:

- Em nói thật, xin anh hãy nghe em! Em sẽ trả lại những gì đã mượn của anh!

- Em không hề yêu tôi? Vậy mà tôi cứ hoang tưởng, tưởng sẽ có một ngày chúng ta làm đám cưới, có một gia đình hạnh phúc và đàn con ngoan! Tại sao? Tại sao không nói sự thật cho tôi biết? Hẳn hơn gì tôi? Hẳn có gì tốt hơn tôi? Nói đi!

- Không đâu! Anh ấy không có gì hơn anh cả, anh ấy không giàu có bằng anh, nhưng anh ấy là...

- Là gì? Là người yêu của em phải không?

- Vâng! Anh ấy là tuổi thơ của em, là bạn, là tri kỷ, là người đã giúp gia đình em thoát cảnh nợ nần của một thời rất khó khăn. Anh ấy tuy không hơn em bao nhiêu tuổi nhưng rất có ý chí, nghị lực, đã cùng em trải qua bao nhiêu gian truân của cuộc đời khi gia đình em trong tay chỉ còn một xu. Mẹ em trước khi mất cũng đã trần trối kết duyên cho em và anh ấy đến hết kiếp này. Xin anh hãy hiểu cho em! Khi anh nói muốn cho em ở cùng nhà, em chỉ nghĩ đơn giản là anh muốn giúp em, nên em đã trả ơn anh bằng những bữa cơm nóng ngon, dọn dẹp nhà cửa, làm tất cả mọi thứ cho anh yên lòng đi làm kiếm tiền. Nhưng khi anh Thoại tìm gặp lại em thì em không thể tiếp tục được với anh nữa...

- Vậy tại sao không nói ngay cho tôi biết?

- Em... đang tìm thời gian thích hợp để nói...

- Em yêu nó nhiều lắm đúng không? Còn tôi đã đối đãi tốt với em bao nhiêu vẫn không làm em rung động sao?

- Anh đã đối xử với em thật tốt, rất tốt mà em sẽ phải trả ơn! Nhưng... trái tim em chỉ có một ngăn, ngăn ấy đã... không còn chỗ nữa!

Tôi thất thủ bước ra khỏi căn phòng, trái tim tan nát, đôi chân thật nặng. Tôi chả còn thiết sống nữa, mục đích sống ở đời không còn nghĩa lý gì nữa.

Bất giác tôi ngồi thụp trong một góc nhà, nước mắt chảy như suối, tiếc cho quãng thời gian đã qua với một người không có trái tim! Người con gái tôi rất yêu, đặt tất cả mọi niềm ước mơ vào cô ta!

Nhà băng gần căn hộ cũ mà cách đây 20 năm tôi ở cùng với nàng gọi tôi đến vì có một số tiền lớn chuyển vào, họ muốn tôi đến xác nhận có phải của người quen không. Công băng này tôi cũng đã đóng từ khi rời khỏi đây, nhưng họ vẫn còn giữ dữ kiện của tôi và nhất định muốn tôi đến để xem số tiền này từ đâu tới. Cũng là dịp cho tôi đi thăm lại ngôi trường mà tôi và nàng đã từng đi học vào thuở ấy.

Tôi đứng chân bên cạnh băng đá đối diện với trường đại học, ký ức ngập tràn yêu thương cùng nàng ùa về như chỉ mới hôm qua. Bất chợt tôi mỉm cười như chấp nhận cho nghịch cảnh éo le đang chơi đùa với cuộc đời của một người khá may mắn về tiền tài sự nghiệp như tôi!

Sau chuyện không vui đó, tôi đã bán căn hộ và rời về phía tây Oklahoma, nơi đây khí hậu ấm hơn, cộng đồng người Việt ít hơn. Tôi muốn đi trốn, và hoàn toàn không muốn biết tin tức gì của người con gái ấy nữa, coi như đó là một số phận, một nghiệp quả mà tôi phải trả nợ ở kiếp này!

Tôi đã vùi đầu học và làm để quên đi vết nứt ấy, không muốn quen ai thân thiết nữa, mà chỉ là bạn xã giao thôi. Ở tuổi 50, tôi thành công trong sự nghiệp, làm cho một công ty của chính phủ về máy bay dân sự.

Manager của nhà băng cho tôi thấy con số chuyển vào là 60 ngàn từ Cindy Hoàng, và một bức thư: "... Em biết đã làm anh đau khổ, đã phá vỡ cả tương lai tươi đẹp mà anh đã xây dựng. Cuộc sống của em cũng không vui vẻ hạnh phúc gì hơn trong suốt 20 năm qua, vì mình đã làm cho ai đau khổ thì mình cũng bị trả nghiệp!

Sau khi bỏ anh ra đi, em mới biết mình đang mang giọt máu của anh trong người. Chồng của em đã biết và chấp nhận Cindy là con của chúng em. Anh ấy rất yêu thương săn sóc con bé như con ruột. Chúng em sống thật hạnh phúc được mười năm thì một ngày anh ấy uống rượu ở công ty với bạn bè hơi nhiều trong một party, khi về đã lạc tay lái đâm vào vách tường của xa lộ và chết tại chỗ! Em và con rất đau khổ từ ngày ấy. Em cứ bị ám ảnh mãi bởi đã làm cho ai đau khổ thì mình sẽ bị trả nghiệp! Nhất là điều anh chưa bao giờ biết là có một giọt máu yêu quý với em. Em đã giấu điều này đến tận hôm nay!

Em trả lại cho anh 60 ngàn, số tiền này không nhiều nhưng đó là công sức của em làm, để giành, góp nhặt vì cuộc sống cũng không dễ dàng cho người mẹ đơn thân như em phải trang trải tất cả cho cả hai mẹ con. Em cảm ơn anh đã nuôi em những ngày chân ướt chân ráo mới đến mảnh đất tự do này, đã cho em đi học lại, đã từng yêu em như một nàng công chúa. Em đã rất hạnh phúc nhưng rất áy náy vì lừa dối anh!

Tất cả là số phận, xin anh hãy tha thứ cho em như những ngày đầu mới gặp anh, em đã nói điều này! Hãy buông tha cho số phận mình anh nhé.

Em gửi cho anh xem hình con gái xinh đẹp của chúng ta. Cindy đã 21 tuổi, đang học đại học năm thứ ba, con gái sẽ trở thành bác sĩ, sẽ giúp khâu lại những vết thương lòng cho cha mẹ nó..."

Cuối thư là địa chỉ và số phone của Khánh Tiên ở Garden Grove, Ca.

Sởi Ngọc

Nov 2023

P.S. Kể lại một câu chuyện có thật của một người thân quen, tên nhân vật chỉ là tiểu thuyết.

ĐỪNG LÔI TÔI VÀO CUỘC!

Chị chuyên “chuyện trăng hoa”
Lời phàn nàn “khiếu kiện”:

- Mượn diễn đàn đẩy đưa
Chuyện riêng tư thô thiển.
Tình ý ả đưa qua,
Dâm ô hẳn nhấn lại
Chuyện riêng mắc chi mà
Dem... chúc Tết thiên hạ?

Tôi biết cả ba người
Email có địa chỉ
Giận, sao không mở lời
Với họ, bàn thẳng thắn?

•
Đang viết thư chúc Tết
Chia sẻ cùng thương binh*
Việc giá trị giúp đời
Còn nhiều, làm chưa hết!

Đừng là chuyện trời ơi
Sao lôi tôi vào cuộc?
Càng trách tôi im hơi
Tôi lại càng lặng tiếng.

Ý Nga, 12.11.2023

*Thương binh của Quân Lực VN Cộng Hòa.

CHỚ!

Nhỏ hoài cỡ đại vẫn lên
Anh... khôn thì chớ chệnh vênh tựa vào
Mấy cô đo đỏ ngọt ngào
Mật ong tâm độc, uống: trào máu tươi!
Á Nghi, 10.11.2023

LÀM MÚT

Hoa héo, bạn thương vừa tươi
Chút đường cho ngọt ngào tươi
Khóc hoài Tết này thiếu... muối
Sên làm sao cho mút cười?
Á Nghi, 10.11.2023

NGHIỆP!

Vì tiền mà lừa lọc
Lời dụng người khó khăn
Tiền đó có ác nghiệp
Sẽ trả gấp mấy lần!
Ý Nga, 14.11.2023

SĂN SÓC NGƯỜI DUNG MÀ NHỚ RUỘT THỊT

Mỗi tuần thăm quý bác
Con đánh răng, chọc cười,
Tắm rửa rồi thay áo...
Nhớ Má quá! Má ơi!

•
Cả năm con gái họ
Chỉ một lần ghé thăm
Diễn chụp hình: hôn, ôm
Về ném lên Facebook.

Con trai lại tận tụy
Thoa kem, cắt móng chân
Bằng tấm lòng ân cần:
Đổi “drap”, thay áo gối...

•
Sáng nay bác không đợi
Đã bay cao lên trời
Chỉ vài hôm là Tết
Chắc bác về Quê chơi?

Con chưa kịp mừng tuổi
Bác đã xa con rồi
Tô cháo gà nóng hổi
Lại mang về nhà thôi!
Ý Nga, 12.11.2023

NHÀ MÌNH DƯ... LỆ

Xuân xa xứ, nhà cũng như không Tết
Chẳng có anh, không một vết gì thay
Bốn mươi năm siêng nấu nướng, biện bày
Bây giờ bếp nấu gì nghe cũng... mặn!
Á Nghi, 10.11.2023

TUẦN TRĂNG MẶT MÁU

Buổi trưa, bãi biển vắng hoe không một bóng người. Trường ngồi trên cái ghế xếp kê dưới gốc một cây dừa, ngó mông ra ngoài khơi. Bầu trời trong vắt, vài giải mây trắng trôi lững lờ, ngoài xa biển xanh một màu xanh bát ngát, từng lượn sóng nhỏ xô vào bờ tung bọt trắng xoá. Gió rì rào làm lá ngọn những cây dừa trồng từng hàng thẳng tắp trên bờ. Vài cánh chim biển bay lượn, cánh trắng in trên nền trời xanh lơ... Tất cả tạo thành một bức tranh sống động, tuyệt đẹp. Trường nghĩ mình và Mai thật sáng suốt đã chọn nơi này để hưởng tuần trăng mật, thật là một nơi lý tưởng.

Trường và Mai là đôi vợ chồng mới cưới, họ thật xứng đôi vừa lứa về tất cả mọi phương diện. Trường 30 tuổi, cao lớn đẹp trai, làm kiến trúc sư cho một hãng thầu xây cất. Mai 24 tuổi, mảnh mai, xinh đẹp, hiện là giáo sư của một trường nữ trung học bên Gia Định. Họ yêu nhau dòng đã bốn năm trời rồi mới làm đám cưới, sau nhiều lần tranh đấu gay go vì sự quyết liệt phản đối của gia đình Trường. Sự phản đối không phải do vấn đề môn đăng hộ đối của hai bên gia đình. Thật vậy, gia đình Mai giàu có, cha nàng là một công chức cao cấp đương thời, sánh với ông Hải, cha Trường là một luật sư tăm tiếng, như vậy là xứng quá rồi còn gì. Nhưng chỉ có một chi tiết mà cha mẹ Trường cho rằng rất quan trọng, đó là tướng mạo của Mai có nhiều điểm xấu: đôi mắt sắc, gò má cao, lại có một nốt ruồi khá lớn nằm ngay đuôi mắt bên phải. Theo tướng số thì đó là tướng sát phu, cộng thêm đôi chân mày mỏng hơi xéch và sắc mặt hồng hồng là tướng hồng nhan bạc mệnh, thì ngay chính Mai cũng không thể thọ. So tuổi hai người: Mai tuổi Dần, Trường tuổi Thân là khắc tuổi vì "Dần, Thân, Ty, Hợi tứ hành xung" vợ chồng không thể chung sống lâu dài.

Gia đình Trường chỉ có mình chàng là con trai nên lo lắng, nhất định phản đối không cho chàng cưới Mai. Bà Hải nói:

- Con gái đẹp thiếu gì, con lấy ai cũng được, nhất thiết gì phải cưới cô Mai? Cô ta có tướng sát phu, con mà làm chồng cô ta thì sẽ chết sớm. Cha mẹ chỉ có một mình con...

Trường chỉ cười và nói đùa:

- Thời buổi này mà mẹ còn tin tướng số và tử vi? Ai bịa ra những tuổi con chuột, con mèo mà lại không có tuổi con chim, con cá? Hừm, mẹ à, con nhất định không nhận cái tuổi con khiêu đầu, trông con đâu có giống khi tí nào? Còn Mai thì chẳng có tí dáng dấp nào của cạp cả, nàng dịu dàng, hiền lành như một con nai. Con yêu nàng lắm, nhất quyết không lấy ai khác. Ngon ngọt không xong, ông bà Hải đe dọa sẽ cúp phần gia tài của Trường. Nhưng chàng vẫn cương quyết:

- Ba mẹ cứ đem cúng hết cho các hội thiện đi. Con sẽ bỏ học để đi làm, Mai yêu con không phải vì địa vị hay bằng cấp đâu. Trước sau gì con cũng sẽ lấy nàng làm vợ, ba mẹ bằng lòng thì đám cưới rõ ràng, đẹp mặt cả hai bên, nếu không, tụi con vẫn cứ làm hôn thú rồi sẽ đi tỉnh khác để sinh sống. Con lớn khôn rồi, đâu còn vị thành niên, cha mẹ không nên cấm đoán.

Ông bà Hải giận lắm, nhưng đành nhượng bộ vì biết tính Trường hễ nói là làm, để nó tự do sống chung mà không làm đám cưới, như vậy đâu còn mặt mũi nào ngó bà con họ hàng, mà số phận có đôi được đâu? Cực chẳng đã, ông bà đành phải miễn cưỡng chấp nhận cuộc hôn nhân đó.

Một đám cưới đơn giản được tổ chức giữa hai họ, và bây giờ hai vợ chồng đang đi hưởng tuần trăng mật.

Mai bàn:

- Chúng mình nên chọn một nơi vắng vẻ, xa hẳn những ồn ào của đô thị, anh bằng lòng không?

Trường gật đầu, họ bàn luận và sau cùng đồng ý chọn Nha Trang, một thành phố có biển, vừa cổ kính, vừa nên thơ. Nhất định sống với thiên nhiên, hai vợ chồng không ở khách sạn, họ tìm thuê được một căn nhà nhỏ trong một xóm chài, nơi bãi biển vắng người. Chủ căn nhà là một bà goá, có người con trai làm nghề đi biển, hay vắng nhà luôn, có khi cả tháng mới về một vài ngày. Bà mẹ ở gian phía sau, gian trước cho thuê, có lối đi riêng, hai vợ chồng cảm thấy vô cùng thoải mái.

Sáng nay, họ ra bãi từ lúc mặt trời mới lên cao bằng con sào, đi dạo trong rừng thông rồi nô đùa với sóng biển chán chê, họ lên bờ nghỉ ngơi. Tới khi mặt trời vừa đứng bóng, Mai mới trở về căn nhà thuê ở gần đó để sửa soạn bữa ăn trưa.

Trường còn ngồi lại ngoài bãi, ngắm cảnh chán, chàng giở cuốn sách đem theo ra đọc rồi thiêu thiêu ngủ. Được một lát, chàng giật mình tỉnh dậy nhìn đồng hồ thấy đã gần 1 giờ trưa, giờ này Mai đang chờ cơm chàng tại nhà. Thường ngày họ ăn trưa vào khoảng 12 giờ rưỡi, hôm nay như vậy là trễ rồi đó, chắc Mai đang sốt ruột, sáng nay nàng vừa mua được một mớ cá thật tươi, không hiểu nàng sẽ nấu món gì? Trường đứng ngay dậy, cảm thấy kiên bò bụng lắm rồi, gió biển làm người ta mau đói.

Khi Trường gấp xong cái ghế, vừa mới dợm cất bước, thì ngay trước mặt chàng, chỉ cách độ vài chục thước, bỗng xuất hiện hai mẹ con người đàn bà đang đi ngược về phía chàng. Có một vẻ gì là lạ nơi người mẹ khiến chàng không thể nào rời mắt. Họ tiến về phía chàng gần hơn, gần hơn nữa, tới khi Trường có thể nhìn rõ mặt, đó là một khuôn mặt xa lạ, chưa từng gặp bao giờ. Bất thình lình người đàn bà ngẩng lên nhìn thẳng vào mắt chàng. Trường rùng mình, khi bắt gặp ánh mắt u ám buồn não nuột, một ánh mắt tuyệt vọng thâm thẳm, một ánh mắt như không có hồn. Bà ta bước đi nghiêng ngả như người say rượu, bộ quần áo màu nâu bạc phếch có hai miếng vá vai. Trên tay bà ta, một đứa bé chừng hơn một tuổi đang khóc nhè nhệ khan cả cổ, tiếng nó nghe khao khao không giống tiếng người. Ái ngại, Trường hỏi:

- Này bà! Trông bà không được khoẻ, có cần tôi giúp gì không?

Bà ta im lặng không trả lời, Trường nói tiếp:

- Cháu bé có vẻ đói đấy, bà cho nó bú đi!

Bà ta có vẻ không nghe tiếng chàng, cứ làm thình đi tiếp, bà ta bế con đi thẳng ra biển... Tới mé nước, Trường nghĩ bà ta sẽ dừng lại, nhưng không, bà ta cứ làm lui tiến tới, bà bước đi như một người vô thức, một người đang mộng du. Bà vẫn bước tới, nước ngập tới chân, rồi tới đùi, bà ta vẫn không dừng lại. Trường hoảng lên khi thấy một lượn sóng lớn đang xô tới, nếu không vào bờ ngay, có thể bị sóng cuốn ra khơi, chàng hét lớn:

- Chỗ đó nguy hiểm, quay lại ngay!

Để trả lời, bà ta càng tiến tới nhanh hơn, sóng làm bà ta loạng quạng đứng không vững, bà té xuống rồi lại đứng dậy đi tiếp. Trường hét hoảng, vừa chạy tới vừa la lớn:

- Định tự tử hay sao? Sóng lớn lắm, không ra được đâu, vô bờ đi!

Khi Trường chỉ còn cách mẹ con bà ta độ vài sải tay, bà ta bỗng dừng lại, quay đầu nhìn chàng, miệng mấp máy nói gì đó, Trường cố chú ý nhưng không nghe được tiếng nào cả. Bỗng bà ta dơ tay chỉ lên trời, Trường nhìn theo chỉ thấy nền trời xanh lơ có vài cụm mây trắng, xa xa vài cánh chim hải âu đang bay lượn. Ngơ ngác không hiểu gì cả, Trường quay lại toan hỏi cho rõ, thì bỗng rợn người không thấy hai mẹ con bà ta đâu nữa. Họ đã biến mất, trước mặt chàng là bãi cát vàng chạy dài, và sau lưng chàng là biển xanh rập rờn những sóng...

Lần thứ nhất trong đời, Trường kinh sợ, mọc gai ốc khắp người, chàng đứng chết trân, nhìn một cụm rong biển màu nâu giống như bộ quần áo của bà ta đang dập dềnh theo sóng lượn quanh vài vòng rồi bị sóng cuốn ra khơi, biến mất. Một con chim biển bỗng cất tiếng kêu oang

oác ngay trên đầu, làm Trường sực tỉnh, chàng phát lên chạy. Không hiểu gió biển lạnh hay sợ hãi làm chàng run lên cầm cập, Trường vừa chạy vừa kêu lạc cả giọng:

- Mai! Anh vừa gặp ma. Mai... Mai... Em đâu rồi?

Vừa lúc đó Mai cũng đang đi tìm chàng. Từ xa, nàng thấy chồng ngã xuống rồi lại đứng lên chạy tiếp, rồi lại ngã... Không hiểu chuyện gì, nàng hốt hoảng chạy tới dìu chồng đứng lên. Trường thở hổn hển, mặt chàng trắng bệch không còn chút máu. Mai lo sợ hỏi:

- Anh làm sao thế?

- Em sẽ không tin anh đâu. Mai! Em sẽ không tin những gì anh sắp kể với em...

- Cử chỉ của anh có vẻ như người vừa nhìn thấy ma.

- Em đoán đúng, anh vừa gặp ma.

Trường kể cho vợ nghe mọi việc xảy ra và kết luận:

- Bà ta bé con đi thẳng ra biển như có ý định tự tử. Khi anh chạy tới, bà ta quay lại nhìn anh, nói gì đó anh nghe không rõ, bà ta trở tay lên trời, anh nhìn theo nhưng chẳng thấy gì cả. Khi anh quay lại, bà ta đã biến mất.

Mai thở phào:

- Tưởng gì chứ chỉ có thế, em nghĩ bà ta đưa con ra biển tắm mát, thế rồi trong khi anh mãi nhìn trời nhìn đất, bà ta ra về, chỉ giản dị có thế. Thôi mình đi ăn, mặt trời đứng bóng rồi đó, hôm nay em làm món cá hấp ngon lắm.

Trường gật, đầu âu yếm khóa tay vợ, hai vợ chồng cùng đi về nhà.

Tuy Trường cố tin lời vợ, nhưng những ám ảnh cứ theo đuôi chàng mãi, chàng quyết tâm phải tìm hiểu. Buổi trưa hôm sau, chờ cho Mai đi ngủ rồi Trường mới xuống nhà sau tìm gặp chủ nhà, một bà goá đã già:

- Bà Tám, bà có biết tất cả những người ở vùng này?

- Dĩ nhiên! vì gia đình tôi ở đây đã mấy đời rồi, ông hỏi thăm ai?

Trường ngần ngừ một lúc rồi mới chậm rãi đáp:

- Thật ra tôi cũng không biết phải nói với bà như thế nào, bởi vì có hỏi chắc bà cũng không biết, bà đâu có quen với người ở cõi âm?

- Ông nói cái gì thế?

- Tôi hỏi về hai mẹ con, người đàn bà và đứa bé. Họ có một vẻ gì lạ lắm, tôi không tin họ là người thường.

Chàng kể cho bà lão nghe chuyện xảy ra hôm qua, và quả quyết rằng chàng không có trông lầm. Bà Tám hỏi:

- Tả cho tôi nghe hình dáng người đàn bà đó như thế nào?

- Bà ta trông còn trẻ, chắc chưa tới 30, da ngăm đen, búi tóc, mắt một mí và có một nốt ruồi khá lớn ở trên má, gần cánh mũi phải. Đứa bé trai chừng hơn một tuổi, tróc đầu...

Bà Tám thở dài:

- Đúng hai mẹ con cô Bảy Nhiên rồi. Bảy, tám năm về trước, hai vợ chồng cô ta từ miền U Minh tới đây làm nghề chài. Nhà chỉ có hai vợ chồng, họ đến ở vùng này đầu chừng ba năm thì sanh được một đứa con trai. Đời sống cơ cực lắm, một lần anh chồng ra khơi rồi biệt tích luôn. Trận bão đó lớn lắm, nhận chìm luôn cả người lẫn ghe. Không tìm được xác chồng, chị vợ đau khổ gần như điên cuồng, một buổi trưa bé con lên chiếc ghe nhỏ, ra khơi tìm chồng. Cô ta đi luôn không bao giờ trở lại. Vài hôm sau, xác hai mẹ con nổi lên, tấp vào ghềnh đá, dân làng thương xót, vớt lên đem chôn ở dưới chân núi. Cái chết oan uổng và nỗi ân ức làm linh hồn hai mẹ con không thể siêu thoát, từ đó họ hay hiện ra để báo trước những tai nạn. Hôm ông nhà tôi mất cũng vậy, ông nhìn thấy hai mẹ con cô Bảy mấy hôm trước khi đi biển, kỳ đó ông lặn xuống gỡ lưới thì bị cá mập tấp mắt một giò, chở đi nhà thương mấy hôm sau thì chết. Người quanh

vùng này không ai lạ gì hồn ma cô Bảy, dân chài lập miếu thờ, họ thường làm lễ cúng kiến vong hồn hai mẹ con để cầu may trước khi ra khơi, cô Bảy thiêng lắm.

Ngưng một chút để nhìn chăm chú vào mặt Trường, bà Tám mới nói tiếp:

- Bà ta chỉ hiện ra để báo trước tai nạn mà thôi. Giờ đứng bóng và buổi xế chiều là giờ ma quỷ hay hiện hình, ông không có trông nhằm đâu.

Lòng bán tín bán nghi, nhưng Trường không nói gì cho vợ biết cả, chàng tự nhủ thời buổi khoa học này làm gì có chuyện lạ thế, tin làm gì những lời đồn đại. Hãy quên đi, đừng để câu chuyện ám ảnh mãi, mất vui.

Mấy hôm sau, một ngày trời u ám như sắp có mưa, sợ ra biển lạnh, hai vợ chồng rủ nhau đi xem tháp Bà, một di tích lịch sử. Nơi đây hàng trăm năm về trước, cả một dân tộc với nền văn minh tháp cổ đã bị xóa nhòa, giờ chỉ còn lại những di tích cổ xưa và những huyền thoại trong dân gian. Đạo đó, miền này còn hoang vu lắm vì có ít người lui tới. Hai vợ chồng đi trên một con đường nhỏ không tên, cảnh vật thật yên lặng, không có tiếng động cơ của xe hơi hay xe gắn máy, không cả tiếng người. Họ vẫy một cái xe ngựa đang đi tới, nhờ người đánh xe đưa tới một nơi nào có bán đồ kỷ niệm. Bác đánh xe hỏi:

- Ông bà có thích xem đồ cổ không? Tôi sẽ đưa ông bà đến một tiệm bán đồ của người Chăm, nơi đó có nhiều món đồ lạ mắt, đủ thứ. từ cái vòng đeo tay, cái xà rồng đến những quyển sách viết bằng tiếng Hời, những món trang sức bằng ngà voi, v.v. Nhưng trời về chiều rồi đây, ông bà có muốn về nhà hay vẫn giữ ý định đi chơi?

Trường khoát tay:

- Chúng tôi nhất định lang thang cả ngày hôm nay, bác cứ đưa chúng tôi tới đó.

Chiếc xe ngựa đưa hai vợ chồng tới trước cửa một ngôi nhà gỗ rộng rãi nhưng lụp xụp, nằm trơ trọi giữa một khu hoang vắng, không có hàng xóm chung quanh. Khi hai vợ chồng xuống xe, bác đánh xe ngựa lại dặn thêm:

- Thật ra đây không phải là một cửa tiệm, và người chủ nhà cũng không sống bằng nghề này, họa hoằn lắm mới có một người khách, và ông ta tính giá đắt lắm. Nhưng nếu ông bà thích tìm một món đồ lạ thì không đâu bằng ở đây, chủ nhân lại rất hiếu khách.

- Được, cảm ơn bác.

Trả tiền cho người đánh xe thật hậu hĩ, hẹn hai giờ sau trở lại đón, hai vợ chồng đi vào ngôi nhà gỗ. Chủ nhà thân hành ra đón, mời vào rồi gọi vợ con ra chào. Họ đều là người Chăm, nhưng sống lâu đời ở đây nên nói tiếng Việt rất rành. Người con gái cũng phải trên 50 tuổi, vừa cầm vừa điếc, trông to khỏe như đàn ông, còn ông bà chủ nhà thì già lắm, có lẽ già gần bằng những món đồ cổ của họ.

Trường liếc mắt nhìn quanh một lượt để quan sát. Trong nhà trang trí sơ sài. hai cái giường bằng tre già đã lên nước bóng, một cái tủ thật lớn, chắc để chứa quần áo của cả nhà, một bộ bàn ghế bằng mây, lông chông vài ba cái ghế gỗ, còn những món đồ để bán thì treo tứ tung khắp nhà. Ông chủ nhà chỉ từng món, giới thiệu với khách, lịch sử từng món hàng. Cũng chẳng có gì nhiều: vài chiếc khăn đội đầu, những vòng đeo tay, mấy bộ xà tích bằng bạc, những đôi hài thêu rồng phượng, nét thêu rất tinh xảo, chắc là của các cô công chúa thời xưa, những bộ quần áo của người Chăm, những món đồ trang sức bằng ngà voi hoặc nanh cọp, vài cái đồng hồ quả lắc kiểu rất xưa, hai cây đàn tì bà đeo tay, những cái sáo bằng trúc có chạm trổ, một ít đồ đòi mời, và vài bộ xương thú vật thời xưa...

Trong khi Mai đang chăm chú xem một bộ đồ uống trà bằng gỗ mun, thì người chủ nhà nói với Trường:

- Tôi còn một số những sách cũ, có cuốn có từ cả trăm năm nay, nét chữ tuy mờ nhưng còn đọc được, một cái đàn tranh rất cổ bằng gỗ cẩm lai, chạm xà cừ, và một cây đàn vĩ cầm từ thế kỷ 18, dây đàn làm bằng lông đuôi con ngựa. Ông có muốn xem không?

Vốn là người ưa sưu tầm sách quý, nghe thấy thế, Trường vội chụp ngay lấy cơ hội, hỏi sẵn hỏi đón:

- Muốn chứ, nhưng ở đâu sao tôi không thấy?

Vừa nói chàng vừa nhìn quanh tìm kiếm. Biết ý, ông già bảo:

- Làm gì có ở đây mà ông tìm? Những thứ đó tôi để cả ở dưới hầm sâu dưới kia.

- Nhà có hầm à? Tôi xuống xem được không?

Ông lão gật đầu:

- Được chứ, ít có người thích sách cũ như ông nên không có ai đòi xuống đó xem cả, nhất là ở dưới hầm tối tăm và sách cũ có nhiều cuốn đã mục.

Ngưng một lúc, ông lão có vẻ ngần ngại:

- Tôi chẳng tiếc gì, nhưng bây giờ tối rồi, ở dưới đó lạnh lắm đấy.

- Không sao, tôi có đem theo áo len đây.

- Vậy thì được, mời ông đi theo tôi.

Trường quay sang dặn vợ:

- Em ở đây một lát, chọn món đồ em thích. Anh xuống dưới kia coi sách.

Mai gật đầu, nàng đang mặc cả tiền nong với bà chủ nhà.

Trường đi theo ông già ra nhà sau. Đây là gian nhà dùng để làm bếp, một góc chứa đầy củi khô, kế bên là một cái chạn để thức ăn, kê trên bốn cái bát đựng dầu hôi để ngăn kiến. Góc đối diện là hai cái bếp trông giống như hai cái kiềng ba chân, lòng bếp đầy tro than. Giữa phòng có một cái nắp hầm to tướng làm bằng một mảnh gỗ dày hình vuông, được khoá bằng một cái ổ khoá cũng to tướng. Hai người theo nhau đi tới, ông chủ nhà cẩn thận mở khoá, nâng nắp hầm lên rồi nhanh nhẹn đi trước, dắt Trường bước xuống những bậc thang tối đen dẫn xuống dưới sâu. Ông già dùng diêm quẹt châm sáng một cây đèn bão rồi đưa cho Trường, nói:

- Ông cầm lấy cái này, ở dưới hầm không có đèn đóm gì đâu.

Trường cầm cây đèn dơ lên soi, dưới ánh sáng lờ mờ, chàng thấy cơ man nào là sách, chao ôi sách ở đâu mà nhiều thế? Vui mừng được đáp trúng sở thích, chàng quay sang ông già Chàm:

- Tôi ở đây bao lâu tùy thích chứ, bác?

- Tùy ông, nhưng muộn rồi đấy, ông bà chưa ăn cơm chiều mà?

- Chúng tôi ăn lúc nào cũng được, không sao cả. Ít khi tôi có dịp được xem nhiều sách cũ như thế này.

- Nếu vậy ông cứ tự nhiên ở lâu chừng nào tùy ý. Tôi đưa cho ông chìa khoá, khi lên, ông nhớ khoá nắp hầm, và đưa chìa khoá cho bà lão nhà tôi. Bây giờ tôi phải xuống phố có chút việc.

Nói xong ông già đi trở lên.

Một mình Trường ở trong căn hầm sâu dưới đất. Chàng liếc mắt ngó sơ, căn hầm trông giống như một căn phòng rộng, cuối phòng là một loạt những mắc áo treo những bộ quần áo đi săn, mấy tấm da thú và rất nhiều quần áo của phụ nữ thời xưa. Giữa phòng bày một bộ salon bằng gỗ cẩm lai khảm xà cừ, mặt bàn có nhiều chỗ sứt mẻ, và một cái ghế đã gãy chân.

Góc bên phải, trên tấm chiếu làm bằng cỏ màu xanh lục mà thời gian đã làm cho bạc màu, có kê một cái bàn nhỏ bằng gỗ mun, trên để một cây đàn tranh to lớn khác thường, dây đàn giăng đầy màng nhện. Một cái ghế tròn không có lưng tựa, được đục sâu dưới gầm bàn. Bên trái cây đàn tranh là một cái giá để đựng những bản nhạc, nhưng bây giờ cái giá đang để trống, không có tờ

nhạc nào cả. Dưới chân cái giá, để dựa một cây vĩ cầm bằng gỗ màu đỏ, hình dáng rất thô và cũng phủ đầy màng nhện.

Đối diện phía bên kia, là góc trái, có kê một cái tủ bằng gỗ lim trông có vẻ nặng nề. Tủ rất lớn, nhưng bên trong hai cánh tủ mở toang, tủ gần như trống rỗng, chỉ chứa lồng chông vài cái lọ lục bình, mấy cái đĩa bằng sứ, một cây súng săn đã sét rỉ, một đôi giày cao cổ bằng da đã rạn nứt, và mấy cái nôi bằng đồng đỏ, nhiều chỗ đã xám đen. Kế bên cái tủ là một cái hòm nhỏ đóng kín, không biết bên trong đựng gì, nắp hòm vắt một bộ quần áo của người Chăm xanh đỏ nhiều màu, nhưng đã bạc phếch và phủ đầy bụi. Còn lại là sách, để thành từng chồng hoặc rải rác khắp nơi, không theo một thứ tự nào cả.

Trường cầm lên một cuốn, phủ bụi rồi mở ra xem, sách viết bằng thứ tiếng gì lạ hoắc, và có nhiều hình vẽ các vua chúa thời xưa. Trường mở một cuốn sách bìa mạ vàng, cuốn này viết bằng cổ ngữ Hy Lạp, một án mạng, một chuyện tình tan vỡ gì đó, chàng đoán thế vì nơi trang cuối có một bức tranh vẽ một cặp vợ chồng nằm chết bên nhau, người vợ ngực đâm máu, mắt còn mở trừng trừng. Trường hơi rợn người vì đôi mắt như có hồn đang nhìn chàng chăm chăm. Bỗng chàng cảm thấy căn hầm sao lạnh quá, không phải cái lạnh của thời tiết, mà là cái lạnh ma quái. Trường chợt có cảm giác như có người nào đó cũng đang ở trong hầm, và đang quan sát chàng. Trường chưa từng có cảm giác như thế này bao giờ, trong một phút chàng có ý định quay trở lên, nhưng rồi chàng lại tự nhủ chắc mình chỉ tưởng tượng, chứ căn hầm nào mà chẳng lạnh và ảm thấp vì ở sâu dưới đất.

Đề tự trấn tĩnh, chàng huýt sáo vài câu, nhưng thỉnh thoảng im bật lập tức vì mơ hồ như vừa nghe có tiếng đàn tranh thánh thót vang lên. Thoạt đầu chàng nghĩ đó là tiếng nhạc từ trong cái radio từ nhà trên vọng xuống, nhưng chàng lại tự gạt đi, nhà trên ở xa, cách một tầng đất đầy, tiếng động không thể nào vọng xuống tới đây được. Như để trả lời chàng, tiếng đàn trở nên lớn hơn, lần này lại có cả tiếng vĩ cầm hoà theo, nó vang lên ở ngay phía bên phải của chàng, là nơi có để cây đàn tranh cổ và cây đàn vĩ cầm từ thế kỷ 18, như ông chủ nhà giới thiệu.

Trường quay ngay lại, chàng rợn tóc gáy, trên cái chiếu cói, một người con gái xuất hiện ở đó tự bao giờ, ngồi xoay lưng lại phía chàng, đang dạo đàn chăm chú. Tuy không nhìn rõ mặt, nhưng Trường đoán cô ta còn trẻ lắm, mái tóc buông dài tới lưng, một cái khăn voan choàng qua vai, cái áo dài màu tím trang nhã tỏ ra cô nàng rất biết cách ăn diện. Cô ta ngồi trên cái ghế tròn lúc này đã được kéo ra khỏi gầm bàn, tay đưa thoăn thoắt trên những giây đàn. Đứng chết trân không dám cử động một lúc, rồi thu hết can đảm, chàng hỏi lớn:

- Cô là ai? Cô xuống đây hồi nào, sao tôi không thấy?

Tiếng đàn ngưng bật, người thiếu nữ không trả lời, nhưng đứng dậy, từ từ quay mặt về phía chàng. Trường giật mình, khuôn mặt cô ta trông quen quá, à phải rồi, tựa tựa như Mai, vợ chàng, nhưng là một khuôn mặt trắng bệch của xác chết. Nàng quay qua phía trái, nơi để cái giá nhạc. Trường nhìn theo và lại rợn người lên lần nữa, một người đàn ông đã đứng đó tự lúc nào, mặc bộ complet màu xám, đang cầm trên tay một cái ly giống như ly rượu, tay kia cầm cây đàn vĩ cầm. Trường nhìn chăm chú, và hết hồn khi thấy cái ly chứa một chất lỏng gì màu đỏ, không phải là màu đỏ của rượu chất, mà là màu đỏ của máu tươi, máu dính cả trên mép của người đàn ông và đang nhỏ giọt xuống cầm, mùi tanh tươi xông vào mũi làm chàng lợm giọng.

Trường hét lên khiếp đảm khi hai người cùng quay lại, ngó thẳng vào mặt chàng. Khuôn mặt người đàn ông tối om, một tiếng cười lạnh rít qua hàm răng. Trường sợ hãi lùi dần, lùi dần tới khi đụng vách hầm thì đứng im chịu trận. Chợt nhớ là trong tay còn đang cầm cuốn sách đây, chàng thu hết can đảm ném thật mạnh cuốn sách về phía hai người nọ. Quyển sách lao vút đi, trúng vào bàn tay đang cầm ly rượu của người đàn ông. Chỉ nghe choang một tiếng, cái ly vỡ

tan, máu bắn tung toé khắp mặt mũi, quần áo của hai người, rơi cả xuống chiếu làm đỏ loang một mảng.

Rồi "bùng" một tiếng nổ lớn, ánh sáng loé lên, lửa tràn lan khắp phòng. Nhưng chỉ một giây rồi tắt ngấm, hình ảnh cuối cùng mà Trường trông thấy là cặp vợ chồng nọ ngã gục lên nhau, rồi tắt cả biến mất cùng với lửa. Cây đèn bão trong tay chàng cũng tắt phụt, căn hầm tối om.

Hoảng kinh hồn vía, Trường cố định thân nhảy mỗi bước ba, bốn bậc thang và chỉ một thoáng, chàng leo hết cái thang, dờ nắp hầm chui lên, một luồng khí lạnh lùa theo rồi tan biến mất.

Lên tới mặt đất, Trường phóng như bay lên nhà trên. Mai và bà chủ nhà còn đang tiếp tục câu chuyện, thấy chàng mặt mũi tái mét, họ đồng thanh kêu lên:

- Trời, có chuyện gì vậy? Trông anh như bị ma nhát...

Thở hổn hển, chàng gật đầu:

- Chính thế...

Chàng kể cho vợ và bà cụ chủ nhà nghe câu chuyện dưới hầm: tiếng đàn, cặp vợ chồng ma và tiếng nổ thật lớn như pháo kích. Bà cụ bảo:

- Là thật, có ai nghe tiếng nổ gì đâu? Ông nói sao chứ, nhà tôi có ma quỷ bao giờ? Gia đình tôi ở đây đã mấy chục năm nay, chưa từng xảy ra việc lạ lần nào. Ông nhà tôi thỉnh thoảng vẫn xuống hầm dọn dẹp, có thấy cái gì khác thường đâu?

- Bà không tin cứ xuống đó coi, cái chiếu loang đây máu...

Ba người, và cả cô gái cầm lục tục theo nhau xuống hầm, họ đem theo nào nến, nào đèn bấc, đèn bão... Dưới ánh sáng của ngàn ấy thứ đèn, căn hầm sáng lung linh, trông không có vẻ gì khác lạ, vẫn những chõng sách rải rác khắp nơi, vẫn hai cây đàn cổ đầy màng nhện, cái ghế tròn vẫn ở nguyên vị trí cũ, nghĩa là ở dưới gầm bàn, không có gì thay đổi... Cả bọn đi về phía tay phải, cuốn sách Trường ném hồi nãy rơi sát chân tường, nhưng cái chiếu màu xanh lục vẫn đầy bụi y như cũ, không có những mảnh ly vỡ, và không có một tí dấu vết nào của máu cả. Trường ngượng ngùng đứng trơ, không biết nói sao. Bà chủ nhà im lặng, không nói gì cả, chỉ có Mai thì thào vào tai chồng:

- Đạo này thần kinh anh bị yếu đấy, lúc nào cũng bị ám ảnh bởi ma quỷ, thật ra thì có gì đâu nào. Thôi, đi lên.

Đúng giờ hẹn, người xà ích trở lại, đưa hai vợ chồng trở về căn nhà thuê ở gần bãi biển.

Mai bàn:

- Hay là mai mình về Sài Gòn đi anh! Về sớm vài hôm cho khoẻ, tuần sau phải đi làm lại rồi.

- Anh cũng nghĩ thế.

Trường đồng ý liền, vì không còn thấy hứng thú gì kéo dài thêm những ngày trăng mật ở đây. Thế là ngay hôm sau, họ đổi vé máy bay về Sài Gòn chuyến sớm nhất vào sáng thứ năm.

Hôm ra phi trường Nha Trang, Mai mặc áo dài màu tím nhạt, thắt cái khăn quàng cũng màu tím, trông nàng thật xinh đẹp. Ngắm vợ, Trường chợt có ý nghĩ so sánh, sao màu quần áo và cả dáng vẻ của nàng đều giống người thiếu nữ ở dưới hầm quá thế. Nhìn lại mình trong bộ complet màu xám cũng giống người đàn ông nọ. Tại sao lại có sự trùng hợp kỳ lạ như thế? Mỉm cười, Trường gạt phắt những ý nghĩ so sánh đi, và tự nhủ:

- Màu xám cho đàn ông, và màu tím cho đàn bà đều là những màu thông dụng, thiếu gì người mặc. Mình sắp về Sài Gòn rồi, còn bao nhiêu công việc làm ăn bận rộn, thắc mắc làm gì những chuyện vợ vẫn đó. Có lẽ hôm đó mình thần hồn nát thần tính, nên trông lầm, hoặc tưởng tượng đó thôi.

Chàng âu yếm khoác tay vợ bước lên những bậc thang của phi cơ. Hôm đó là một ngày đẹp trời, nắng sớm mai rực rỡ chiếu trên cảnh vật, trời quang mây tạnh, một thời tiết lý tưởng cho những chuyến bay.

Chuyến phi cơ hôm đó vắng khách, hàng ghế trước mặt hai vợ chồng để trống, không có người ngồi. Trường ngó qua cửa sổ, phi cơ đang ở trên cao độ, không còn nhìn thấy cảnh vật phía dưới. Tiếng người phi công phụ chọt vang lên:

- Chúng ta đang ở trên không phận của tỉnh Lâm Đồng. Xin quý hành khách thắt lại dây an toàn. Phi cơ cần xuống thấp, để tránh khỏi bị chui vào đám mây đen dày đặc ở phía trước. Trường vừa kiểm soát lại giấy an toàn cho mình, rồi quay sang định giúp cho vợ, thì chọt có ai đập khê vào tay chàng. Ngẩng lên, Trường sững sốt, vì khuôn mặt người đàn bà ở hàng ghế trước, đang quay xuống nhìn chàng mỉm cười, khuôn mặt lạnh lẽo có một nốt ruồi lớn ở trên má, gần cánh mũi bên trái. Bà ta bế một đứa bé đang thò tay vào miệng mút chùn chụt.. Trường dựng tóc gáy, chọt nhớ ra là hàng ghế trước mặt lúc trước để trống, không có người ngồi. Trường bầm vợ, chỉ cho Mai coi, nàng cũng tái mặt và run lên cầm cập. Phi cơ bỗng dung chao mạnh, cánh nghiêng hẳn sang một bên làm mọi người ngã dúm vào nhau. Tiếng người phi công phụ vang lên, át cả tiếng la hét nhón nháo của đám đông hành khách đang hoảng sợ:

- Xin hành khách giữ bình tĩnh, ngồi yên ở vị trí cũ, đừng đi lại nguy hiểm. Chúng ta đang lọt vào vùng đang có giao tranh ở phía dưới. Xin quý vị thắt chặt dây nịt, phi cơ phải bốc lên cao để tránh tầm cao xạ phòng không của Việt Cộng.

Cùng với tiếng người phi công phụ, những tia chớp lóe, những tiếng nổ ầm ầm ở phía dưới đất, và một cụm khói giống như một cái nấm khổng lồ bốc lên cao. Hành khách nhón nháo. Phi cơ liệng một vòng, toan bốc lên cao, nhưng không kịp, chỉ nghe một tiếng xẹt lớn ở phía bụng dưới phi cơ. Phi cơ trúng đạn, lảo đảo, rồi bùng một tiếng lớn, tất cả đã thành một biển lửa.

Hôm sau, báo chí đăng tải tin chuyến bay Nha Trang - Sài Gòn bị phát nổ trên không phận tỉnh Lâm Đồng, do trúng đạn cao xạ, tất cả hành khách không một ai sống sót.

Bản tin kèm theo danh sách các nạn nhân và một số hình ảnh, trong đó có một tấm hình hai vợ chồng gục chết bên nhau, người chồng mặt mũi cháy xém, người vợ ngực đầy máu, mắt còn mở trừng trừng, y hệt cảnh tượng Trường đã nhìn thấy trong căn hầm của gia đình người Chăm mấy ngày trước đó, chỉ không ngờ hai nạn nhân lại chính là vợ chồng chàng.

Đám ma Trường và Mai rất đông người đi dự. Thiên hạ xì xào bàn tán, không biết có phải do khác tuổi, hay chỉ là một sự trùng hợp tình cờ, vì trên chuyến bay đó, còn bao nhiêu hành khách khác, cũng cùng chung số phận. Tất cả vẫn là những bí ẩn, không có câu giải đáp.

Phương Lan

(trích trong tập truyện *Anh Mới Biết Yêu Làn Đầu* của Phương Lan)

ĐƯỢC MÀ LƯƠNG, HIỀN

Cầu Hiền Lương* kê... dữ trườn

Trần sang cướp chiếm, tang thương ập vào

Máu tanh khẩu hiệu giương cao

Tự do đập... Lộc, dân trào máu oan!

Ý Nga, 8.11.2023

*Cầu Hiền Lương: bắt ngang sông Bến Hải, ngăn cách 2 miền Nam, Bắc từ 1954-1975.

HIỀN SAO KHÔNG Ở?

MỚI ĐẬP NHỘT THÔI,

CHỜ ĐỘT NHẬP NGHE!

Sơ sơ **đập nhột*** công an

Mà vui dạ cả mây ngàn Tây Nguyên.

Ước chi **đột nhập** ba miền

Toàn dân đòi đủ của riêng, thỏa lòng.

Nhột phường bị **đập** “đại đồng”:

Của thôi **nhập... đột** xuất trong nhà... tà!

Ý Nga, 8.11.2023

Khen Việt Cộng đủ thứ: - *Hiền, đạo đức...*

Chê: - *Cộng Hòa ác đức mới vượt biên*

*

Cộng lũ ghiền sao... nghiệm tư bản điên,

Con du học, cha đơn điền: bảo lãnh?

Ý Nga, 8.11.2023

*Chữ đậm nói lái: đập nhột/đột nhập, Nhột đập/nhập đột

JÓN KALMAN STEFÁNSSON - **Thái Lan dịch**

Những bài dịch, nếu xét về phương diện tầm quan trọng mà chúng mang đến thì thật là khó phân tích.

Chúng làm cho mảng kiến thức của ta được nhân lên rất nhiều, cũng như khiến ta trưởng thành hơn, vì ta sẽ hiểu về thế giới nhiều hơn, cũng như hiểu chính bản thân mình sâu sắc hơn.

Một quốc gia có rất ít kiến thức được dịch từ ngôn ngữ khác và hạn chế sự tìm kiếm, chỉ đạo sâu kiến thức phong phú của ngôn ngữ trong những suy nghĩ của chính họ, sẽ có trí tuệ rất hạn hẹp, và nếu có nhiều đất nước như thế, sẽ trở nên mỗi nguy nan cho các quốc gia khác, bởi vì có vô số kiến thức cần thiết sẽ trở nên xa lạ với họ, vượt ra khỏi thực lực và tập quán đặc thù của họ.

Những tài liệu được dịch sẽ mở rộng tầm nhận thức của con người và của thế giới cùng lúc. Chúng sẽ giúp bạn hiểu thêm về những dân tộc xa xôi. Con người sẽ bớt nghiêng về sự thù hận, hoặc nổi lo sợ nếu như họ hiểu được người khác.

Sự thông cảm có khả năng cứu vãn con người khỏi những khó khăn của chính họ.

Nếu như bạn hiểu biết về kẻ thù thì các tướng lãnh rất khó để đốc thúc bạn đang là lính của họ phải chém giết phe bên kia.

Bạn hãy nghe đây, hận thù và thành kiến chỉ là thành quả của nỗi kinh sợ và sự thiếu hiểu biết - bạn có thể ghi nhớ cho rõ, bạn nhé.

NGŨI CA TUỔI HẠC - JEAN PIERRE SIMÉON - **Thái Lan dịch**

Tôi yêu làm sao những vị cao niên ngồi sưởi nắng bên khung cửa sổ

Vui thích nhìn đám mây lơ lửng trên cao

Lúc vào Đông, ánh nắng phớt nhẹ lần vào từng con đường, bước thấp bước cao.

Tôi yêu làm sao

những gương mặt muôn vằn nếp nhăn

Là ký ức của vạn nẻo đường đời.

hình thành một quãng đời đã qua.

Tôi trân quý bàn tay run rẩy tuổi hạc

mon trôn vàng trán mịn trẻ thơ

Như cành cây yếu đuối nghiêng ngả

vuốt nhẹ

con sông trong suốt.

Tôi yêu làm sao

Những cử động chậm chạp yếu mềm vào tuổi xế chiều

Nằm bắt từng khoảnh khắc cuộc đời

Như nâng niu chén quán bằng sứ . . .

và phần ta, cũng hay chăm chút từng khoảnh khắc như thế

Với năm tháng trôi qua.

Quét Lá Mùa Thu

Bây giờ là tháng 11 gần cuối Thu, cây hồng cây lê vườn nhà người viết đã bắt đầu rụng lá. Năm nay vườn hồng nhà tôi rộn rịp bạn quen và hàng xóm đến hái hồng, hái lê vì phu quân của tôi đã "không còn trẻ nữa" nên tôi không dám để chàng trèo thang hái trái như mấy năm trước, cả người viết nữa, vì lỡ té ngã thì mệt lắm.

Ông Keola, người làm vườn cắt cỏ vườn nhà tôi. Mỗi tháng ông đến cắt cỏ vườn nhà tôi 2 lần cách nhau 2 tuần. Cắt cỏ xong, ông làm một màn hái trái lê, trái hồng đem về nhà cho gia đình của ông ăn.

Mời xem youtube Keola đến hái hồng vườn nhà Sương Lam 10-17-23

<https://www.youtube.com/watch?v=AOr0Fw8M-jQ>

Cô bạn mới quen mà vợ chồng tôi thường đến hớt tóc tại tiệm hớt tóc của cô, năm nay cũng rủ rê ông chồng của cô đến nhà tôi hái hồng, hái lê về ăn cho vui miệng.

Mời xem youtube Duyên & Long đến hái hồng vườn nhà Sương Lam 10-22-23

<https://www.youtube.com/watch?v=12Ioq9miOts>

Đặc biệt nhất là cô bạn hàng xóm Maria dễ thương người Romania của tôi được tôi yêu cầu đến hái hồng giòn, hồng mềm về nhà ăn vì cô rất thích ăn hồng. Cô còn trèo thang hái giúp tôi những trái hồng ở trên cao để gia đình tôi ăn và biếu tặng các thân hữu và hàng xóm khác của tôi.

Cô Maria lại còn làm một màn hớt lá vàng giúp tôi nữa vì cô thương tôi như thương bà mẹ của cô ở Romania nên lúc nào cũng sẵn sàng giúp đỡ tôi.

Mời xem Maria đến hái hồng mềm

<https://www.youtube.com/watch?v=ItaFUdsSF4E>

Mời xem Maria quét lá mùa Thu giúp Sương Lam 11-3-23

<https://www.youtube.com/watch?v=FC4xODYMLUE>

Phu quân của tôi và tôi chỉ hái những trái hồng, trái lê trong tầm tay thật gần với cái lồng hái trái cây mua ở Home Depot mà thôi.

Thế mới biết qua thời gian, sức khỏe của chúng ta cũng kém dần theo năm tháng nên mọi sinh hoạt trong đời sống cũng tiết giảm dần. Chúng tôi đã hết tung tăng dẫn nhau đi ăn tối vì không dám lái xe ban đêm, đã hết đi tiêu ngạo giang hồ đường xa xứ lạ vì không còn sức lợi bộ như xưa, đã bớt đi sinh hoạt cộng đồng vì sợ đám đông ồn ào náo nhiệt, v.v. Cũng đành thôi!

Nhân nói đến việc cô bạn hàng xóm dễ thương Maria quét lá vàng mùa Thu giúp vợ chồng chúng tôi, người viết sức nhớ đến ảnh thơ Quét Lá có hình "chúng mình cùng quét lá" do anh Duy Quang, ông bạn tài hoa, "quối nhân chuyên viên ghép hình" của tôi đã ghép hình "chàng và nàng" quét lá mùa thu năm rồi cùng với bài thơ Quét Lá của Diệu Nhân, mới làm thân tặng vợ chồng tôi. Smile!

Thật là một sự trùng hợp ngẫu nhiên rất cảm động đã tạo duyên cho tôi viết bài tâm tình hôm nay. Xin thành thật cảm ơn cô Maria và anh Duy Quang nhé.

Người viết xin phép được chia sẻ với các bạn một đoạn của bài thơ Quét Lá này và xin cảm ơn tác giả Diệu Nhân đã sáng tác một bài thơ rất có ý nghĩa, đối với tôi.

BÀI THƠ QUÉT LÁ

Vàng lời Thầy con đi quét lá
Lá vàng rơi lả tả khắp nơi
Lá khô rơi như kiếp con người
Giờ phút cuối là về cùng cát bụi
Con vừa quét sạch một gốc cây
Quay trở lại đã thấy đầy lá rụng
Con hỏi: nếu như gió ùng rung động
Thì lá kia hẳn còn ở trên cành
Một kiếp người cũng thế quá mong manh
Một hơi thở nếu đi rồi không đến nữa
Tạ ơn Thầy cho con bài học nhỏ
Mà thâm sâu như một triết lý không cùng ...

Diệu Nhân

Mời xem youtube

BÀI HỌC QUÉT LÁ - Nhạc Võ Tá Hân - Thơ Diệu Nhân - Ca sĩ Xuân Phú

<https://www.youtube.com/watch?v=EZzPpkqmXRI>

Xin cảm ơn anh Võ Tá Hân và toàn ban.

Người viết xin mời các bạn đọc thêm một mẫu chuyện Thiền về việc nhặt lá dưới đây nhé:

Nhặt Lá Rụng Trong Tâm

Sư Đỉnh Châu và một vị sư ngồi đọc kinh ở sân chùa, đột nhiên một trận gió thổi đến, lá trên cây rụng xuống khá nhiều. Đỉnh Châu liền khom lưng nhặt từng chiếc lá bỏ vào trong đũa. Vị sư bên cạnh thấy vậy bèn nói:

- Không cần nhặt đâu, dù sao sáng ngày mai chúng ta cũng phải quét mà!

Đỉnh Châu không cho là như vậy nên nói:

- Không thể nói như vậy, tôi nhặt thêm một lá, sân sẽ sạch thêm một chút.

Vị sư lại nói:

- Lá rụng nhiều như thế, nhặt phía trước nó lại rụng phía sau, làm sao mà nhặt hết được?

Sư Đỉnh Châu vừa nhặt vừa nói:

- Không sạch lá rụng ở trên mặt đất nhưng với lá rụng trong đất tâm thì cũng có lúc tôi nhặt sạch.

Vị sư nghe rồi, hiểu ra việc nhặt lá rụng của Đỉnh Châu cốt là nhặt những phiền não vọng tưởng trong tâm.

(Theo Hoa Linh Thoại- Hình ảnh và tài liệu sưu tầm trên internet)

Khi sinh hoạt cộng đồng, chắc chắn chúng ta sẽ “được” hay “bị” nhận nhiều lời khen tiếng chê. Chúng ta sẽ vui khi được khen, chúng ta sẽ buồn khi bị chê. Chính sự vui buồn trước những lời khen chê này đã đem lại cho ta nhiều phiền não.

Xin mời quý bạn đọc qua những lời nhận xét dưới đây để có thể bớt đi một phần nào những phiền não vọng tưởng. Hy vọng thế.

Bình Tĩnh Trước Những Khen Chê Của Cuộc Đời

“Tâm lý chung của con người là thích được khen hơn là chê, vì nghe những lời khen dễ hơn, lọt tai hơn, cảm xúc thăng hoa hơn, v.v. Nhưng sống ở cõi ta bà này, làm sao ta có thể luôn luôn đúng, vì thế nó phải có đúng có sai, có công bằng và thiếu công bằng, có ưu thì phải có khuyết, có khen ắt phải có chê.

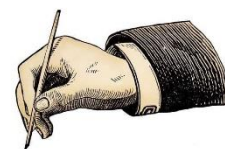
Trong Kinh Tứ Thập Nhị Chương, Đức Phật có dạy: “Khi bị kẻ xấu quấy phá, nhục mạ hãy cố nín lặng như người đem lễ vật biếu người khác, họ không nhận, thì lễ vật ấy được trả lại. Cũng như người ngựa mặt nhỏ bọt lên trời, bọt chẳng tới trời, trái lại rơi vào mặt mình...”

Học cách nín lặng không có nghĩa là ta đánh mất “mình”, sợ người khác đánh giá mình non kém, mà nín thinh để trả lại món quà cho người đang phỉ báng ta. Sự háo thắng nó được thể hiện rất rõ khi ta tìm mọi cách để trả thù cho những gì được gọi là “nợ”. Đó là cách suy nghĩ không sáng suốt và thiếu tích cực. Cho dù được tán thán hay bị phê phán thì chúng ta cũng hoan hỷ xem xét kỹ lưỡng, phân tích đúng sai, để từ đó rút ra cho mình những điều phù hợp nhất cho bản thân.

Bởi lẽ người thầy vĩ đại nhất của một con người không ai khác chính là bản thân mình. Không ai có thể yêu cầu, bắt buộc chúng ta thay đổi nếu điều đó ta thấy không phù hợp và cần thiết. Vì vậy, mỗi cá nhân phải tự học cách thay đổi, hoàn thiện, cải biên, làm mới mình, khi được “soi” vào những tấm gương lớn hơn.”

(Nguồn: Trích trong kiến thức.net)

Chúng ta hy vọng rằng nếu mỗi ngày chúng ta nhặt bỏ đi được những phiền não vọng tưởng trong tâm thì chúng ta sẽ được vui sống hạnh phúc trong chốn bụi hồng lao xao này, bạn có đồng ý chăng?

Miệng là của họ
Cuộc đời là của mình
Đừng vì một câu nói
của họ...
Mà làm mình mất vui

Chúc quý bạn có nhiều sức khỏe, thân tâm an lạc, sống vui từng ngày trong hiện tại với duyên nghiệp của mình nhé.

Người giữ vườn Một Cõi Thiên Nhân

Sương Lam

(Tài liệu và hình ảnh sưu tầm trên mạng lưới internet, qua điện thư bạn gửi-MCTN 687-ORTB 1016-110823)

MỘT GIỌT DẦU LOANG

(Mến tặng tất cả bạn bè của thời trung học Sài Gòn xưa.)

*

Mồng 3 Tết lang thang dạo phố, tình cờ gặp lại nhỏ Loan trên đường, An đã tò mò nhận lời tham dự buổi họp mặt của nhóm bạn cũ trường xưa. Bất ngờ nên An đến tay không, chẳng có quà cáp chi cả, ai ngờ lại là sinh nhật của Thế.

Dù chưa được nhỏ bạn giới thiệu khách mời là ai nhưng Thế, chủ nhà, đã đón An ở cửa bằng tất cả sự vui mừng khá bất ngờ với ánh mắt rơm rớm xúc động. Mà An cũng xúc động vô cùng với bao nhiêu vòng ôm của đám bạn bè sau 50 năm mới hội ngộ. Chu choa ơi là kỷ niệm học trò! Dù căn nhà trang trí toàn là hoa vàng, đồ thay cho hoa mai và hoa đào mà ai cũng nhắc về ngày... ấy với: phượng vĩ, lưu bút, áo trắng trinh nguyên, Tuổi Hoa chuyên tay nhau mượn và đạp xe đi chúc Tết Thầy Cô, nhận tiền lì xì, v.v.

Thế vẫn tỉnh nghịch như ngày nào với máu hải hước hiện lên trên từng cách nheo mắt, tay bung mời An đĩa mứt măng cầu Má đã bọc giấy màu vàng xinh xắn, Thế nghiêng đầu khẽ hỏi:

- An định tịnh khẩu cho tới lúc bạn bè ra dzìa hết sao?

An mỉm cười:

- Biết nói chi chừ?

- Thì nói gì cũng được mà. Hay An lên hát cho Thế nghe một bài nhạc Xuân nghen?

- Hát? An đâu có biết hát.

- Ai cũng biết hát cả mà, nhất là dân Hướng Đạo hay hát lắm, huống chi An là Bầy Trưởng Akela nữa.

- Hát cho... con nít nghe thì An hát được, chứ vừa... người lớn vừa đàn vừa hát hay ho như Thế lúc nãy thì An không dám “Múa rìu qua mắt thợ” đâu.

- Có thể hơi... hay hay thôi chứ không có... hay ho à nghen! Mà An hát đi! Thế sẽ nghe bằng lòng trân trọng. Ngày xưa An hát... quốc ca không trật nhịp bao giờ.

An hỏi:

- Vậy để An lên hát... quốc ca nha?

- Chèn đét ui! Bộ An muốn bạn bè cùng đứng lên chào... cờ bây giờ giữa men rượu Xuân họp mặt hay sao chứ?

- Ủa!

An trả lời gọn lỏn. Thế nghịch ngợm gài bẫy:

- Mà An hát quốc ca nào: Cộng Hòa hay Việt Cộng?

An cười to:

- An có nói sẽ... hát đâu.

Thế chấp hai tay trước ngực, xá xá tứ phương đủ 3 lần:

- May phước quá! Con cảm ơn tất cả chư vị đã độ trì cho con, chứ nằng mà chọn “Vi Xi” thì tất cả mọi người ở đây sẽ... đánh con tan xác mất. Lạy Trời! Con mới có... 65 tuổi và chưa có

người yêu để đêm đêm được ngồi vào bàn làm thơ tình tặng... Ai Kia. Con mà chết vào đúng ngày mùng 3 Tết thì uổng đời trai không ai nối dõi tông đường!

An cười nghi ngờ với câu đùa ý nhị của người bạn học cũ, nhân cơ hội hỏi dò lập trường của Thế một cách khéo léo luôn:

- Nếu An hát quốc ca Việt Cộng, Thế có đánh An không?

- Cần chi đánh An.

- Vậy Thế định sẽ làm gì?

- Sẽ đuổi An ra và không bao giờ muốn gặp lại An thêm một lần nào nữa. Mà An sẽ không bước ra khỏi cửa được nửa bước đâu.

- Ai cấm An được nè?

- Đám bạn bè của Thế toàn là dân ty nạn chính trị thứ thiệt, ai cũng có thân nhân là Quân Lực VNCH bị chết trong các trại tù của bọn Đỏ và gia đình nào cũng có anh chị em đã mất tại các vùng Kinh Tế Mới vì bị giặc từ miền Bắc vô cướp nhà; ai cũng khóc bà con dòng họ thương yêu đã bỏ mạng ở Sài Gòn và Huế trong trận Tết Mậu Thân năm 1968 hoặc trên đường vượt biển. Không chừng An hát xong họ sẽ đập Thế toi tả vì dám mời một... à Cộng con nằm vùng vào đây gây rối.

An giả bộ run lẩy bẩy:

- Thua Thế luôn đó nha!

- Thua An thì có! Sao An tiết kiệm quá vậy?

- Tiết kiệm chi?

- Thì tiết kiệm lời nói, cứ chờ Thế hỏi mới trả lời. Gặp lại gần cả 3 tiếng đồng hồ “gồi” mà chỉ nói với Thế có mấy câu thôi à.

- Bạn lâu năm quá mới gặp lại, biết nói chi chừ?

- Hèn chi An cứ ngồi một góc cắn hạt bí, nhai kẹo đậu phộng, lắng nghe và... cười cười.

- Chẳng lẽ phải... khóc khóc? Mà Thế đổi nghề rồi răng?

Thế trả lời một cách láu táu:

- Sao An lại nghĩ Thế làm... răng? Thế đâu có làm... nha sĩ hồi nào mà đổi nghề.

An giải thích trong tiếng cười hồn nhiên:

- Thì nghề... tình báo chuyên để mắt... theo dõi thiên hạ đó.

Thế cười theo An và nghiêng đầu gần hơn nhìn An làm An ngượng ngùng cúi đầu mân mê tà áo đầm có nhiều hoa mai nhỏ, vàng vàng dễ thương như áo dài xuân của má Thế đã mặc đi chúc Tết ông bà Nội sáng mùng Một.

Sự yên lặng giữa hai người lại trở về và kéo dài dường như vô tận. Hình như An không thích nói nhiều, dù là với bất cứ ai? Cuối cùng Thế đành phá tan sự im lặng:

- Tưởng tượng sau năm chục năm gặp lại cô nữ sinh nghiêm nghị năm xưa mà phải nghe nàng hát quốc ca... Việt Cộng là Thế thấy ớn lạnh “gồi”.

An trả lời bằng ánh mắt u buồn:

- Ai mà chẳng ớn lạnh khi nghe đến hai chữ mang đầy tội ác và tanh tươi kia. Nhà An là nạn nhân, chứng nhân của tất cả những gì Thế vừa kể...

Thế không ngờ sau câu nói ấy, An đã kể cho Thế nghe cả một khoảng đời đầy đau khổ của gia đình An sau ngày Việt Cộng cưỡng chiếm. Thế suy nghĩ nhiều và trao đổi cảm nghĩ, những nhận định chính xác về tội ác của bọn Cộng Tàu, Việt.

Thấy An sau đó lại trầm tư trong im lặng, Thế muốn phá tan bầu không khí uất hận của An bèn nghiêng đầu về phía An gần hơn một chút và nói khẽ:

- Nhìn An trầm tư như vậy thật... đáng yêu!

An chau mày nhìn Thế và lấy làm lạ sao đang nói chuyện chính trị toàn là xâm lăng, cưỡng chiếm, bắt, giết, tù đày, cướp của, v.v. trắng trợn của Bắc Cộng mà Thế lại buông ra một câu... lạc đề như vậy?

Biết đã lỡ lời nên Thế ngưng ngưng thấy rõ.

Sợ An đòi về bắt ngờ, Thế lấy viết trên túi áo hý hoáy viết gì đó lên chiếc khăn ăn trên bàn, sau khi kiểm soát lại cẩn thận từng mẩu tự xong mới đưa cho An, An nhận tờ giấy và ngạc nhiên không thấy số điện thoại, địa chỉ nhà hay địa chỉ email nào cả. Thế ngập ngừng rất lâu rồi mới áp úng:

- Đây là... trang Facebook cá nhân của Thế, mình... giữ liên lạc với nhau nha An.

An gạt đầu và vô tình “Dạ” ngọt ngào làm Thế lảng lảng sung sướng như đang bay lên trần nhà.

Cẩn miếng mút gừng cay cay, An hỏi bằng giọng nghiêm trang:

- Thế có nhiều bạn trên Facebook lắm hi?

- Không có ai cả, “no friend”! Còn An?

- An cũng... rứa.

Lần này thì câu trả lời làm Thế vui hơn “điều gặp gió”:

- Cô nương làm ơn cất tờ giấy kỹ lưỡng vô bóp đi, đừng có lấy... lau miệng hay... hi mũi rồi liệng mất nghen. Thế chờ An... “kết bạn” đó!

An lí lắc:

- An không... hay hay... ho ho, cũng không... cảm cúm, mắc cái chi mà người ta đang ăn mút bí ngọt ngào lại dận dò nghe... ghê quá rứa? Mà tui mình đã là bạn rồi, còn... kết chi nữa?

- Bạn xưa nhưng chưa dám... kết. Thế sẽ chờ An từng giờ trên Facebook đó!

Ngày xưa Thế tổ chức bao nhiêu buổi mừng sinh nhật mà mời An không được một lần. Nhiều năm qua không biết An ở đâu mà mời? Không ngờ sinh nhật này của Thế, từ trên trời lại rơi xuống trước cửa Người... Xưa. Lạ một điều: hôm nay bao nhiêu bạn bè hát tặng mà Thế chẳng biết thương thức, trong khi phải đi năn nỉ muốn mời cả lũi một Ca Sĩ duy nhất mà Ca Sĩ lại không thèm hát. Không hát mà Thế tìm lại được một người Bạn Cố Tri Có Cùng Một Lập Trường Chống Cộng mới dzui oi là dzui!

- An nè! Tưởng An đang ty nạn ở đâu, ai ngờ lại ở ngay đây, tưởng không bao giờ gặp lại đáng An đạp xe ở Sài Gòn, với tà áo trắng bay bay (như Thế đã vẽ tặng An trong mấy cuốn lưu bút ngày xưa), ai ngờ An lại xuất hiện quá bất ngờ... Món quà sinh nhật này lớn lắm! Thế phải li xì cho nhỏ Loan liền, hông thôi nhỏ ấy xúi An nghỉ chơi Thế thì ra Giêng lại tốn ô mai, cam thảo, cóc, ổi, xoài... bộn.

Không lâu sau đó, “no friend” trở thành “1 friend” cho cả 2 trang Facebook và mỗi ngày Thế đều viết thư cho An.

Lần hỏi Thế có cảm tưởng như mình đang tập tành làm “văn thi sĩ”, mà An là “Độc giả” duy nhất; ấy là chưa kể qua Messenger, tuần nào Thế cũng siêng năng gọi An vài lần để an ủi và để được tìm hiểu thêm cô nữ sinh hiếm hoi trong lớp mà Thế đã để ý từ năm nào năm nao (Suốt 3 năm liền, ban Toán-Lý-Hóa của Thế lớp nào cũng chỉ được vài cô kẹp tóc thôi, còn thì toàn là dân húi cua, mà ba của An, thầy giáo Pháp văn của Thế, thì nghiêm khắc vô cùng nên An chẳng bao giờ được phép đi đâu, kể cả những buổi tiệc sinh nhật mà Thế đã cố ý tổ chức để được gặp An ngoài giờ học.)

Lần này nếu không nhờ nhỏ Loan níu kéo trong lúc An đang buồn bã thì Thế đã không có cơ may gặp lại An và có được một người bạn đầu tranh thật tuyệt vời.

Nhỏ Loan này đúng là đã nhỏ một giọt dầu... loang, thơm oi là thơm!

Á Nghi, Canada, 7.11.2023

LÀM SAO CHỮA BỆNH CHO ANH?

Cách cấp cứu hữu hiệu
Là chặt hết Cây Si
Đến đông đúc đều đặn
Nhà Hoa diễm: thực quý!
Á Nghi, 6.11.2023

ANH MỜI MÁ SANG NHA?

Còn thơm mùi sữa giọng em
Làm chi đã biết nhá nhem nhận tình?
Hỏi hoài cóc nhái giật mình
Nó kêu cả xóm, thôn, đình cùng
nghe!
Á Nghi, 7.11.2023

THĂM VIẾNG CANADA VÀ NEW ENGLAND

Đầu mùa thu năm nay khi khí hậu mát mẻ, trời se lạnh ban đêm, hoa cúc nở rộ khắp nơi, nhóm bạn chúng tôi lên đường thăm viếng Canada và New England bằng du thuyền, xem lá vàng. Chuyến đi 9 ngày và khởi hành từ bến cảng Baltimore, Maryland.

Tôi cư ngụ Virginia, cách bến cảng khoảng 90 phút lái xe nên rất tiện không phải ngồi máy bay như những lần khác. Tuy nhiên trong nhóm 10 người có ba vị cư ngụ tiểu bang khác, hai người ở Florida và một người ở Texas. Những vị này bay đến vùng Hoa Thịnh Đốn trước ngày khởi hành một ngày. Chuyến đi đã mua từ mấy tháng trước và phần lớn là phụ nữ. Trong nhóm có 2 người là nam và 8 bà từ 70 đến 90 tuổi; sẽ thăm Boston (Massachusetts), Portland(Maine), Saint John và Halifax (Canada).

Chúng tôi đi tàu Vision of The Seas của hãng Royal Caribbean. Tàu này nhỏ và cũ, ra đời từ 1998, chỉ có 11 tầng nhưng cũng tiện nghi và chờ được 2416 du khách. Thủy thủ đoàn 765 người, dài 279 mét. Tôi đến tầng 11 rộng rãi có bar rượu, phòng khiêu vũ, nhà hàng Á Châu nhưng tài liệu ghi có 10 tầng?

Chúng tôi đến bến cảng làm thủ tục lên tàu rất nhanh có thể vì tàu có nhiều nhân viên thạo việc. Hành lý giao cho người chuyển lên phòng, mỗi người chúng chỉ mang theo túi sách nhỏ hay kéo cái carry on, lên lầu 9 ăn trưa; chưa được vào phòng mình vì họ dọn dẹp chưa xong. Thật là nhóm này đi, nhóm kia đến. Khi ăn trưa xong là phòng đã sạch sẽ sẵn sàng cho người mới đến. Du thuyền rời bến cảng lúc 15 giờ, nhẹ nhàng êm ru, khi ánh nắng còn chiếu lấp lánh trên mặt biển xanh. Mở cửa ra ngoài boong tàu, có gió và lạnh. Hồ bơi vắng teo không ai tắm, chỉ có mấy nhân viên đi tới đi lui.

Boston, Massachusetts: Tàu lướt sóng ra khơi suốt 1 ngày 2 đêm và cập bến Boston, Massachusetts vào 8 giờ sáng cho đến 6 giờ chiều. Du khách muốn lên bờ viếng cảnh tự túc hay theo tua du thuyền tùy ý nhưng phải ghi danh trước. Có nhiều tua, dài mấy tiếng hay ngắn độ hơn tiếng cũng có. Ngoài ra còn có loại xe bus, lên xuống trạm nào cũng được; chụp ảnh hay đi bộ mỗi chân chỉ đến trạm xe chờ xe đến rồi lên (hop on-hop off bus), không phải trả thêm tiền vé. Cách đây vài năm nhóm thân hữu và chúng tôi trên 40 người đã viếng Boston rồi, đi bằng đường bộ, ghé thăm trường đại học nổi tiếng Harvard ở Boston, đến xem nhà nguyện, phòng ăn, thư viện, ... Ngôi trường rộng lớn nơi cựu Tổng thống Obama và cựu Phó Tổng thống Al Gore từng học. Lần này xe bus chạy ngang qua, không ai rời xe bus xuống thăm trường. Boston thành phố đẹp, lớn nhất vùng New England có khoảng hơn 4 triệu dân với nhiều cao ốc, công viên xinh xắn, có sông dài, tàu thuyền tấp nập dưới bến. Nhà thờ, bảo tàng viện, ... đều xưa nhưng còn chắc chắn. Boston có trên 100 học viện và viện đại học với nhiều môn học khác nhau. Tàu rời bến 6 giờ chiều nhưng 5 giờ tất cả hành khách đều phải trở về du thuyền

Portland, Maine: Tàu chạy suốt đêm và cập bến cảng Portland, Maine sáng ngày hôm sau. Du khách được lên bờ từ 8 giờ sáng đến 5 giờ chiều. Du khách nếu không mua tua với du thuyền có thể đi tự túc. Ra khỏi cầu cảng lên bờ có information house lớn với nhiều quầy bán vé thăm viếng các nơi. Các tài xế taxi quanh quần nơi đó đón khách viếng cảnh hay vào thị trấn mua sắm. Xe bus hop on-hop off đậu bên kia đường, chiếc này đi, chiếc kia đến. Chiếc xe lửa dài ngoằn vừa thả khách xuống. Chúng tôi đến trạm bán vé xe lửa mua vé. Nơi đây cũng là nơi bán quà lưu niệm và có nhiều tài liệu nói về Maine. Chúng tôi mua vé xe lửa đi dọc theo bờ biển khoảng gần 2 tiếng là trở về bến cũ, thấy một bên đường là rừng rậm núi non, phía đối diện là sông nước và tàu thuyền. Có nơi cho thuê tàu nhỏ đi trên sông, nhiều lắm. Con đường gần bến cảng có nhiều cao ốc, tiệm bán quà lưu niệm, tiệm ăn, ... Tiệm bán tôm hùm cũng là tòa nhà mấy tầng lầu. Nhà hàng ở tầng chệt. Một vị trong đoàn cho biết thiên hạ sắp hàng thưởng thức tôm hùm dài ngoằn. Hỏi người tiếp tân phải chờ bao lâu thì được trả lời khoảng 1 tiếng. Thế mà vẫn có người đứng chờ. Cây lá nơi đây còn xanh, chỉ lác đác vài cây có lá vàng mà thôi. Du thuyền rời bến cảng êm ru lúc 5 giờ chiều.

Saint John (Bay of Fundy): Du thuyền ra khơi chạy suốt đêm và cập bến Saint John, Canada (Bay of Fundy) vào 9 giờ sáng. Du thuyền đậu nơi đây cho đến 3 giờ chiều ngày hôm sau. Saint John là thành phố cổ, hải cảng lớn thứ 3 Canada. Theo tờ quảng cáo du thuyền Saint John, Canada có nhiều nơi thăm viếng: thác nước, công viên, sở thú, chợ ở thị trấn cũng to (city market). Ở Saint John Park & Garden có thú rừng và trên 250 loại chim khác nhau. Mùa hè có thể chèo thuyền, mùa đông trượt tuyết... Chị em chúng tôi không đi xa. Ra khỏi cầu cảng đã thấy nơi bán hàng hóa, đồ lưu niệm nhiều lắm: khăn quàng, áo len, mỹ phẩm, đủ loại ví thông dụng và loại mắc tiền, rượu, bánh kẹo, các sản phẩm đặc biệt của Canada. Phố lầu trên các đường gần bến cảng toàn

bằng gạch, chắc chắn và đẹp, trông trù phú, giàu có như các thị trấn ở Hoa Kỳ. Nhà hàng, tiệm ăn dọc theo con đường...

Halifax, Nova Scotia: Du thuyền rời bến cảng Saint John lúc 15 giờ và cập bến cảng Halifax, Nova Scotia vào 10 giờ sáng hôm sau. Chúng tôi thuê một xe van chở 7 người thăm Halifax. Ba người khác không đi, ở nhà đọc sách. Từ bến cảng đến hải đăng Halifax khoảng hơn tiếng lái xe. Trên đường đi, có khi hai bên đường là đồng cỏ, có khi là rừng cây nhưng lá cây vẫn còn xanh, thỉnh thoảng mới có cây lá hơi ửng vàng. Thiên hạ đến trước chúng tôi khá đông vì ngoài du thuyền chúng tôi còn có vài du thuyền khác to và mới hơn đậu ở bến cảng. Từ bãi đậu xe nhìn ra hải đăng thấy những tảng đá thật to, hình thù khác nhau, nhẵn thín rất đẹp, chồng chất lên nhau hay nằm rải rác bên đường. Chúng tôi chỉ đứng ngắm và chụp

ảnh. Những người trẻ tuổi rủ nhau đi đến tận hải đăng, leo lên những hòn đá cheo leo. Gần bãi đậu xe có mấy cửa tiệm bán quà lưu niệm, post card, nước giải khát, thực ăn nhanh... cũng đông khách. Gió lạnh, ai cũng mặc áo khoác. Trên đường trở về du thuyền, bác tài ghé thêm mấy nơi cho chúng tôi chụp ảnh. Bác cho biết ai muốn đến thương xá mua sắm bác sẽ đưa đi nhưng phải đi xe khác về du thuyền vì bác không thể chờ các chị em la cà ở thương xá. Chúng tôi đồng ý về du thuyền vì ngay bến cảng cũng có nơi bán các quà lưu niệm của Halifax, những cái cup uống nước, khăn quàng, áo ấm có in hàng chữ Halifax, Canada...

Ngày hôm ấy, 19 giờ tàu rời bến ra khơi trở về bến cảng Baltimore, Maryland. Những ngày lênh đênh trên biển, du thuyền có nhưng sinh hoạt khác: xem chiếu phim, đồ vui, chơi bingo, sòng bài, các gift shop, dạy khiêu vũ, làm sushi, trang hoàng bánh sinh nhật, ...

Trong 9 ngày trên du thuyền có 2 ngày mặc đẹp. Quý bà quý cô lộng lẫy thướt tha trong những chiếc áo, giày đẹp. Quý ông mặc đồ lớn, cà vạt tử tế. Các nhiếp ảnh gia đến phòng ăn mời chụp ảnh cá nhân hay chụp chung cả bàn, ít nhất họ cũng chụp được vài kiểu dù ai cũng có cell phone có thể chụp kiểu này kiểu nọ nhưng không bằng những người chuyên nghiệp có máy ảnh tốt. Ngoài ra có ngày mọi người mặc toàn trắng nhưng ai không mang theo y phục trắng cũng chẳng sao. Những ngày mặc đẹp trên đường đến phòng ăn hay phòng sinh hoạt các nhiếp ảnh gia bày phong cảnh có tên chiếc tàu hay

cảnh đẹp nào đó để mời khách chụp ảnh gia đình hay cá nhân. Những người chờ chụp ảnh sắp thành một hàng dài, người lớn và trẻ em. Chụp hôm trước, hôm sau có ảnh bày trong phòng ảnh. Ai thích thì lấy, 25\$/1 tấm, còn không thích thì cho vào... thùng rác bên cạnh. Trong chuyến đi này tôi bất ngờ gặp nhóm thân hữu Việt Nam, những vị cùng đi thăm Canada, Quebec cách đây vài năm. Thật là vui mừng vì bất ngờ. Như thế trên du thuyền có 20 du khách Việt Nam vì nhóm kia cũng 10 người.

Chuyến đi tuy ngắn ngày nhưng vui vì cơ hội chuyện trò, gặp gỡ nhau hằng ngày. Khi về nhà tuy cùng địa phương nhưng ai cũng bận rộn công việc nọ kia ít khi gặp gỡ nhau, nói chi các

chị em ở tiểu bang khác. Vả lại người nào cũng có tuổi nên sự đi lại không dễ dàng như lúc trẻ, phải nhờ con hay bạn đưa đi phiên phức. Một vị trong đoàn tặng cả 2 nhóm bài thơ vui:

Đi Du Thuyền Mùa Thu 2023

*Xuân đến người ta du Xuân
Thu đến chúng ta đi du thuyền
Chuyến này nam thiếu, nữ đa
Đoàn ta toàn người tuổi cao
Nhưng trông vui vẻ như còn trẻ trung
Ăn uống đã có nhà hàng
Sức khỏe có người lo
Bác sĩ, dược sĩ ngay bên cạnh
Văn thi nhạc sĩ đều có mặt
Thời tiết tuy có hơi ngật
Áo ấm khoác lên lo sợ gì
Các chị tha hồ chưng chưng diện diện
Màu sắc đỏ xanh ta xài luôn cho tiện
Chuyến ni hạp mặt chín ngày
Hãy vui, chung ta cùng vui vẻ với nhau
Chuyện trò thân mật, quên hết buồn phiền
Ngày vui qua mau, bóng câu qua cửa sổ
Ngày mai biết đâu trong số quý vị*

Có kẻ theo trời bỏ cuộc vui...

Túy Hiệp

Người viết xin cầu chúc quý thân hữu trong chuyến đi và gia đình dồi dào sức khỏe, vạn sự an lành, nhiều niềm vui, hạnh phúc. Cũng xin cảm ơn anh chị Hiệp là người rủ rê và cảm ơn con trai đã chịu khó đưa mẹ đi du thuyền dù cháu là người trẻ tuổi nhất trong nhóm, chỉ ở trên tàu đọc sách khi các bác và Mẹ lên bờ du ngoạn. Cũng xin cảm ơn nhà nước Hoa Kỳ tạo điều kiện dễ dàng cho đồng bào Việt Nam, những người xa quê hương có cơ hội học hành, ổn định đời sống, ấm no, thoải mái nơi đất khách. Xin ơn trên ban phước lành cho người Việt Nam ở quê nhà và hải ngoại được mọi sự tốt lành, như ý. Xin có bài thơ tặng quý độc giả:

Mùa Thu Xem Lá Vàng Canada

Tháng chín rủ nhau xem lá vàng

Ngỡ rằng xir lạnh lúc thu sang

Lá xanh sẽ đổi vàng, cam, đỏ

Nào hay màu lá vẫn chưa thay

Du thuyền lướt sóng thật êm rơ

Bạn bè gặp gỡ là tình cờ

Vui mừng trò chuyện vui như Tết

Phúc lộc tràn đầy thỏa ước mơ.

Ngọc Hạnh

Phiên họp đang căng thẳng đến nghẹt thở về thái độ chao đảo lập trường của Luật Sư Phương thì đột nhiên có tiếng rú to từ nhà bếp vọng lên, mọi người cùng ào xuống theo âm thanh hét hoảng ấy và chứng kiến cảnh chị chủ nhà lớn tuổi đang loay hoay lau cà phê tung tóe trên bàn và dưới đất, còn các chị khác thì lẳng lặng phụ dọn bàn, rửa tách, v.v. Trong khi bà Phương thì ngược lại, đang vừa lau cái bốp đồ chói vừa la lối om sòm:

- Giời ơi là giời! Cái ví mới toanh này da cá sấu mà sao tôi lại vô ý đổ cả ly cà phê vừa nóng vừa đen lên thế này? Hồng mắt rồi!

Phương trợn mắt nhìn rồi quát tháo vợ ngay giữa đám đông:

- Tôi đã nói bà đừng theo tôi đi họp mà bà không nghe, rồi tại sao đi họp chứ có đi dự tiệc cưới đâu mà mang theo cái bóp đất tiền này đến đây khoe?

Mụ cũng quát lại một cách đanh đá:

- Các ông bà họp trên kia, còn chị em chúng tôi tán gẫu dưới này riêng, liên quan gì đến nhau chứ?

- Không liên quan sao có mỗi cái bóp mà bà hét lên như có cướp vào nhà vậy?

- Thì con này tiếc của mà! Thật là phí của giời!

- Của tôi chứ... “của giời” nào?

Mọi người đều hoàn hồn và lắc đầu ngoa ngán trước cảnh họ cãi nhau nơi nhà bạn hữu như chôn riêng tư.*

Từ ngày Phương về VN rước người phụ nữ thứ tư này sang đây, anh chị em trong nhóm đã bực bội không ít với các câu hỏi xác xược, như công an khu vực điều tra dân trong tổ dân phố của lão. Sau một thời gian theo dõi, mọi người đều muốn khai trừ hẳn ra để tránh hậu họa, nhưng hẳn lại đắc thắng, tưởng đâu ai cũng ngại thơ, khờ khạo trước những quà cáp, ngọt ngào nịnh hót, cố ý mua chuộc từng anh chị em để kéo bè, kết phái riêng, gây chia rẽ và xào xáo nội bộ loạn cả lên. Khi mọi nghi vấn về hẳn ngày càng lớn dần thì không còn ai có thể chấp nhận bộ mặt Việt gian của nó ngày càng lộ dần từ hồng sang đỏ.

Cuối cùng rồi phiên họp cũng được tiếp nối với một quyết định cứng rắn và dứt khoát trong biên bản, sau một hồi cù nhây, cù nhưa của vợ chồng Phương: kể từ hôm nay, luật sư Phương không còn là thành viên của nhóm nữa.

Hắn hẳn học rồi khỏi phòng họp.

À vợ cũng ngún nguẩy theo sau, kết thúc một chuyến đi khoe mẽ, tưởng là trịnh trọng và được trân trọng ghé thăm, ai ngờ phải ôm “con cá sấu uống... cà phê” thương tích ra về trong nỗi niềm “*tiếc của giời*”.

Nhờ thế, dù là trong phòng họp hay trong nhà bếp, những Thuyền Nhân Ty Nạn Chính Trị uống... nước nhớ nguồn lại tiếp tục làm bổn phận, góp phần vào từng trách nhiệm vừa được phân chia đêm nay cho những chương trình sắp tới.

Không Việt gian, cà phê lại tỏa hương thơm ngát, bạn bè xích lại gần nhau ấm áp hơn và những tiếng cười dưới nhà bếp lại vang vọng trong không khí thân tình.

Ý Nga, 5.11.2023

HƠN 40 NĂM VẪN CÒN KHỔ

(Thành kính tri ân và tưởng niệm quý CHIẾN SĨ thuộc tất cả các QUÂN, BINH CHỨNG cùng toàn thể QUÂN, DÂN, CÁN, CHÍNH và LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT VNCH đã bảo vệ tự do cho miền Nam VN.)

*

Tựa vành nón lá Má xưa,
Áo tay sờn mỏng, vải thưa chỉ rồi
Ngày ngày mặc, đội tới lui
Chợ trưa nắng gắt, ngậm ngùi lòng con.

LĂN CHƯA LỘN?

Ấn son hạ chữ ký vàng
“Đàn anh, đàn chị” khoe khoang: - *Ngang tầm!*
Trở về, lưng đeo cúi khom
Tâm lòng bạc bẽo, méo tâm, khoe: - *Tròn!*

*

Bi lăn vào đỏ, hòn... hòn
Lăn ra, huân thị: - *Mãng non: về nguồn!*
Ý Nga, 5.11.2023

HÃY HỌC TÁNH KHIÊM CUNG

Ba đi tìm chú núi non
Của qư bán hết, chẳng còn lại chi
Đêm về Ba hỏi: “Tôi gì?
Em tôi trả nợ máu vì chí trai
Ai tà? Ai ngụy, bầy nhầy?”
Thương Ba cơm nắm, sắn khoai đi tìm.

*

Bà con, dòng họ im lìm
Mỗi người một cảnh nát tim, tương đồng
Rủ nhau chạy hỏi lòng vòng
Anh em, chồng vợ mỗi mong tương phùng!
Ý Nga, 5.11.2023

MẸ TRONG LÒNG CON

Góc bếp ngày xưa nhỏ nhoi chật hẹp
Mẹ dọn gọn gàng, sạch sẽ ngoài hiên,
Lau chùi, dọn dẹp tay Mẹ liên miên,
Chái hè, ngoài sân không một cọng rác.

Chú bác ngợi khen, cô dì học hỏi
Nơi nào dọn tới hàng xóm cũng thương
Ba luôn vừa lòng, nhắc con tận tường:
“Học thêm tính Mẹ: khiêm cung, nhìn
nhượng!”

Ý Nga, 2.11.2023

CHO EM TRẢ LẠI!

Luôn tập buông bỏ bớt
Em tránh chuyện vợ vào
Chớ mong em khuôn vác
Chuyện thị phi, mưu cầu.
Ý Nga, 2.11.2023

Khoe thật nhiều bằng cấp
Phô quần áo đắt tiền
Còn đòi được ưu tiên
Trước bao người khốn khó?

Bố thí người: cay đắng,
Em lấy hết ngọt ngào?
Thức ngon muốn hưởng đâu,
Thừa... đuôi, ai đỡ dạ?

Họ cần em góp gạo
San sẻ người khổ đau
Giúp ích là phải hầu
An ủi người sâu nảo.

Kiến thức còn trống rỗng
Vênh vào trước mọi người
Là tự làm trò cười
Cho trẻ con khinh bỉ
Ý Nga, 4.11.2023

“SU” DẠY LÀM CƠM RƯỢU

Sư quốc doanh lèm bèm
Ngồi dạy làm cơm rượu
Phật Tử chuyên nhau xem:
“Thế này thì mạt pháp!”

Chọc cho người nổi điên
“Su” khen “thầy” phản chiến,
Dạy thêm: “Phải ngồi thiền
Cúng chùa làm từ thiện,
Thời tinh tiến đường tu!”
Ý Nga, 2.11.2023

MÙA THU CUỘC ĐỜI

Thời gian thấm thoát thoi đưa, mới đó mà đã gần cuối mùa thu. Những hàng cây đẹp như một bức tranh mỹ thuật với những nét chấm phá màu cam tươi thắm, màu đỏ rực rỡ, màu vàng hoàng yến nhẹ nhàng, thỉnh thoảng chen vào những cây lá vẫn còn xanh. Bức tranh thiên nhiên tuyệt đẹp không họa sĩ tài hoa nào có thể thực hiện được. Trong những buổi hội họp, các bà, các cô đã mặc thêm áo khoác và những khăn quàng đủ màu, nhẹ nhàng tô điểm cho không khí mùa thu thêm phần lãng mạn.

Gia đình bà Ba may mắn định cư ở vùng Thủ đô Hoa Kỳ. Theo tài liệu vùng Hoa Thịnh Đốn được thiên nhiên ưu đãi, không bị hạn hán ngập lụt, mỗi năm có 4 mùa rõ rệt. Với riêng bà Ba mùa đẹp nhất trong năm là mùa xuân và mùa thu.

Mùa xuân có hoa đào tươi thắm quyến rũ du khách khắp nơi về viếng Washington DC. Hoa đào tròng nhiều nhất gần bờ hồ Tidal Basin nên thiên hạ vừa ngắm hoa đào vừa xem cảnh trí, các kiến trúc bắt mắt quanh vùng bờ hồ. Những cánh hoa đào rơi nhẹ nhàng như những cánh bướm xuống sân cỏ hay mặt nước theo từng cơn gió thoảng cũng là nguồn cảm hứng cho các văn thi sĩ sáng tác một bài thơ, một áng văn hay.

Mùa thu có nắng nhẹ, có gió mơn man cành lá. Trời nắng nhưng không nóng và ít khi có mây. Thời tiết tuyệt vời. Các siêu thị, các cửa hàng, các trang trại trang trí theo kiểu cách mùa thu từ tuần trước: rất nhiều hoa cúc vàng, tím, cam... rất đẹp bày biện khắp nơi xen với các loài hoa khác. Bí đỏ được chắt đông hay chắt thành hình kim tự tháp cao nghêu trong các nursery, những cây bắp lá khô được mang về, trang trọng đặt cạnh lối ra vào cửa hàng trông lạ mắt. Những người nộm bằng rom mặc áo đội mũ bánh chọe đứng bên cạnh đông bí đỏ to trên khoảnh đất rộng, cạnh bảng hiệu chữ to của nursery. Nhìn thấy đông bí đỏ và các chậu cúc đủ màu, bà Ba bùi ngùi nhớ lại thời gian đã qua, từ lúc xa quê hương định cư vùng Hoa Thịnh đốn đến nay có bao nhiêu là kỷ niệm về mùa thu nơi xứ người.

Năm 1975 ông Ba có phương tiện di tản cùng gia đình nhưng ông từ chối không đi vì thương Mẹ già. Ra đi biết chừng nào trở lại và có còn gặp Mẹ nữa hay không? Bà Ba nghe theo lời chồng ở lại quê hương. Sau đó ông Ba bị đi tù cải tạo dù ông chỉ là giáo chức. Được chính quyền mới trả tự do sau mấy năm học tập cải tạo nhưng ông bị buộc phải về sống vùng quê tỉnh nhỏ, không được ở thủ đô Sài Gòn. Ngoài ra ông còn phải đi trình diện, khai báo những việc làm trong ngày, đào kinh đắp đường như các anh chị em khác ở thôn quê. Cách vài đêm lại bị phường khóm đập cửa khám nhà, xét hộ khẩu. Cả nhà thường xuyên lo sợ không biết lúc nào bị bắt trở lại, cuối cùng ông bà quyết định vượt biên dù bà nội các cháu già yếu hơn trước.

Đến Hoa Kỳ ông bà được vợ chồng người em gái di tản từ 1975 bảo trợ. Hai ông bà làm việc liên miên. Người ta làm việc 40 giờ/tuần, ông bà Ba làm việc 60 giờ để trả nợ ân tình, mượn vàng vượt biên dù người cho mượn không đòi, lúc nào có trả cũng được. Ông Ba định cư Hoa Kỳ 8 năm thì mất khi tóc còn xanh, các con còn đang đi học. Nhờ ơn trên, các con ngoan, dịu dặt yêu thương nhau, đều tốt nghiệp đại học.

Nay bà Ba đã ở tuổi người ta cho là thượng thọ, sức khỏe tương đối tốt. Bà rất cảm ơn Thượng đế đã ban phước lành cho gia đình bà. Đã hơn 5 năm nay bà không lái xe dù chưa từng bị phạt. Con gái bà dẹp bỏ bằng lái xe của Mẹ vì sợ rủi ro gây tai nạn. Sự đi lại của bà bị hạn chế nhưng bà không phàn nàn vì các bạn đi đâu cũng rủ rê đi cùng với nhau cho vui. Các con bận rộn việc nọ kia nên bà không làm phiền chúng. Và lại bà cũng bận bịu với cái computer. Nhờ cái máy này Bà biết được tin tức khắp nơi, trong nước và hải ngoại, liên lạc với gia đình thân hữu gần xa, viết lách chút ít. Có điều vì không rành vi tính, bài viết của bà hay bị mất lúc sắp gửi đi, thật là tiếc quá nhưng phải chịu thôi. Có khi con gái tìm lại được, có khi nó biến mất tiêu luôn. Bà có thì giờ rảnh rỗi vì không còn lo việc nhà hay nấu nướng chi nữa. Hôm nào đẹp trời bà ra sân làm vườn, trồng hoa tưới nước. Máy bụi hoa cúc trong sân nhà bà Ba cũng khá tốt dù trồng từ năm trước. Mùa đông cúc tàn rụi, mùa xuân chúng mọc trở lại để ra hoa vào mùa thu. Sân sau có vùng đất nhỏ cho bà trồng rau. Chúng tươi tốt nhưng phải phủ lưới, nếu không là nai ban đêm ra thưởng thức hết.

Nhìn lại bà Ba và gia đình đã định cư vùng Hoa Thịnh Đốn hơn 40 năm, từ lúc con bé nhất còn học tiểu học. Nay cậu bé này đã học xong 4 năm đại học. Bà Ba nhớ lúc mới định cư Hoa Kỳ thật là cực quá chừng. Tiếng Anh chỉ nói đại khái, lái xe không biết, nếu đi xe công cộng như xe bus

mất rất nhiều thì giờ chờ đợi. Bà Ba đi học lái xe mà run vì đường nhiều xe quá. Khi có bằng lái bao giờ bà cũng tránh giờ đông xe. Bà đi làm sớm hơn một chút.

Vùng Hoa Thịnh Đốn thường có tuyết vào mùa đông. Sáng ra tuyết trắng đầy đường phải cào tuyết ở chiếc xe và lối đi. Nhắc được chân này ra, chân kia lại lún vào tuyết. Đường trơn, lái xe chỉ sợ ulti xe phía trước vì xe cũ thắng không mấy tốt. Khi biết lái xe bà cũng chẳng dám chờ ai. Nhưng vì sinh kế bà cũng đã lái xe mấy chục năm trên các con đường đầy các loại xe lớn nhỏ cho đến những năm gần đây.

Mùa thu năm nay bà Ba ngạc nhiên thấy con gái khuân về mấy chậu cúc vàng vừa to vừa bé tuy sân nhà cũng có nhiều bụi hoa cúc. Cháu lại cho người rửa cửa kính, vách tường dù nhà cũng chưa đến nỗi cần phải sơn quét lại. Cháu lại cho cắt cỏ sớm hơn định kỳ. Trong nhà cũng dọn dẹp gọn gàng xinh xắn, có hoa tươi như có khách dù bình thường cháu chỉ tiêu chừng mực. Hỏi thì cháu bảo cho người bạn mượn nhà làm Sinh Nhật. Vào trưa ngày Chủ Nhật đẹp trời, vợ chồng con gái bày bàn ghế và mua rất nhiều thức ăn từ nhà hàng. Bà Ba vô cùng ngạc nhiên thấy đến giờ ăn định toàn con cháu gần xa của mình, người Texas, kẻ Cali, có cháu ở Nữ Ước đến. Ai cũng ăn mặc tử tế, sáng sủa dễ thương. Hóa ra các con làm Sinh Nhật cho Mẹ nhưng kín tiếng không cho Mẹ biết trước. Thật là niềm vui bất ngờ chan hòa vì có người hàng chục năm qua bà Ba chưa có dịp gặp lại, chỉ chuyện trò trên điện thoại mà thôi. Bà Ba rất vui và cảm động vì sự thương yêu con cháu, họ hàng dành cho, nhất là vợ chồng các em, cháu ở xa, vừa tốn kém vừa mất thì giờ. Lại còn quà và thư ở xa gửi đến, thiệp mừng Sinh Nhật của các bà con thân hữu, các bạn văn thơ ở xa. Tuy chị em chưa gặp nhau nhưng văn thơ trao đổi nên tình cảm cũng đông đầy. Rồi còn anh chị em kết nghĩa. Thương ơi là thương. Bà Ba cảm thấy mình thật hạnh phúc và giàu có, không phải là tiền mà do tình yêu thương của gia đình, con cháu, bằng hữu, ... Con trai ở xa cũng bay về dù ngày hôm ấy và sáng hôm sau phải bay trở lại nhiệm sở sớm để kịp giờ làm việc buổi chiều. Bà chỉ biết cảm ơn các con cháu, bà con, bạn bè rất nhiều. Cảm ơn và cảm ơn. Thật là niềm vui ở tuổi mùa thu. Vì thế dù không phải là nhà thơ, bà Ba cũng nặn ra mấy câu thơ để cảm ơn tình thương yêu mọi người dành cho mình:

CẢM ƠN MỪNG THƯỢNG THỌ

Nắng ấm trời trong cúc nở hoa

Cảm ơn con cháu, bạn gần xa

Đường bay ngàn dặm xem như pha

Tốn hao chẳng tiếc, thương người già

Thượng Thọ chúc Cô thêm tuổi hạc

Vui cùng con cháu tâm an lạc

Yêu lắm các con và các cháu

Cầu mong tất cả được vinh hoa.

NGỌC HẠNH

(Tháng 9/2023)

Ngoài ra bà Ba còn được con trai mua vé đưa Mẹ đi du thuyền thăm viếng New England và Canada với các bác bạn Mẹ, sau ngày Sinh Nhật

khoảng 10 ngày. Cháu cho biết các bác đều có tuổi nên không thể giúp được nhau, cháu đi theo Mẹ để được an tâm.

Bà Ba đến nơi ấy 1 lần rồi nên đi hay không cũng không cần thiết nhưng con trai khuyến khích nên đi với các bác cho vui. Nhóm đã 8 người, thêm bà Ba và con trai là 10 người. Cháu làm việc lâu năm nên có nhiều ngày nghỉ.

Bà Ba cũng như các bạn bà rất cảm ơn xứ Hoa Kỳ rất nhiều, nơi có tình người, cứu mang giúp đỡ người khôn khó. Nhớ lúc mới định cư, đồng bào phần lớn tay trắng, của cải bỏ lại quê nhà, có người còn mắc nợ tiền vượt biên. Nhà nước trợ cấp buổi đầu, cho người lớn học nghề học chữ, trẻ đến trường có xe đưa đón miễn phí cho đến hết trung học. Lên đại học ai nghèo, học giỏi sẽ được học bổng toàn phần hay bán phần hoặc vay tiền với lãi suất nhẹ và trả dần khi tốt nghiệp có việc làm.

Người lớn tuổi không lợi tức thì được nhà nước cấp phiếu thực phẩm (food stamps), tiền mặt chi tiêu hàng tháng, đau ốm đi bác sĩ hay bệnh viện khỏi trả tiền. Có khi còn được cấp nhà khu lợi tức thấp và chỉ trả tiền nhà tượng trưng tùy theo lợi tức của mình. Ai già yếu được sở Xã Hội cho người đến giúp tắm rửa, nấu ăn, giặt giũ... 5 hay 8 tiếng mỗi ngày tùy theo tình trạng sức khỏe quý vị ấy. Nói như đùa mà có thật. Không đi làm ngày nào nhưng mỗi tháng vẫn có lương (tiền xã hội). Một người bạn nói vui là “ai có tu mới được cư ngụ xứ cờ Hoa” nơi an lành, phúc lợi đầy đủ, văn minh tiên bộ...

Bà Ba cầu mong đồng bào, mọi người nơi quê hương hay xứ người, cao niên hay trẻ tuổi, quý anh chị em ở các diễn đàn Cô Gái Việt, Minh Châu Trời Đông, Hương Dương, Văn Bút Hải Ngoại, nhất là quý vị ở tuổi “Mùa Thu Cuộc Đời” luôn bình an, dồi dào sức khỏe, được yêu thương, nhiều niềm vui, hạnh phúc...

Ngọc Hạnh

Người viết xin được kèm bài thơ của nhà thơ Minh Thúy chúc mừng Sinh Nhật:

CHÚC MỪNG SINH NHẬT 90
Ngọc Hạnh ơn dày thọ chín mươi
Nào hoa, bánh rượu, sường sung cười
Khuôn dung dịu vợ vừa xinh thắm
Tánh nét hiền hòa vẫn đẹp tươi
Nắng điểm văn chương ngời khoa bút
Mưa tô biển phủ sáng trao người
Vào thu tuổi mới mừng Sinh Nhật
Chúc chị vui say tiệc tháng mười.

Minh Thúy Thành Nội
(Tháng 10 năm 2023)
